

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 14 de novembre de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 634 150 ptes.

AFINANT...

Encara queda molt per fer

Feia temps que no havia trobat un cartell dels nostres —vull dir dels que fem els catòlics, per anunciar això o allò, o per demanar diners o presència— que em cridés tant l'atenció. No tinc cap autoritat en el terreny de l'art dels cartells i, per tant, el què en digui no té altre valor que el de la meua opinió personal. El grafisme, sense pretensions i directe, parla. El què vol dir, ho diu. Es fa mirar i es deixa llegir. Escatrat de teòleg que un és, m'ha fet rumiar sobretot el text. L'"encara" assenyalava cap a la dimensió sempre peregrinant, mai acabada ací baix, del nostre ésser i del nostre viure cristians, de l'Església; recorda el "sempre tindreu pobres" evangèlic. És un "encara" que no ens el traurem mai del damunt. En tot el cartell, com en la filigrana d'un bon paper, s'hi beslluma allò que ens caracteritza i en què més d'un "encara" s'hi enganya. L'atenció envers el pobre i el desvalgut ha estat sempre —i no és d'avui— un distintiu del cristià. Ara bé, el nostre gest per remeiar qualsevol necessitat sempre serà un gest profètic. La incidència que pugui tenir en les causes polítiques, econòmiques o socials del problema de la pobresa i de la marginació, sempre serà poca, però no hauria de ser mai "insignificant".

Joan E.
Jarque i Jutglar

En la visita "Ad limina" dels bisbes catalans

El Papa celebra la commemoració jubilar tarraconense i parla dels Jocs Olímpics de Barcelona

Els bisbes catalans, amb els bisbes de la província eclesiàstica d'Oviedo, s'entrevistaren el dilluns d'aquesta setmana al Vaticà amb el Papa Joan Pau II en audiència col·lectiva.

Joan Pau II volgué començar el seu discurs amb un record de la seva estada a Astúries i a Catalunya. El punt clau del discurs del Papa fou una crida a la solidaritat amb el món obrer recordant els conflictes que hi ha a l'agricultura, la mineria i en altres sectors, com a conseqüència de la reconversió industrial.

El Papa va lloar l'obra assistencial i caritativa de l'Església a Espanya, concretament, l'obra de Caritas.

Va referir-se al document "La veritat us farà lliures", publicat l'any passat per la Conferència Episcopal Espanyola, i va recordar que l'Església "respecta la pluralitat d'opcions basada en la llibertat religiosa i l'autonomia de les realitats temporals".

També va dedicar bona part del seu discurs als mitjans de comunicació social que "són instrument informatiu i formatiu, cosa que exigeix que els agents de pastoral es familiaritzin en l'ús adequat d'aquests instruments dintre l'Església".

Joan Pau II també es referí als seminaris com a "mòtiu de preocupació i d'esperança: cal continuar treballant en pastoral vocacional i en la selecció de formadors i professors".

El Papa acabà el seu discurs fent memòria del IXè Centenari de la restauració de la seu metropolitana de Tarragona i afegí: "també és motiu de goig i exigència de testimoni cristià la celebració dels propers Jocs Olímpics de Barcelona".

(En el número vinent oferirem una informació més àmplia d'aquesta visita "Ad Limina" dels nostres bisbes)

Aquest diumenge, "Diada de Germanor", per l'autofinançament de l'Església

Encara queda molt per fer

Aquest diumenge, dia 17 de novembre, se celebra la diada de "Germanor" a les diòcesis catalanes, que té com a objectiu fonamental que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de

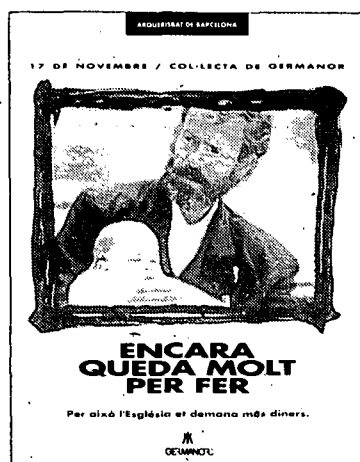
l'Església. Com és costum, es farà a totes les parròquies i centres de culte del nostre país una reflexió que ajudi a prendre un compromís en aquest sentit.

L'Església catalana avança en el

seu camí cap a l'autofinançament, ja que en el darrer any el 79,29 per cent dels seus ingressos varen sortir de les butxaques dels fidels. Aquesta pujada pressuposa gairebé un augment de dos punts respecte al

77,9 per cent de l'any anterior.

La diòcesi de Barcelona és la que té un nivell més elevat d'autofinançament —un 85,75 per cent, mentre que a l'Urgell aquest percentatge no passa encara del 56,32 del total d'ingressos.

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE **CATALUNYA CRISTIANA**

AVANÇ DE LA PROGRAMACIÓ

ITINERARIS 1992

VIATJAR / PELEGRINAR AMB ELS AMICS DE
"CATALUNYA CRISTIANA" VOL DIR:

ITINERARIS PENSATS AMB TOTA CURA

- per tal d'aprofitar el temps al màxim, sense presses
- per conèixer bé els països i els llocs visitats
- per gaudir de les belleses naturals
- per assaborir l'arqueologia, l'art, la cultura
- per visitar i saludar les Esglésies locals

GRUPS DE VIATGE MOLT AGRADABLES

- formats per amics actuals o, ben segur, futurs
- fent reunió abans i després de cada viatge
- amb uns interessos bàsicament comuns

UNA BONA DIRECCIÓ, RESPONSABLE I EFICAC

- tant des del punt de vista tècnic de la nostra agència
- com per l'experiència del cap de grup (tour leader) dels AMICS DE CC que acompanya sempre cada viatge/pelegrinatge

ASSISTÈNCIA CULTURAL I ESPIRITUAL

- garantida, quan cal, per guies locals escollits
- complementada pel mossèn que acompanya sempre cada grup amb la celebració de l'Eucaristia i amb pregària diària

TERRA SANTA

Viatge al país on va néixer Jesús; on va viure i accomplir la redempció, i on va fundar la seva Església. Tot un recorregut per Judea i Galilea, amb estada a Jerusalem i Natzaret.

Visites: Betlem, Betània, Ain Karem, mar Morta, Jericó, Jordà, Generaret, Cafarnaüm, Canà, Tabor, Akko, Carmel, Cesarea marítima, etc.

Del 17 al 24 de maig.
Del 9 al 16 d'octubre.
Del 27 de desembre al 5 de gener (cap d'any).

Altres expedicions emparaulades:

Del 15 al 24 de març.
Del 21 al 30 d'abril.
Del 9 al 18 de juliol.
Del 17 al 26 d'agost.
Del 27 de desembre al 3 de gener.

EGIPTE

Del 17 al 28 de febrer.

Del passat faraònic al cristianisme primitiu. Viatge amb creuer pel Nil.

RUTA DE SANT PAU

(Grècia i Turquia) Del 24 d'abril al 10 de maig.

Seguiment dels indrets evangelitzats per Pau i esglésies de l'Apocalipsi.

IRLANDA I PAIS DE GAL·LES

Del 3 al 14 de juny.

Viatge als extrems de la cristianització durant l'alta edat mitjana.

PAISOS ESCANDINAVS

Del 16 al 28 d'agost.

L'oportunitat estiuenca d'anar a conèixer l'altra cara dels països freds.

INDIA

Del 3 al 24 de novembre.

El gran mosaic de pobles, de llengües, de cultures, de creences...

FE, CULTURA I ESPLAI

Així són els viatges de "CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:

Amb l'assistència tècnica de

 ULTRAMAR EXPRESS

ASSOCIACIÓ

**D'AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA**

Pelegrinatges i Viatges:
Plaça Urquinaona, 11 3er. A.
08010 Barcelona
Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Ara més que mai, germans dels jueus i dels àrabs

La conferència de Madrid per la pau de l'Orient Mitjà i la seva treballada continuació en forma de diàlegs bilaterals despertaren en la sensibilitat cristiana una emoció especial.

S'hi ha debatut i s'hi debat el tema de la desitjada fi de la violència en un vell vesper de discòrdies. Ara que entre l'Est i l'Oest ja no s'hi interposa cap mur... veurem caure també la muralla d'odi que encara separa els jueus i els àrabs? Aquesta és avui l'esperança dels homes de bona voluntat.

Però hi ha alguna cosa més... Una cosa que ens commou pregonament: es tracta de la pau a la terra promesa dels patriarques i dels profetes que són, també, història nostra... es tracta del país de Jesús, amb la ciutat de Jerusalem que anomenem santa i és una referència habitual de la nostra litúrgia. Quan, en el seu primer discurs, el representant d'Israel va repetir les paraules del salmista: que se'm paralizí la mà dreta, si m'oblidava de tu, Jerusalem... es movia dins un àmbit cultural —si més no...— que ens és comú. Les seves paraules ens arribaven al cor.

Ara bé, després, vam sentir els àrabs palestins que parlaven d'una gran desolació: famílies que veuen morir violentament els seus membres, molts infants entre ells, i llavors pensàvem: aquella continua essent la terra de Jesús, certament... però no és avui una terra oberta a les seves Benaurances.

Després de tants segles de patir discriminació, de ser expulsats i, finalment, assassinats en massa, els jueus van recuperar la pàtria. El món occidental, horroritzat per l'extermini nazi, ho va fer possible. Però ben aviat la joia del seu retorn de l'exili significà la tragèdia d'un nou exili: el dels àrabs palestins. Ara uns i altres se senten víctimes d'una injustícia històrica. El dolor els ha unit... en l'odi. Però aquesta amarga experiència compartida de sentir-se foragitats de casa i d'haver de defensar a trets un tros de terra on posar els peus, no podria generar un desig compartit de pau i de convivència? Aquesta és, ara, la nostra esperança, alimentada per l'èxit relatiu que, entre giragonses dialèctiques, va assolint la conferència de Madrid.

Convé que els cristians, hereus del poble jueu i adoradors del Déu únic amb el poble àrab, preguem per la seva entesa definitiva. Crida l'atenció que, a diferència del que va tenir lloc en altres ocasions conflictives, com la guerra del Golf, no s'hagi creat entre els cristians un clima de pregària i de solidaritat amb aquests germans nostres justament ara que comencen a dialogar.

Preguem amb confiança, perquè "la mà de Jahvè no és massa curta per salvar, ni la seva orella massa dura per sentir-hi" (Isaïes, 59,1). I fem-ho amb esperit de conversió: "Oh vosaltres que sou creients, practiqueu la justícia, practiqueu-la amb constància, com a prova de fidelitat a Déu, ni que sigui en perjudici vostre, o del vostre pare, o de la vostra mare, o dels vostres parents... i tant si es tracta d'un ric com d'un pobre, perquè Déu està per damunt de tots dos". (L'Alcorà, Sura 4, 135).

Mentre aquí teníem cristians flirtejant amb el marxisme, el bisbe Alexandru Todea, consagrat clandestinament el 1950, era empresonat, processat i condemnat a mort amb la gravíssima acusació d'haver mantingut comunicació amb la Santa Seu. La condemna a mort li fou, més tard, commutada per la de cadena perpètua.

Després de la caiguda de Ceaucescu, el bisbe Todea pogué viatjar finalment a Roma i assistir al Sinode d'octubre del 1990 sobre la formació dels sacerdots. A l'Aula sinodal li tocà de seure precisament al costat de l'Arquebisbe Ricard M. Carles. L'Assemblea el rebé amb un llarg i càlid aplaudiment. Amb aquest gest els pares sinodals no van fer altra cosa que correspondre a les paraules de Joan Pau II pronunciades uns mesos abans a

Praga: "Mai no hauran de ser oblidats els cristians que durant quaranta anys han sabut afrontar el sacrifici de la llibertat i de la mateixa vida".

Mons. Todea, posat al front de les diòcesis de Fagaras i Alba Júlia, les més importants històricament per als greco-catòlics de Romania, ha estat nomenat cardenal en el darrer Consistori. Un merescut reconeixement a la seva constància, exemplar i fructuosa. Perquè aquest bisbe durant tretze anys conegué ben de prop el que eren els treballs forçats en una mina de plom, al costat d'altres detinguts polítics i també per delictes comuns. "No rebíem cap ajut humà —ha explicat— però Déu no era absent. Els nostres perseguidors eren homes sense Déu. Nosaltres no podíem rebre cap ajut d'aquests homes, però teníem l'ajut de Déu, la seva companyia i el seu conhort en la persecució, i això és més fort que tota persecució".

El seu testimoniatge, que he pogut llegir, és veritablement colpidor. Una vegada fou obligat, durant llargues i inacabables hores, a romandre dret sobre un sol peu amb els braços alçats damunt el cap. Hagué de realitzar sovint treballs extenuants. Fou encadenat i isolat en diverses ocasions. Colpejat en moltes d'altres. La llista de les proves sofertes és esfereïdora, però Alexandru Todea perseverà sempre coratjosament, sense mai defallir.

Durant anys el bisbe Todea no pogué celebrar l'Eucaristia. Però, ell ens explica, commogut,

com una vegada, abans de ser transferit a una altra presó, es presentà insospitadament l'ocasió de celebrar-la. "Vaig parlar amb un policia que ens apreciava pel nostre coratge en el testimoniatge —explica el bisbe— i li vaig demanar una mica de pa i de vi. Vaig reeixir a fer-me'ls donar. Durant el viatge el vagó fou aturat durant cinc hores en una estació. Érem prop de quaranta persones, dels quals cinc, sacerdots. Jo, tractant-se d'un condemnat a cadena perpètua, tenia encadenats els peus i emmanillades les mans. Decidíem, però, de celebrar igualment l'Eucaristia, tal com ho demanaven els altres detinguts. Vaig consagrar amb les mans i els peus encadenats. Considero aquella consagració la més solemne de la meua vida. Després férem l'adoració eucarística, fins que arribàrem a la presó a la qual anàvem destinats".

En llegir el testimoniatge de l'avui cardenal

Todea, hom sent com una vergonya immensa. En primer lloc pels nostres silencis davant els sofriments d'aquests germans. Els cristians occidentals hem estat

còmplices, conscients o no, dels qui als països de l'Est cometien aquests ultratges. L'òptica ideològica passava per davant d'una lectura de solidaritat en la fe. Així, per exemple l'Obra d'Ajuda a l'Església perseguida era qualificada alegrement d'anacrònica i reaccionària pels anomenats cristians progressistes.

En segon lloc, i això encara és més greu, mentre els nostres germans en la fe eren perseguits, aquí, en determinats cercles, hom tenia la gosadia de justificar teològicament la necessitat de la dictadura del proletariat, adduint que aquesta es tractava d'una mera "qüestió tècnica" per arribar a la societat veritablement justa. Les anàlisis marxistes —és deia— eren d'una total lucidesa i no deixaven cap altra sortida, talment que hom podia veure en la dictadura del proletariat quelcom tan evangèlic com la primàcia dels pobres davant Déu.

L'absoluta lucidesa d'aquelles anàlisis...! Déu meu, llegint el testimoniatge d'Alexandru Todea, ens cal reconèixer humilment que la lucidesa irromp, de sobte, d'allí on les anàlisis precisament no l'havien mai programada. La lucidesa es diu Alexandru Todea i els qui, com ell, tant han sofert per la seva fe.

■ Manel Valls i Serra

RESPIR

Pregàries essencials

Fa més de dos anys, en un RESPIR titulat: **Olors agradides**, esmentava algunes olors que anomenàvem essencials, fonamentals, bàsiques, com són la de l'herba dallada, la del pa sortit del forn, de la terra després de ploure... Avui se m'acudia de pensar que també hi ha unes pregàries que podríem anomenar bàsiques, com poden ser: Senyor, augmenteu-nos la fe; mostreu-nos, Senyor, la vostra glòria; ensenyeu-nos de pregar; ensenyeu-nos de perdonar; feu-nos, Senyor, capaços d'estimar. Potser sant Agustí en trobaria una de sola, de demanda essencial; escrivint a la vídua Proba, que li havia demanat orientacions sobre la pregària, li diu: **Ora beatam vitam** [demana la vida benaurada]. Certament que la vida benaurada ho inclou tot, com el Parnostre podem dir que és la pregària cristiana. Però aquest tot inclòs en la vida benaurada té molts noms i moltes maneres. El Salteri en va ple, d'aquestes pregàries que hem qualificat d'essencials.

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collet; Francesc Garrissans; Núria Giralt; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaia; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Soler; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

BARRA; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Joaquim Blanch, *TORTOSA*; Enric Benavent, *VILANOVA I LA GELTRÚ*; Antonio Gil, *ANDALUSIA* i

SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 14.690 Ptes. □ Amèrica, Àfrica i Filipines: 19.890 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 27.690 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Corresponsals: Leonard Santacana, *CERVERA*; Carme Frigola, *FIGUERES*; M. Caballé, *GIRONA*; Josep Nadal, *IGUALADA*; Jaume Montaña, *LLEIDA*; Enric Badosa, *ROSES*; Joan Boronai, *TARRAGONA*; Nòrben Miracle, *TORREDEM.*

ARA MATEIX

Evangelitzar de bell nou Europa (4)

Les formes de nova evangelització

Potser aquest de les formes concretes de nova evangelització és el punt més difícil i, en algun dels seus punts, el més polèmic. Quins camins concrets assenyala el Papa?

1. Es tracta, en primer lloc, i enllacem, així, amb l'acabament de l'article anterior, de l'auto-evangelització de l'Església. "El remei i les solucions hem de cercar-los a l'interior de l'Església i del cristianisme, és a dir, en la veritat i en la gràcia de Jesucrist, Redemptor de l'home del cosmos i de la història. La mateixa Església ha d'auto-evangelitzar-se per tal de respondre als reptes d'avui". (1) Insisteix en l'exemple de Sant Benet: "combaté durant tota la vida contra si mateix a fi d'abandonar l'home vell i de fer créixer cada dia més l'home nou. (2) La necessària auto-anàlisi d'Europa ha de començar en el cor de cada home i, sobretot, en el dels cristians". (3) D'aquest primer punt en surt una conseqüència a tenir en compte: aquells grups i moviments que palesin una franca identitat cristiana i un afany de renovació espiritual seran considerats pel Papa els més aptes per a la nova evangelització. Els qui ofereixin una imatge més ambigua, secularista i molt donada a la contestació o la polèmica interna... ho seran menys.

2. Val a dir, també, que aquesta auto-evangelització comprèn la justícia social, amb l'atenció deguda als "nous pobres" i a les "minories ètniques". Alguns que es mostren molt d'acord amb el punt anterior i aplaudeixen el Papa... no han caput aquesta dimensió. Entra aquí tota la riquesa de les encíclics socials del Papa que situen la seva idea d'evangelització contra les interpretacions de caràcter espiritualista que, de vegades, se n'han fet.

3. L'evangelització, doncs, si bé comença dins al cor de l'home, i a l'Església, no hi resta. Té vocació de sortir fora es projecta en el treball de transformació de la societat i en la cultura. "La veritable expressió de l'ànima d'un poble en tant que tocat per la gràcia la forja el feliç trobament entre l'acció evangelitzadora i la cultura local" (4). El fet de creure, per tant, no és socialment insignificant, perquè el lligam vivificador amb Crist no pot ser considerat secundari o accessori a la vida, sinó la seva veritat definitiva i principi d'acció". (5)

4. Un altre punt important a remarcar és la importància que dona el Papa al testimoni. El presenta com "una categoria de l'anunci evangèlic que va lligada al signe". (6) Dedica molta atenció a aquest camí d'evangelització i això l'apropa a la posició ja comentada de Godin i Deniel i, en definitiva, a la línia pastoral dels moviments d'acció catòlica quan es mantenen en la seva bona tradició. Això matisa la interpretació excessivament reduïda a la predicació que es fa, moltes vegades, de la nova evangelització.

■ Mons. J. Carrera Planas

1. Als bisbes d'Europa. 1982
2. Al *Sacro Speco di Subiaco*. 28/11/1980
3. Al congrés sobre la crisi d'occident i la missió d'Europa. 12/11/1981
4. Homília al Santuari mexicà de Zapopán. 30/1/1979
5. Lletre apostòlica "Euntes in mundum". 28/3/1988

No tinc pas intenció de reprendre les paraules pronunciades per un ministre del govern central, inspirades en un text d'Hug Grotius (1583-1645), quan va dir que en un estat laïc s'havia de governar com si Déu no existís, i fer-ne una crítica.

És veritat que ningú no pot obligar un polític a exercir el seu càrrec, pensant que Déu existeix, però tampoc ell no pot obligar els altres a fer-ho pensant que Déu no existeix, i a eliminar tota referència a Déu. Convé, en tot cas, que cadas-

l'home i la seva natura, i per tant els drets que en dimanen.

Per això, a aquell tipus de filòsofs, l'autor del "De iure belli ac pacis", els trets llibres en què explica les coses més importants del dret natural, dels de gents, i del dret públic, no els convenç amb l'afirmació, segons la qual els principis del

aquesta il·lusió de defensar en tota circumstància, davant tota eventualitat, fins i tot en la hipòtesi de la no existència de Déu, els drets humans: el respecte a la vida i als valors essencials de la persona.

Amb tot, una actitud es recolzaria en alguna cosa: tal vegada la formació rebuda pels qui la sostenen, que respon a una adequada concepció del món —encara que no en siguin conscients—, o el fet de veure aquell dret natural reflectit en la vida dels homes.

Amb fonament sòlid o sense, és sortosament una realitat que creients i no creients coincideixen de fet en molts punts: "¿no poden estar d'acord cristians i àcrates en moltes reivindicacions laborals o en l'actitud davant un estat que s'excedeix en les seves funcions? ¿no van lluitar plegats, dins la resistència francesa, durant l'última guerra, catòlics i militants oficialment ateu?"

Jo no sóc pas d'aquells a qui —en un cantó o en l'altre— agrada citar la frase d'un dels personatges de Dostoievski, per al qual "Si Déu no existeix, tot és permès". Jo estimo que siguin les que siguin les conviccions d'una persona, l'educació rebuda, o els seus sentiments, poden portar-lo a tenir els altres en la deguda consideració, a actuar per mòbils altruistes, i a mostrar un comportament exquisit envers el proïsme.

De la col·laboració de tots els homes de bona voluntat en poden sortir coses molt bones, i els valors veritables —i òbviament també els que no ho són tant— s'escampen com per òsmosi en tots els sentits. I m'imagino que així deu haver sorgit, l'any 48, la Declaració dels Drets de l'home, que l'O.N.U. va patrocinar, i que és a la base de les constitucions modernes, i un punt de referència obligat en la defensa dels drets humans.

■ Ferran Blasi

Encara que Déu no existís

cun d'ells ho faci tan bé com pugui, d'acord amb la seva recta consciència, per al bé del país i dels seus habitants.

El que jo voldria expressar —i la idea la tenia de molt abans que les paraules del ministre en fornissin l'ocasió— és una defensa d'Hug Grotius, perquè sempre he tingut la impressió —i els fets d'ara ho demostren— que ha estat injustament atacat o mal comprès.

El senyor ministre, amb la seva interpretació, sembla confondre'l amb una espècie d'ateu, si no teòric, almenys pràctic, i no va pas ser així. Fou un cristià holandès, format dins el protestantisme, amb un tarannà ecumenista, que es deia catòlic, i que va sofrir persecució per les seves idees —cosa que els mateixos títols d'alguns dels seus llibres delaten: "Defensa de la fe catòlica sobre la satisfacció de Crist", o la "Conciliació de les opinions dels dissidents sobre la qüestió de la predestinació", o els comentaris sobre els Evangelis i altres llibres del Nou Testament. Va estar exiliat a França on rebé asil polític, i més endavant a Estocolm, fins que la piadosa reina Cristina el nomenà ambaixador.

I tampoc no l'aprecien molt els corrents filosòfics preocupats perquè no troben una sòlida fonamentació metafísica al seu dret natural o de gents, que és a la base de moltes institucions jurídiques modernes: afirmen, i no sense raó, que la força del dret natural ha de venir del Creador, per tal com la naturalesa humana —i per tant les qualitats essencials de cada home— respon a un arquetip que tingué present en la creació, i que sense aquesta confrontació metodològica es fa difícil de conèixer

dret natural serien vàlids i obligatoris, "etsi Deus non daretur", encara que Déu no existís. Diuen que la postura de Grotius tindria un cert parentiu amb la pretensió kantiana, apareguda un xic més tard, de fundar una moral, en l'idealisme, i no en el realisme metafísic, i en la qual la força dels principis ètics vindria d'un imperatiu categòric, i no d'una voluntat teística.

Ben cert que podria haver-ho dit d'una altra manera: "encara que sembli que Déu no existeix", perquè si veritablement no existís, tampoc no hi hauria món, ni homes, ni dret natural.

De tota manera, a mi sempre m'ha paregut digna d'admiració

ACUDIT

L'exemplaritat de Magic Johnson

A VISTA D'OCCELL

La notícia de la retirada dels estadis del jugador de bàsquet nord-americà, Magic Johnson, ha com-mogut el món. Mirem-nos-ho com vulguem, però al costat de tanta política de mal explicar, de conflictes armats, d'incerteses econòmiques, de catàstrofes impressionants, aquest tipus d'informacions són un alleugiment per la seva vessant humana. No cal ser un gran especialista en cap matèria per comprendre el drama personal d'un mite de l'esport, és a dir, de la força i la salut, que s'ha vist atrapat per una malaltia.

De fet, el cas de Magic Johnson podria ser aprofitat a les escoles del país precisament per introduir aquesta mena de temes que en són sistemàticament exclosos, com ara la malaltia o la mort. A les escoles es parla de la vida i de la salut. I s'educa per a la sexualitat i la prevenció de la malaltia. Però no tenim prevista una educació per a la malaltia quan és inevitable, ni per a la mort. És que no cal? És que la malaltia i la mort no són unes experiències quotidianes per a les quals cada vegada tenim menys paraules?

La mateixa premsa ha destacat el desconcert

dels escolars de qui Magic Johnson era un model a imitar, davant l'anunci d'una malaltia ara com ara incurable. Què fer, què dir, com reaccionar-hi, quin sentit donar-hi? En pot tenir cap de sentit? Cal desesperar-se?

El cas és francament interessant en dues dimensions. En primer lloc, per la reacció del mateix jugador. El coratge amb què ha assumit la malaltia, l'acceptació del trencament amb una vida d'èxit i de reconeixement públic, ha estat exemplar. Fa honor, si es vol, al model de persona que representa per a molts. Però en segon lloc, també és interessant l'anàlisi de les reaccions. Tots els equips de bàsquet van fer, abans dels partits corresponents, uns minuts de pregària per a Magic Johnson. En públic i obertament. I són molts els qui no han dubtat a expressar-se públicament com a persones de fe, com el seu mateix metge o antics companys.

No es pot oblidar el fet que la presència pública de la religió als Estats Units és completament diferent de la pròpia de la nostra tradició cultural. Per a bé i per a mal. Però precisament davant d'un cas d'internacionalització dels models culturals tan clar com és aquest de l'esport del bàsquet i dels

seus mites, potser caldria saber també aprofitar l'ocasió per a mostrar com l'expressió pública de la fe religiosa no és viscuda necessàriament com a contrària al respecte democràtic per les diferències de conviccions personals.

Quina diferència entre suposar que la pluralitat democràtica exigeix actuar en públic o governar "com si Déu no existís", i aquesta presència pública de la fe entre els jugadors de la NBA, per a qui dissimular que Déu existeix, seria entès com a una limitació profundament antidemocràtica.

Si fos professor de religió, o d'ètica, segur que no deixaria passar de llarg una ocasió com aquesta per reflexionar amb els alumnes sobre la malaltia en general i les dificultats per a saber-la assumir com a dimensió plenament humana que és. Però també dedicaria una atenció especial a aquesta expressió pública de la fe que s'ha pogut observar davant el drama de Magic Johnson, feta sense els acomplexaments que ens són tan característics, especialment al nostre país.

■ Salvador Cardús i Ros

CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CARTES • CA

◆ Noms mal escrits en català

Sr. Director:

Hi ha molts cognoms catalans que s'escriuen malament perquè durant molts anys els oficials castellans o castellanitzats de les administracions n'estraveien l'ortografia. Així trobem els cognoms de coses femenines plurals acabats en "as" en lloc de "es", com Figueras, Torrellas, Carreras, etc.; escrits amb la "ñ", com Cañellas (doble anomalia), Piñol, etc. Ja sé que sovint els interessats exigeixen que se'ls escrigui el cognom "tal com figura en els documents oficials", per evitar-se molèsties. No cal molestar ningú, però si els mots es varen estrafer per ignorància —no cal que fos malícia—, no estaria pas malament que els periòdics i l'administració catalana, Església inclosa, s'anessin també ara equivocant escrivint-los bé. De mica en mica potser s'hi anirien acostumant i depurarien la llengua. Aquest, crec, és encara un camp lingüístic per normalitzar.

JOSEP LLONGUERES I FEU
Tarragona

◆ Esglésies tancades

Sr. Director:

Ja sabem que avui la seguretat ciutadana, com l'anomenem, tant de les persones com dels llocs, és ben difícil. Aquesta manca de seguretat de les esglésies, si són obertes, m'han dit que és la raó

perquè estiguin tancades. Però no m'acaba de convèncer. Ningú no pensa que s'hagi d'obrir una església i deixar-la abandonada. Qualsevol local públic sempre que està obert té algú que el vigila. I en el cas de les esglésies hauria de ser algú que fos allà per acollir-te. És el que en un viatge recent he vist a París. Per què no ho fem també a casa nostra? Què s'ha de fer per anar a parlar, i a confessar-se si cal, amb un capellà? I no crec que costés tant trobar jubilats a cada parròquia que es comprometessin fer torns per vigilar les esglésies; mentrestant podrien llegir i pregar.

TERESA SERRA I PARÉS
Lleida

◆ Els "serveis" de Sancho d'Àvila

Sr. Director,

Els serveis de "Sancho d'Àvila" són exclusivament municipals, regits i administrats per l'Ajuntament, totalment voluntaris i per facilitar "comoditat" a qui els demani, mitjançant un pagament.

Amb aquestes breus ratlles no pretenc dirigir-me a ningú en concret, sols exposar uns conceptes meus, que d'altres també en són solidaris. Ja fa més de 65 anys que em varen batejar.

LA MISSA. D'entrada trobo de mal gust el costum d'encarregar una missa, com una "cosa exclusiva". Tots els seus valors procedeixen i ens situen dins la vi-

vència del Sopar de Jesús i la seva Eucaristia. El sacerdot presideix i com a tal consagra, però combrega i participa com tots nosaltres, ni més ni menys.

Si pel motiu que sigui volem pregar participant d'una Eucaristia, nosaltres, tu i jo, som prou afortunats de tenir al nostre abast, diàriament, matins i tardes, celebracions en què tots hi podem participar.

Potser desconfiem de nosaltres considerant-nos "assistents" i confiant sols amb el celebrant. Si participem profundament del Sopar, si obrim els braços i plantats de cara al bon Jesús li diem que sí..., Ell vindrà a nosaltres. Què més volem?

PEP
Balenyà

◆ Encara privilegiats?

Sr. Director:

El diumenge dia 22, vaig assistir a l'ordenació episcopal dels nostres Pastors auxiliars. No sóc de Barcelona, cosa que vol dir que vaig haver de quedar-me a dormir. A les 5 de la tarda, ja érem a la porta de la basílica per tal de poder trobar lloc; la plaça ja era ben plena i les portes del temple, encara eren tancades. Quan s'obriren va entrar una riuada de gent i amb pocs minuts va quedar tot ple.

En llegir el nostre estimat setmanari, veig que "algú" es lamenta que les abadeses i provincials no tinguessin un lloc destacat "en aquesta cerimònia

festiva i important per a l'Església catalana per a participar en la celebració"... Francament m'ha decebut que una part del Poble de Déu, encara cerqui privilegis. Aquells temps, gràcies a Déu, ja han passat; perquè POBLE DE DÉU ho som tots els batejats —i potser, també els que no ho han estat—. Som TOTS sense categories, races ni color. Va edificar-me molt que els únics familiars de Mons. Carrera, només es varen poder ubicar a una capella lateral. Sembla que

els podia haver reservat un lloc i... no va fer-ho i sé del seu tarannà perquè com ell, però amb una petitesa infinitesimal, sóc col·laboradora fixa del nostre estimat Setmanari, el conec i l'estimo i crec en el que ell mateix va dir: "Així com el Fill de l'home no ha vingut pas a ser servit, sinó a servir i a donar la vida en rescat per una multitud". Per l'Amor de Déu no vulguem privilegis!

ROSA COLLELL
Osona

Vigília de Crist Rei al Tibidabo

23 novembre 1991

En la clausura solemne de l'any de les Noces d'Argent de l'Adoració Perpètua en el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo, L'ADORACIÓ NOCTURNA, SECCIÓ TIBIDABO, convida els seus afiliats; familiars i amics a aquesta Vigília tradicional, amb aquest horari:

A les 23: Concentració a la terrassa superior.

23'15: CONCELEBRACIÓ EUCARÍSTICA presidida pel Emm. cardenal ANTONI OMAR JAVIERRE, Salesià, Bibliotecari - Arxiver del Vaticà. Poble i Escolania alternaran en els cants.

—A l'ofertori: IMPOSICIÓ D'INSÍGNIES als nous Adoradors, als Veterans i als Veterans Constants.

—Després de la Comunió: Hi haurà una HORA DE VETLLA, amb l'Ofici de lectures de la solemnitat.

—Acabarà amb la BENEDICCIÓ A LA CIUTAT des de la terrassa i el trasllat de la Custòdia a la Capella de l'Adoració.

NOTA: Els que no pugin amb vehicles particulars, podran fer-ho amb un autobús que sortirà a les 22.30 de la Plaça Lesseps, cantonada Pérez Galdós, i retornarà al mateix lloc a la fi del refrigeri de costum, cap a la 1.30 de la matinada.

Comunicat de la sala de premsa del Vaticà

Santa Seu i Església ortodoxa russa, unes relacions tenses

"S'ha sabut amb tristesa la notícia de la declaració feta a Moscou en acabar una reunió del Sant Sinode, el passat 8 d'octubre, amb la qual s'anunciava que l'Església ortodoxa russa pretenia abstenir-se de participar en la propera Assemblea especial per a Europa del Sinode dels bisbes". Així comença el comunicat de la sala de premsa de la Santa Seu sobre les relacions amb l'Església ortodoxa russa. A continuació publiquem el document sencer.

El papa Joan Pau II, en adreçar una invitació a Sa Santedat Alexis II, patriarca de Moscou i de totes les Rússies, perquè enviés un delegat frater a aquest Sinode, esperava que l'Església ortodoxa russa, responsable de la cura espiritual d'una gran part de la població d'Europa, aportés a l'assemblea sinodal els fruits de la seva experiència i participés en el procés de discerniment d'allò que l'Esperit Sant diu a l'Església en aquest moment especial de la seva història en el continent europeu. Es creia que els altres bisbes presents en el Sinode, així com la mateixa ortodoxa russa, s'enriquien amb aquesta participació.

Atès que els mitjans de comunicació han donat gran relleu a la notícia i, especialment al comunicat de premsa de l'Oficina de les relacions exteriors del Patriarcat, no sembla possible deixar de comentar algunes acusacions formulades en la declaració del Sant Sinode, si bé amb el desig d'evitar-ne tota polèmica.

S'intentà resoldre els contrastos mitjançant el diàleg

Per explicar la decisió de no acceptar la invitació que féu el Sant Pare, la declaració es refereix en particular a l'experiència dels darrers dos anys a Ucraïna occidental i a les quals es defineixen "estructures missioneres paral·leles" en el territori de la Unió Soviètica.

La situació a Ucraïna, en els primers mesos de 1990, fou el centre de les preocupacions d'ambdues Esglésies i es féu un esforç molt prometedori per resoldre els contrastos mitjançant el diàleg. Les raons per les quals el procediment previst no va produir els resultats desitjats han estat nombroses i complexes. Tanmateix, és injust fer recaure la responsabilitat del fracàs només sobre l'Església greco-catòlica i fer referència a aquesta Església en paraules com les que figuren a la declaració. En efecte, és impossible formular un judici del que ha succeït a Ucraïna occidental sense tenir en compte el fet que en aquesta regió, quan el règim stalinista va suprimir l'Església greco-catòlica, hi havia

una presència ortodoxa mínima, i sense reconèixer el fet incontestable que els béns eclesiàstics — que han constituït el centre del problema — fins al 1946 pertanyien tots a l'Església greco-catòlica. Sobre això, afirmar que el papa Joan Pau II no va contestar a les crides dels patriarques de Moscou significa voler ignorar els esforços constants que Sa Santedat ha fet personalment i a través del Pontifici Consell per a la promoció de la unitat dels cristians, amb la finalitat d'arribar a una solució justa i duradora dels problemes que havien sorgit.

L'Església greco-catòlica a Ucraïna havia sofert una injustícia amb la supressió. Si s'hagués manifestat immediatament, amb qualsevol gest significatiu, una voluntat de reparar aquesta injustícia, hauria contribuït a crear un clima divers entre ambdues Esglésies.

L'Església russa s'oposa a nomenaments de bisbes catòlics

La declaració fa una referència extensa al procés de normalització que s'inicià també per a l'Església catòlica de ritu llatí a la Unió Soviètica. Tanmateix, s'oposa als nomenaments de bisbes com a administradors apostòlics dels territoris soviètics, denominant-los "estructures missioneres paral·leles".

En els darrers sis mesos s'ha realitzat un esforç notable per explicar a l'Església ortodoxa russa que la finalitat d'aquests nomenaments era simplement respondre a les necessitats religioses de les comunitats catòliques, en les localitats en què aquestes són avui, després de les deportacions massives força conegudes, que canviaren la topografia religiosa catòlica de la Unió Soviètica. En efecte, no es pot oblidar que el 1923, en el territori de l'actual República Russa, hi havia 6 "decanats" catòlics de ritu llatí i el "vicariat apostòlic de Sibèria", erigit en diòcesi precisament aquest any.

Cada Església ha de tenir cura dels seus membres en el lloc on viuen

La reorganització de les estruc-

Sinode dels patriarques a Zagorsh (URSS) el juny de 1988, en ocasió del mil·lenari de l'Església russa

tures eclesiàstiques i el nomenament d'administradors apostòlics a alguns territoris de la Unió Soviètica no van tenir cap intenció de proselitisme. La Santa Seu té una gran estima i respecte per l'Església ortodoxa russa. Ho ha demostrat en diverses ocasions i de diverses maneres, en especial amb ocasió de la celebració del mil·lenari del baptisme de la Rus' de Kiev. Gràcies a la llibertat religiosa reconeguda també a la Unió Soviètica, gairebé no li ha estat possible, la Santa Seu ha complert el seu deure: dotar de pastors legítims els catòlics que des de fa més de 70 anys estan en situació de força malestar espiritual.

Per tant, les disposicions adoptades no estan en contradicció amb els principis de l'ecumenisme aprovats pel concili Vaticà II. En efecte, comunament s'accepta que, en conformitat amb el dret a la llibertat religiosa de cada persona, cada Església té el deure de tenir cura dels seus membres en el lloc on viuen. L'Església ortodoxa russa també està molt atenta a aquestes situacions i, amb el nomenament de bisbes o d'altres responsables, intenta oferir assistència espiritual fins i tot a comunitats petites de fidels que són fora de Rússia, especialment en els països d'Europa occidental i d'Amèrica.

La Santa Seu, especialment mitjançant els esforços incansables que realitza el Pontifici Consell per a la promoció de la unitat dels cristians, manté la intenció ferma de continuar el camí vers la unitat de tots els cristians. En aquesta perspectiva, les relacions cordials i fraternes que s'han establert en els darrers anys amb l'Església ortodoxa russa es consideren especialment valuoses.

La Santa Seu, alhora que lamenta la decisió actual del Sant Sinode, renova la seva intenció de fer tot el possible per mantenir i reforçar les relacions amb l'Església ortodoxa russa.

FILTRANT LA NOTÍCIA

El govern espanyol abandona els Sants Llocs de Terra Santa

En la Conferència per la pau en l'Orient Mitjà, celebrada a Madrid, tant els israelians com els àrabs han demostrat un exemple pel que fa a les seves conviccions religioses. Els dies assenyalats com a festa i descans de treball, abandonaren la Conferència per acudir a les seves sinagogues i mesquites, han manifestat els mitjans informatius. No així la diplomàcia occidental i menys la delegació del govern espanyol central, atès que els seus representants es manifesten agnòstics.

Però hi ha un fet més significatiu, en aquest cas silenciats pels mitjans d'informació. Tant el primer ministre de l'estat d'Israel, Yitzhak Shamir com els ministres libanesos, palestins, jordans, egipcis i sirians — presents en la Conferència — han confessat la seva bona voluntat per tractar del problema de la ciutat de Jerusalem, on reclamen drets les tres religions monoteïstes: musulmana, jueva i cristiana. Així mateix han reconegut en diverses ocasions anteriors, la tasca dels missioners franciscans — que representen l'Església ca-

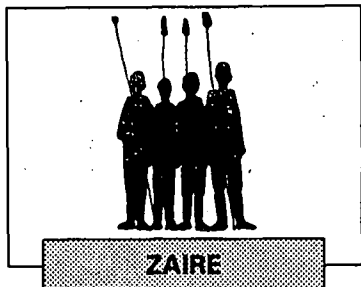
tòlica en aquella zona — a favor dels refugiats libanesos i cristians palestins que es troben en una situació social desesperada.

Tampoc ningú no ha dit que en el decurs de la història de segles, Espanya — i més concretament el Regne de Catalunya i Aragó — es distingí pel seu suport econòmic a l'obra social dels missioners a Terra Santa. Ara, la delegació governamental de l'Estat espanyol li ha interessat més que la cèlebre Conferència — que ha costat milers de milions als ciutadans espanyols — se celebrés a Madrid, que no pas continuar la tradició de segles a favor dels Sants Llocs i de les classes més humils i marginades d'aquelles zones.

Tot fa pensar que seran els protestants d'Estat Units, i òbviament la Santa Seu, els qui tindran més en compte l'estudi de la ciutat santa i de canalitzar les institucions cristianes mundials a favor del poble oblidat, col·laborant així al nou ordenament per la pau, la justícia i la solidaritat en l'Orient Mitjà.

■ Francesc Gamissans

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ZAIRE

Kinsasa. Els missioners romanen amb els zairencs, malgrat el desordre

La Major part dels missioners i missioneres catòlics que desenvolupen el seu ministeri al Zaire han decidit romandre allí malgrat la situació d'instabilitat regnant des de finals de setembre. Les destrosses i saqueigs iniciats primer pels soldats descontents i després per civils, han afectat poc les propietats eclesials. Els únics danys a l'Església són els produïts per la cremada de la Llibreria de Sant Pau i pel robatori de cotxes i d'altres béns a tres comunitats religioses de Kinsasa.

La situació actual és d'extrema gravetat. Organitzacions eclesials i no governamentals preveuen una etapa d'escassetat de queviures, de medicines i de combustible, així com de vagues i d'interrupció de l'activitat escolar. L'església local acaba d'iniciar una campanya de solidaritat interna i internacional per captar ajuda, especialment a través de Caritas (OFIM).

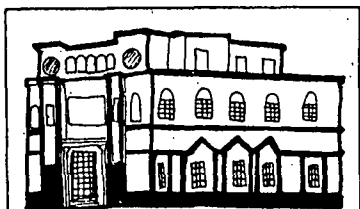
repúbliques bàltiques.

El 30 de setembre del 1991, monsenyor Backis va firmar a Kaunas amb el senyor Algirdas Saudargas, ministre d'Afers Exteriors de Lituània una declaració amb la qual la Santa Seu i la República de Lituània afirmen que aquesta data consideren restablertes les relacions diplomàtiques suspeses forçosament després de l'annexió de les tres repúbliques bàltiques a la Unió Soviètica, l'agost del 1940.

Anàloga declaració va firmar l'1 d'octubre a Riga amb el ministre d'Afers Exteriors de la República de Letònia, senyor Janis Jurkans.

El 3 d'octubre, a Tallin, va firmar el document amb el vice-ministre d'Afers Exteriors de la República d'Estònia, senyor Enn Liimets.

Les relacions diplomàtiques seran a nivell de nunciatura apostòlica per part de la Santa Seu i de l'ambaixada per part de Lituània, de Letònia i d'Estònia. (O.R.)

ALBANIA

El govern torna els bisbes a les Esglésies

TIRANA.— L'Església catòlica albanesa, única a Europa dependent de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, podrà recuperar tots els seus béns i propietats, segons ho ha decretat el Govern del país. Encara no s'ha fixat la data perquè s'iniciïn les devolucions. Junt amb l'Església catòlica, que representa el 10 per cent de la població, recuperaran també tots els béns la comunitat musulmana—un 7 per cent— i l'ortodoxa un 20 per cent—. El ja desaparegut règim comunista albanès va confiscar tots els béns religiosos l'any 1967, després de prohibir la pràctica religiosa, tornada a restablir-se el novembre del 1990. Per altra banda, un nou seminari ha obert les seves portes a Skodra, un antic baluard catòlic situat a 90 quilòmetres de la capital (OFIM).

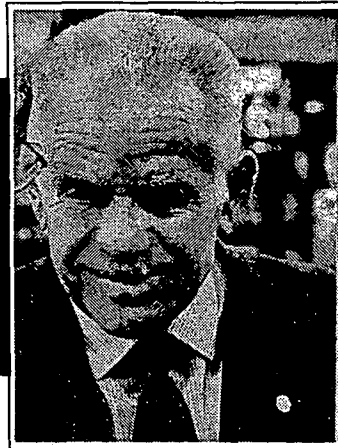
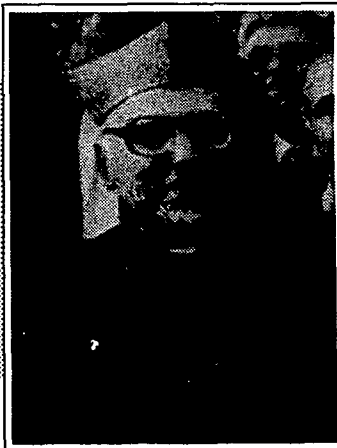
TAILÀNDIA

La secta "Moon" aconsegueix 200.000 nous adeptes

BANGKOK.— Fins a 200.000 estudiants tailandesos ha pogut reclutar la secta Moon en un breu període de temps, d'acord amb les xifres manejades pel Govern del país. Tan ràpid és el creixement d'aquesta secta que les autoritats pensen prendre una sèrie de mesures extraordinàries per controlar les seves activitats. (OFIM).

Missatge al primer ministre israelià, Yitzhak Shamir

El patriarca llatí de Jerusalem "no té por de la pau"

El patriarca llatí de Jerusalem va enviar ahir des de Roma un missatge al primer ministre israelià, Yitzhak Shamir, en què li demana que "no tingui por de la pau". Monsenyor Sabbah estima que és possible aconseguir "una pau justa que assegurí alhora la seguretat d'Israel i la justícia i la independència per als palestins".

Després d'entrevistar-se amb el papa Joan Pau II, el patriarca de Jerusalem va declarar en una roda de premsa que la independència dels palestins no ha de significar necessàriament una amenaça per als israelians. En aquest sentit, monsenyor Sabbah va fer una crida a Shamir perquè faci un "gest de bona voluntat" aturant els assentaments als territoris ocupats, cosa que, segons ell, contribuiria a l'èxit de la conferència de pau per al Pròxim Orient inaugurada a Madrid.

El cap religiós va assegurar que "no és impossible" que en el futur Jerusalem sigui simultàniament la capital d'Israel i de Palestina i també la dels fidels de les tres religions jueva, musulmana i cristiana.

Pel que fa als atemptats que han precedit l'obertura de la Conferència de Madrid, monsenyor Sabbah va subratllar que hi ha "elements" que busque el boicot a aquesta iniciativa de pau per al Pròxim Orient i que demostren "els sofriments i la dramàtica realitat que continua vivint aquesta regió des de fa massa anys".

VATICA

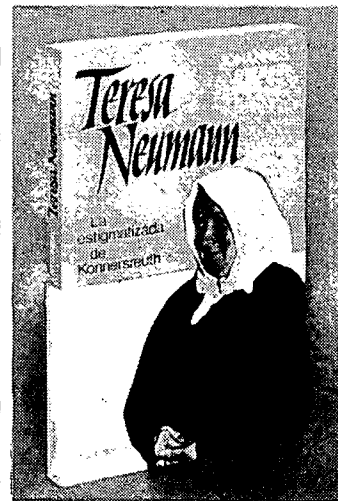
Relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i les repúbliques bàltiques

ROMA.— Del 27 de setembre al 3 d'octubre del 1991, monsenyor Audrys Juozas Backis, arquebisbe titular de Meta, enviat especial de la Santa Seu, va anar a Lituània, Letònia i Estònia amb la missió d'establir oficialment les mútues relacions d'amistat i de cooperació entre la Santa Seu i les tres

Moment històric en què el president d'Angola, José Eduardo dos Santos i el líder de la guerrilla, Jonas Savimbi, se saluden després de firmar la pau a Lisboa. Aquest dia l'Església catòlica celebrà a Angola una gran festa d'acció de gràcies.

Novedad editorial

TERESA NEUMANN Johannes Steiner

272 pàgs. 14x22 cm. Rústica. 1900 ptas. (IVA inc.)

Teresa Neumann de Konnersreuth en Baviera (Alemanya), desde su estigmatización en 1926 hasta que murió en 1962, atrajo la atención de la prensa mundial. Fenómenos tan extraordinarios como las visiones, el don de lenguas y la hierognosis o reconocimiento del pan consagrado u otros objetos bendecidos no tienen explicación natural. Hoy, cuando la distancia del tiempo ha disminuido la simple curiosidad, es muy reconfortante poder leer un relato que destaca por su honradez.

Johannes Steiner, testigo privilegiado de los sucesos de Konnersreuth, ofrece en este libro una gran variedad de documentos y comentarios que permiten al lector formarse un juicio imparcial sobre la vida de Teresa Neumann y sobre su significado dentro de la historia de la fe de la Iglesia.

De venta en librerías

EDITORIAL HERDER

Provenza 388 • 08025 Barcelona

Teléf. (93) 257 77 00 • Fax 207 34 48 • Telex 54120 HEGR E

BARCELONA

• **Institut de teologia espiritual de Barcelona.**— Des del 4 de desembre fins el 22 de gener es professarà el curs **Espiritualitat i litúrgia**. Les classes tindran lloc a la seu de l'Institut (Diputació, 231) els dimecres lectius des de les 19,15 fins a les 21 h. El curs, que dictarà el Dr. Pere Farnés, vol clarificar el paper de les celebracions litúrgiques com a cim i font de la vida espiritual i remarcar la importància que tenen en la celebració els valors invisibles i com en la litúrgia "res del que fem exteriorment és més important que el que realitza invisiblement Crist per l'Esperit" (Joan Pau II). Per informacions i inscripcions: Secretaria de l'Institut de teologia espiritual, Diputació, 231 (tel. 451 49 42), dimarts i dijous de 19 a 21 h.

• **Centre d'Estudis Pastorals.**— El dijous 28 de novembre comencen al Centre d'Estudis Pastorals dos cursos del cicle "Realisme i utopia" que vol ajudar-nos a viure cristianament el moment present: "Les mentalitats d'avui: la postmodernitat?", a càrrec del P. Pere Codina, claretià, sociòleg,

ens ajudarà a penetrar en les maneres de pensar i en les sensibilitats que es van difonent avui. 6 dijous, fins al 16 de gener, de 5 a 5,45; "la utopia cristiana: les benaurances", a càrrec de mossèn Josep M. Grané, biblista; ens presentarà l'ideal cristià i la manera com ens interpel·la als homes i les dones dels nostres dies. També 6 dijous, fins el 16 de gener, de 6 a 6,45. Informació, programes i inscripcions a la Secretaria, tel. 317 48 58.

• **Exercicis espirituals per a sacerdots.**— Tanda dirigida per Mons. Joan Martí Alanís, bisbe d'Urgell. Tindrà lloc a la Cova Sant Ignasi —Casa d'Exercicis— del dilluns 9 de desembre a les 10.00 h al divendres 13 de desembre a les 20.00 h de 1991. Per a inscripció i informació: Director Casa d'Exercicis, Cova de Sant Ignasi. Apartat 12. 08240 Manresa. Tel. 872 04 22.

• **Una nova visió del matrimoni en un cap de setmana.**— Per tal d'aportar a les parelles una tècnica de diàleg que ajudi a profunditzar en la relació d'esposos i en el Sagrament del Matrimoni, com també renovar, enfortir i vivificar l'amor conjugal, l'ENCONTRE MATRIMONIAL, anuncia la pro-

pera trobada que tindrà lloc els dies 22-23-24 de novembre (en català). Comencen les activitats el divendres a les 9 del vespre i acaben el diumenge a les 6 de la tarda. Són d'orientació catòlica, però estan obertes a altres religions i creences, sense distinció. També poden assistir-hi sacerdots, religiosos/es, fent en aquests cas el temari adient. L'aportació econòmica és voluntària i totalment anònima. Informació: tels. 232 38 77 - 349 75 87 - 213 45 42.

• **Unió Espiritual de Mares.**— El dia 20 de novembre, tindrà lloc a la Riera de Sant Miquel, 1 bis, una missa a 2/4 de 5 i una conferència a 2/4 de 6. La conferència versarà sobre "El Nou Testament, aquest món en el qual ens movem com a fills de Déu" i serà feta per Josep Massana, caputxí.

• **Delegació de Pastoral de la Salut.**— El proper dia 23 de novembre a les 10 de matí i fins a les 18 h. a l'església de Sant Felip Neri, Pl. de Sant Felip, tindrà lloc l'Assemblea diocesana de Pastoral de la Salut, entorn del tema "JESÚS ÉS LA SALUT". Tots els agents de Pastoral hi sou convidats. Per informació: Delegació diocesana de Pastoral de la Salut.

C/. Rivadeneyra, 6, 9 prl. Tel. 317 15 97. Matins de 11 a 13 h.

• **Equips Matrimonis Espiritualitat Conjugal.**— Ha organitzat la Conferència: **Consideracions sobre la problemàtica dels divorciats i separats catòlics**, a càrrec del P. Alvar Maduell (Caputxí, Doctor en Filosofia, historiador i periodista). L'acte se celebrarà el 26 de novembre a la Sala Penyafort (PP. Dominics, Bailèn, 10) a les 8 de la tarda.

• **Teologia i humanisme.**— (PP. Dominics) Curs de Teologia Sacramental General: El dia 5 de desembre amb el tema **Organigrama sacramental. ¿Tot és sagrament?** Dia 19 de desembre amb el tema **Institució dels Sagraments**. Ponent P. Emilio Barcelón O.P. a les 20.00 hores a la Sala Penyafort. Bailèn, 10.

• **Curs de formació permanent per a religiosos/os.**— Temàtica: **El seguiment de Crist**. Dia 13 de desembre. Tema: **El seguiment: ¿imitació, identificació o solidaritat?** ponent P. Emilio Barcelón O.P. a les 19.00 hores a la Sala Penyafort, Bailèn, 10. Tel. 246 33 00 Barcelona 08010.

• **Jornades de Reflexió per a Joves a Montserrat.**— Els propers dies 14 i 15 de desembre de 1991 tindran lloc a Montserrat unes Jornades de reflexió sobre "El cristià, home d'esperança" per a nois i noies a partir dels 18 anys. Les jornades començaran dissabte a les 12 h. i acabaran el diumenge a les 15,30 h. Les xerrades les faran els monjos Josep M. Sanromà i Xavier Poch. Cal portar Nou Testament, el menjar pels dos dies i el sac de dormir. Places limitades. Per in-

formes i inscripcions truqueu a l'abadia de Montserrat (Tel. 835 02 51) i demaneu per en Josep E. Parellada.

• **Monestir de Sant Maties.**— El dia 1 de desembre a les 10,30 Celebració de la santa missa Swami Shubhananda. (P. Angelo Benedetti, S.J.) el qual pronunciarà una Conferència sobre la seva experiència de Sannyasi o monjo indi. Col·loqui. Us esperem al Casal Bellesguard. Tel. 211 82 40. C/ Bellesguard, s/n 08022 Barcelona.

• **AMICS DE MOZART. BASÍLICA DE SANTA MARIA DEL MAR (Barcelona).**— Comunica que celebrarà el dilluns 25 de novembre de 1991, a les nou del vespre **MISSA EXEQUIAL** en sufragi de **WOLFGANG AMADEUS MOZART** en el 200 aniversari de la seva mort (1756-1791). Interpretaran: **REQUIEM en Re menor KV 626**. Participaran L'Orfeó Laudate, Victòria dels Àngels, Zandra Mc Master, Enric Viana, Iñaki Fresan i Càmerata Instrumental de Catalunya.

• **TEOLOGIA I HUMANISME.**— (PP. Dominics) Curs de Teologia sacramental general. Dia 7 de novembre, tema: "L'estructura general. Antropologia i Història de la Salvació". Dia 21 de novembre, tema: "Simbologia sacramental". Què és el sagrament? Ponent: P. Emilio Barcelón o.p., a les 20 h., a la Sala Penyafort, c/ Bailèn, 10. — **Curs de formació permanent per a religiosos/os.** Temàtica: "El seguiment". Dia 29 de novembre, tema: ¿A qui seguim i per què? Ponent: P. Emilio Barcelón o.p., a les 19 h., a la Sala Penyafort, c/ Bailèn, 10. Tel. 246 33 00. Barcelona 08010.

CANÇONS NADALENQUES CATALANES

Una cassette amb les nostres cançons de NADAL: "Fum, fum, fum, El Desembre congelat, El cant dels ocells, etc., etc...; però molt ben interpretades i orquestrades.

És una cassette excel·lent que agradarà als petits i als grans!

NOVETAT

Dibuix: Pilarín Bayés.
Orquestració: Manuel Oltra.
Interpretació: La coral infantil "L'Esquellerinc del Cor Madrigal".

Tocatimbal és ja una gran col·lecció amb 5 cassettes de cançons populars catalanes com: El gegant del pi, En Jan Petit com balla, etc. i ara amb la cassette el núm. 6, tot amb cançons nadalenques...

Cassettes eufònic. Demaneu-los al vostre proveïdor.

FRANCESC PONS I VALLS

Ha mort cristianament el dia 11 de novembre de 1991, als 70 anys d'edat.

CATALUNYA CRISTIANA, de la qual fou col·laborador, s'uneix al dol de la seva esposa Josefina i dels seus fills Maria-Josep, Francesc i Jordi, i prega als seus lectors i amics un record en les seves pregàries.

EN PAU REPOSI

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya
Cristiana

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel.
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu compte corrent llibreta

Data.....

Signatura.....

Jornada de formació a la Selva del Camp

Cada vegada hi ha més laics que tenen responsabilitats pastorals

TARRAGONA

LA SELVA DEL CAMP.— Els dies 8 i 9 de novembre se celebrarà a la Casa diocesana d'Exercicis de la Selva del Camp una **Jornada de formació de laics amb responsabilitat pastoral**.

Mn. Miquel Barbarà, responsable de la Vicaria Episcopal de Pastoral diocesana, organisme

convocant, ha indicat que el que es proposa "no és ni un 'mini curset' ni uns 'mini exercicis' sinó 'un espai de revisió de les visions i actituds bàsiques i un ajut per a les motivacions adients de la nostra tasca pastoral'. Observa que "cada vegada hi ha més laics que tenen responsabilitats pastorals" i opina que "no n'hi ha prou a oferir la participació en elles, sinó que és convenient

brindar mitjans de formació".

Els temes considerats "bàsics" sobre els quals reflexionarà en les tres Jornades que formen el cicle complet són: "Ser cristians avui en la nostra societat", "L'Església, misteri de comunió" i "La missió de l'Església d'anunciar la Bona Nova de Jesucrist".

■ M.C.T.

Els bisbes de les diòcesis de Catalunya fan la visita "ad limina"

TARRAGONA.— Del 7 a l'11 de novembre, els bisbes de les diòcesis de Catalunya han realitzat al Vaticà la "Visitatio liminum Apostolorum", més coneguda en cercles eclesiàstics per les expressions "visita 'ad limina apostolorum'" o, senzillament "visita 'ad limina'".

L'arquebisbe de Tarragona, en un text escrit per a la seva publicació en el *Full Parroquial* explica que els bisbes de les Esglésies particulars han de viatjar, cada cinc anys, a Roma "per visitar el Papa i venerar els sepulcres dels apòstols Pere i Pau". Després de recordar que "Aquest mateix gest ja el feu Sant Pau quan 'puja a Jerusalem per veure Pere'", indica que la visita "té un sentit plenament pastoral". El prelat apunta: "anem a saludar, a parlar i a escoltar Joan Pau II, successor de Pere, perquè 'ens confirmi en la fe'". Cita alguns punts del programa de l'encontre: una audiència personal amb el Papa i una altra de conjunta —en la qual també participaran els bisbes de la Província eclesiàstica d'Òviedo—, en el decurs de la qual el Pontífex "dirà allò que creurà convenient per a tot el poble de Déu que tenim encomanada Catalunya", la concelebració de l'Eucaristia a la capella privada del Sant Pare i un àpat amb ell, que oferirà als comensals "l'oportunitat (...) de parlar d'alguns temes de manera ben cordial i espontània". Ramon Torrella finalitza el seu escrit amb aquestes paraules: "Us demano que, ja des d'ara, ens acompanyeu en la pregària, a fi que tota la visita 'ad limina' sigui animada per la fe i enforteixi els nostres serveis a l'Evangelí".

L'Arquebisbe metropolità, en un altre article, publicat el passat dia 27 d'octubre i pertanyent a la col·lecció de "Fets i criteris", fa referència a la "preparació llarga" que precedeix una visita "ad limina". "Cada bisbat prepara el que se'n diu una relació" —anota— "és a dir, un informe molt complet de totes les activitats de l'Església

diocesana", que conté "una descripció de la situació religiosa, de la litúrgia, del clergat, del Consell Presbiteral, de la vida dels religiosos en l'activitat pastoral de la diòcesi, de les missions, de les vocacions sacerdotals, del treball que es fa a la catequesi, de l'ensenyament de la religió a les escoles, del paper dels seglars, com són més actius i participatius, del Consell Pastoral que ha anat creixent i s'ha anat estenent a la majoria de parròquies, dels moviments apostòlics, dels mitjans de comunicació, etc."

Mn. Antoni Pladevall, prevere del Bisbat de Vic i especialista en Història, explica en un article que s'inclou en les pàgines centrals de l'edició del *Full Parroquial* que les visites "ad limina" són les que els bisbes han de fer a la Santa Seu "per donar compte del 'estat de les seves diòcesis'". Comenta que "Aquesta pràctica, regularitzada definitivament pel papa Benet XIV el 1740, si bé imposada a tots els bisbes des de 1585 per la constitució Romanus Pontifex de Sixte V, és un dels darrers estadis de la centralització de l'Església catòlica iniciada en el segle VIII quan el papat va anar absorbint el poder dels metropolitans, que des de llavors reberen el títol arxiepiscopal i el pal·li de mans del Papa". Implica "l'obligació de portar al Papa informacions detallades sobre l'estat de les seves diòcesis, segons un precís esquema fixat el 1725 pel papa Benet XIII a través de la Congregació del Concili".

La freqüència de la visita "ad limina" és variable, i oscil·la entre els tres anys —és el cas de l'episcopat italià— i els 10 anys, periodicitat marcada per als bisbes de diòcesis allunyades de Roma o situades, en països de missió. Els prelats de les Esglésies locals d'Espanya han de realitzar-la cada cinc anys.

■ M.C.T.

FETS I CRITERIS

Dels analgèsics a l'eutanàsia

Avui s'arriba a parlar de la cultura dels analgèsics. En realitat hi ha una tendència generalitzada a evitar tota classe de dolors físics o mentals. De la mateixa manera que en la nostra societat s'està imposant la llei del mínim esforç, també ha augmentat la tendència a viure amb el mínim de dolor o de sofriment.

Ja tenim una reacció a aquesta tendència. Ara ja s'insisteix que el malalt o el qui pateix dolors ha de consultar el seu metge en lloc de prendre pel seu compte analgèsics o calmants.

El progrés tècnic de la medicina i la facilitat d'accés als centres sanitaris han fet que avui per a moltes persones la mort ja no es vegi com un fet social integrat en la vida quotidiana de les famílies i de la comunitat cristiana.

Aquest nou context fa que molts arribin a sentir por i angonya perquè no saben de quina manera s'esdevindrà la fi de la seva vida. En aquestes noves circumstàncies alguns pensen que seria preferible abreujar la fase terminal de la vida i que això significaria una actitud més humanitària.

Recordem alguns punts de la doctrina de l'Església: Comencem per dir que tota persona té el dret i el deure, en cas de malaltia greu, d'emprar totes les ajudes necessàries per conservar la vida i la salut. Aquest deure, però, no implica el recurs a mitjans inútils, desproporcionats o que imposin una càrrega excessiva per a ell mateix o per a un altre.

L'Església també ensenya, des de fa molt de temps, que és lícit l'ús de calmants apropiats per alleujar els dolors intensos o persistents.

Hem de reconèixer que s'ha creat una gran confusió i una forta polèmica entorn de l'eutanàsia. Si es tracta de l'eutanàsia en sentit ample, com l'ús de calmants per "endolcir" la mort amb la disminució dels dolors, és una cosa. Si es tracta de l'eutanàsia entesa en el sentit de provocar la mort a aquelles persones que consideren que pateixen massa a causa dels dolors físics o dels sofriments morals deguts a un agreujament de la salut corporal o mental, és totalment inacceptable.

La prohibició "no mataràs" és una exigència moral per a tothom, i per al creient aquesta exigència és un manament de Déu. Per a la nostra societat l'acceptació i la legitimització de l'eutanàsia no seria un progrés, sinó una degradació.

S'intenta justificar l'eutanàsia per la petició que en fa el mateix que sofreix. Quan el qui pateix ho demana, ¿què hi ha en el fons? ¿feblesa, sentit d'inutilitat, desesperació, interrogants difícils d'expressar...? ¿Pot la societat permetre que es doni resposta al misteri del sofriment amb una execució de la pena de mort?

També es vol justificar presentant-la com un gest humanitari, com un acte de pietat. Aquí es fa evident una traïció de la pietat, perquè se la torna homicida, perquè se la converteix en una pietat que no és compassiva, que no es mou per l'amor.

Recordem que només Déu és el Senyor de la vida, de tota vida i, d'una manera especial, d'una vida humana que arriba al terme, al traspàs, a la VIDA.

■ † Ramon Torrella i Castante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA:

204 71 11 i 417 39 64

PRO-VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE
A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42. 1r. T. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA.

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Província _____ C.P. _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42. 1r. T. 204 71 11 08024 BARCELONA

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

**Acollirà els devots visitadors del santuari
i els esquiadors de fons**

La rectoria de Montgarri habilitada com a refugi

URGELL

SALARDÚ.—El Patronat d'Obres del Naut Aran ha reconstruït el llosat de la rectoria del santuari marià de Montgarri i serà convertida en refugi de muntanya. S'ha respectat la línia de l'antic llosat tant en la forma com en els materials emprats.

Gràcies a la iniciativa del patronat aranès, l'antiga rectoria, en perill d'enrunar-se ha estat salvada i serà convertida en refugi assistit de muntanya. Una persona s'encarregarà de l'ordre i la informació als visitants i muntanyencs. La casa oferirà serveis de cuina, menjador i dormitori als devots que visitin el santuari i als esportistes que practiquen l'esquí de fons a la zona. L'edifici continuarà essent propietat de la parròquia de Salardú, però aquesta ha cedit l'ús al patronat. La nova

coberta ha costat cinc milions de Ptes. i serà finançada amb els donatius recollits pel patronat, que treballarà també en la salvaguarda d'altres edificis significatius de l'Aran.

La parròquia de Salardú, el 1990, va esmerçar 2,5 milions de Ptes. en la reconstrucció del llosat de l'església de Montgarri, consolidació de la façana i renovació de les finestres. L'import de les obres va ser aportat pels devots del santuari i la parròquia de Salardú.

El santuari de Montgarri, situat aigües vall del Pla de Beret, a 1.645 metres d'altitud, va ser erigit el segle XII i és un centre marià d'arrelada devoció a l'Aran i a les comarques veïnes de França. El dia de l'aplec, 2 de juliol, hi acudeixen més de 3.000 devots.

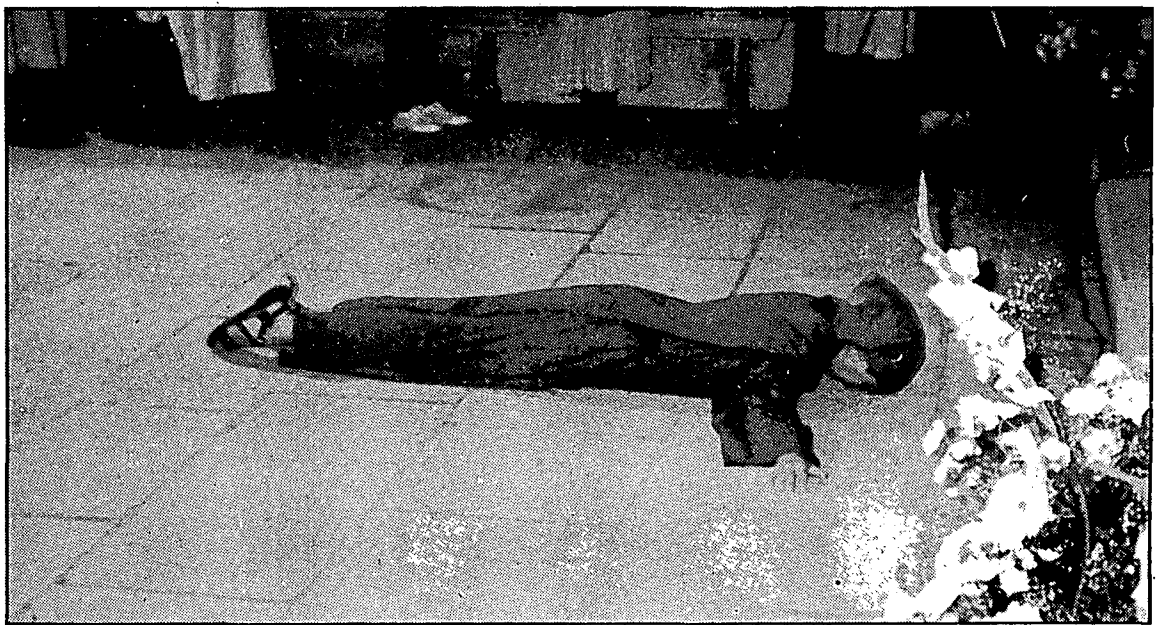
■ **Antoni Mirabet**

El President de Caritas Andorrana nomenat conseller

ANDORRA LA VELLA.—Agustí Font i González, President de Caritas Andorrana, ha estat nomenat Conseller de Treball i Benestar Social del Govern d'Andorra. El nomenament honora Agustí Font i també Caritas Andorrana per la circumstància que, ell mateix, anomena "via de conseqüència". El nou Conseller, ha declarat a CATALUNYA CRISTIANA que ha acceptat el càrrec "il·lusionat per fer un bon treball en una tasca per la qual sempre ha lluitat". Efectivament, a part de Caritas Andorrana, ha exercit càrrecs importants en el camp social.

Agustí Font va néixer a Bellpuig d'Urgell el 1941 i és familiar de Josep Pont i Gol, arquebisbe emèrit de Tarragona, que el va batejar. Els càrrecs que ha ocupat a Andorra són els següents: del 1976 al 1980 Vice-President de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, del 1978 al 1980 President del Centre Hospitalari i, des del 1984, President de Caritas Andorrana, càrrec que acaba de posar a disposició del Sr. Bisbe. En aquests càrrecs Agustí Font ha palesat la seva vocació social i un esperit de servei a factor de les classes humils. Caritas Andorrana ha denunciat sovint, al seu butlletí, situacions de marginació i ha treballat pel desvetllament de la consciència social dels cristians mitjançant l'organització d'assemblees i conferències. Caritas Andorrana ocupa avui un espai important en la vida d'Andorra i, dins una organització ben estructurada, disposa d'una àmplia oferta de serveis.

■ **A.M.**

Clarisses i Germanes de Betlem

Professions religioses a Montsó i Sixena

LLEIDA

La Gna. Marià Soledad de Jesús féu la professió de vots temporals com a monàstica de les Clarisses de Montsó, el dia 8 de juliol en cerimònia presidida per Mons. Ramon Malla, bisbe de la diòcesi. A l'acte assistiren la seva mare i germans, amb familiars i amics.

La Germana Maria Soledad porta tres anys en la comunitat, es d'Estadilla, havia treballat com a oficial en la Secretaria del Jutjat de Montsó, i és llicenciada en Història Medieval.

D'altra banda, el dia 21 de juliol va morir la Gna. Isabel Solano Ginestà, en religió Gna. Isabel del Seráfico Padre.

La presència de les MM. Clarisses a Montsó es remunta a l'any 1618 el 2 d'octubre, data de l'arribada a aquesta vila de quatre monges procedents del Monestir de Lleida. La fundació es duqué a terme gràcies al llegat

de D. Juana de la Torre. Avui el Monestir de MM. Clarisses de Montsó, té per titular la Immaculada, i compta amb 13 religioses professes.

El silenci, l'oració, la penitència, el treball i la fraternitat són la vida d'una monja clarissa.

Pau i goig espiritual

El 20 de juliol a les 12 del migdia, la Germana Sulam de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu, del monestir de Santa Maria Reina, de Sixena, féu la seva professió temporal. Malgrat que el dia era un dels més calorosos de l'estiu, el ritme de la cerimònia i el clima espiritual de la qual donaren a la celebració un ambient de pau i goig espiritual, que els assistents sentiren molt alleugerit el rigor de la calor.

La postració amb la invocació a l'Esperit Sant, i altres ritus de la professió: la catequesi monàstica, la tallada de cabells, la

imposició del vel i la vestició, el lliurament de la Bíblia del Breviari, de la Regla de V. a, el Rosari i el ciri que va rene de mans de monsenyor Ramon Malla, bisbe de la diòcesi, va concloure amb la Professió Monàstica que la Germana Sulam féu a mans de la Priora. Després la signatura del llibre de Professió en el Llibre del Monestir. Tot això amb una gran simplicitat i riquesa de símbols que va posar en relleu la bellesa de la donació i lliurament d'una vida a Déu en consagració monàstica.

Silenci i austeritat

La cerimònia de Professió va tenir lloc en el marc de la celebració eucarística que va presidir monsenyor Ramon Malla, bisbe de la diòcesi, concelebrant alguns capellans. La mare i germans de la Germana Sulam, amb altres familiars amics arribats de Madrid, lloc de procedència de la professa, amb altres persones de Lleida i d'altres llocs seguien amb tota devoció el desenvolupament de la cerimònia i participació a la Misa.

Amb la presència de les Religioses Monàstiques de Betlem, el Monestir de Sixena situat enmig d'una plana de silenci i austeritat com si del desert es tractés, ha recuperat la vida religiosa que temps enrera donés tan de renom al monestir.

Les Monàstiques de Betlem, que segueixen en part el carisma de Sant Bru, han trobat a Sixena un lloc recollit de pau i de silenci, molt apte per a la vida d'oració i l'estudi enmig d'un entorn natural auster i dur.

El Monestir de Santa Maria Reina, és a la carretera de Fraga a Osca, a 17 Km. de Sarinyena i a 1 de Vilanova de Sixena.

■ **Jaume Montaña**

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." **Fra Juan José Arísti, BOLÍVIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JORDI NESTARES COMMUNAUTE SAINT-VIAEUR 22 - B.P. 542 ABIDJAN-22 COSTA D'IVORI.....	19.890 Ptes.
MONTserrat TRIBO PLANES AVD. CASTRO BARROS, 650 5000 ARGENTINA.....	19.890 Ptes.
M. ROSA PASTORET CASILLA 188. SANTIAGO 13 SAN MIGUEL CHILE.....	19.890 Ptes.
PERE JORDA I SUREDA AV. COSTA MARQUES, 561 D.P. 55 GUAJARA MIRIM 78.980 RONDONIA BRASIL.....	19.890 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

A la basílica de Nostra Senyora de la Mercè

Ordenació sacerdotal del pare mercedari Ferran Ruiz

BARCELONA

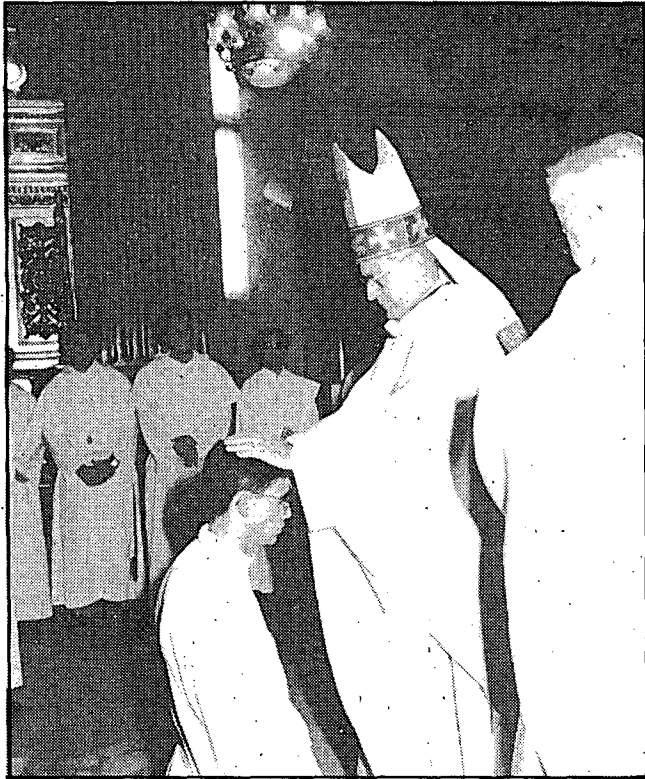
El dia 29 de setembre, dins el marc de les festes mercedàries, la Basílica de nostra Patrona va acollir l'ordenació sacerdotal del pare Ferran Ruiz Valero, religiós de l'Orde de la Mercè. A les 12'05 el presbiteri del nostre primer temple marià es va inundar d'hàbits blancs i escuts sang i or, i a l'altar de santa Maria va començar la cerimònia oficiada per l'Arquebisbe Ricard Maria Carles, assistit pel pare provincial Valentí Moliner i pel rector mossèn Jordi Mª Garcia-Die.

Quatre objectius per al nou sacerdot

A l'homília l'Arquebisbe va assenyalar quatre punts com a objectius per al neosacerdot: Primer: Portar l'Esperit arreu, invitant els creients a evangelitzar sense limitacions d'espai ni de temps. Segon: Fer-se semblant als homes, com a mercedari fer-se captiu amb els captius per redimir-los, més no en un encarnacionisme mal entès, sinó redemptor i transformador per mitjà d'una dedicació que podrà ser agradable o desagradable, però que agrada sempre perquè ens il·lusiona el Senyor que ens crida. Tercer: El sacerdot ha de contagiar, car no sap solament que Jesús salva, sinó que a més demostra que ho ha experimentat: quan la seva obra, la seva fe, el seu amor, la seva vibració transmeten la fe juntament amb la força sacramental de què és dipositari. Quart: El sacerdot, i més el sacerdot de l'Orde que té Maria per Mare, ha de veure clar que per a Déu res no li és impossible; com la Mare de Déu, a qui se li va demanar molt, però ho va realitzar tot, perquè tenia fe en el Totpoderós, que la va utilitzar.

Fidelitat i obediència a Déu

Després d'aquesta reflexió, invitat per l'Arquebisbe, l'ordenant manifestà la seva voluntat increbentable de fidelitat i obediència a Déu i a la jerarquia; L'assemblea va impetrar l'efusió de l'Esperit per intercessió dels sants, mentre el candidat, prostrat, s'obria a l'acció divina i a la súplica de l'Església; i ja en Ferran Ruiz Valero quedà transfor-

mat en sacerdot de l'Altíssim per la imposició de les mans de l'Arquebisbe amb el presbiteri i per l'oració consecradora.

Més no estava del tot acabat, perquè el neosacerdot que anava a dir la seva primera Missa entre l'Arquebisbe i el seu pare provincial, juntament amb tots els religiosos i sacerdots que tenia entorn, es fongué amb el poble que el feia el seu Pontífex. I el pa i el vi, portats pels seus pares, Ferran i Teresa, foren convertits pel pare Ferran en el cos i en la sang del Senyor, que després donà en comunió als seus progenitors, als seus germans Guillem i Patricia, i a una nombrosa assemblea de no menys de sis-cents fidels.

El cant dels Goigs a la Mare de Déu de la Mercè era de cortesia i fou el complement obligat, mentre que el neosacerdot amb el seu seguici de frares i clergues pujava al cambril per besar la Verge Redemptora.

■ Padre Joaquim Millan

CARTA DOMINICAL

Un camí que hem de continuar

Se celebra avui la "Diada de Germanor" i cal parlar dels diners de l'Església, de les seves necessitats i dels seus recursos, perquè avui es demana als fidels una ajuda especial per a les necessitats de l'activitat pastoral en les nostres diòcesis.

Els diocesans són conscients d'aquesta necessitat d'ajuda econòmica a l'Església, ja que la xifra global d'ajudes, fruit de la campanya de "Germanor", augmenta cada any, com es desprèn de les xifres que la Delegació Diocesana d'Economia ha divulgat aquests dies. Fa deu anys que les vuit diòcesis de la Tarraconense determinaren de caminar vers l'autofinançament, és a dir, que algun dia l'Església pugui finançar les seves activitats estrictament religioses sense l'ajuda de l'Estat i que pugui obtenir per ella mateixa els recursos necessaris. S'ha fet un llarg camí. Actualment l'arxidiòcesi de Barcelona s'autofinança en un percentatge del 84,62 i globalment la Tarraconense, en un 77,90%, amb mitjans propis, derivats de l'aportació lliure dels fidels i de rendiments patrimonials que difícilment es poden incrementar.

Ens convé de subratllar que el percentatge que queda per cobrir en l'autofinançament, per petit que sigui, es refereix a una cosa vital: es tracta de la manutenció dels sacerdots. Són majoria els capítols que s'autofinancen —serveis i entitats de tota mena—, però el treball ministerial dels sacerdots no té cap més manteniment que el que els fidels puguin aportar. A més a més, els experts laics, que realitzen una tasca molt bona en la gestió dels recursos pastorals de l'Església, afirmen que hem entrat en una fase crítica. Derivada, sobretot, de dues circumstàncies noves. L'Estat ha congelat la seva aportació econòmica a l'Església; i, a causa de l'increment del cost de la vida, congelar és inevitablement disminuir. D'altra banda, l'Estat ha demanat a l'Església que assenyali un terme de vigència a la fórmula de l'assignació tributària.

Ara per ara, les nostres esglésies no poden renunciar a l'ajuda que els arriba per via estatal, procedent "en una quantitat considerable" de l'aportació lliure dels ciutadans a l'hora de pagar l'impost sobre la renda de les persones físiques. Prescindir d'aquesta font de recursos comportaria rebaixar la modesta retribució als sacerdots "que ha de ser lògicament actualitzada". Això obligaria molts sacerdots a reduir la seva dedicació a l'Església, per haver-ne de buscar fora uns mitjans de subsistència. Cosa que seria greu, ja que, com saben molts fidels, els sacerdots —pel seu nombre que encara és reduït— no arriben a atendre tot el que necessiten les comunitats, malgrat el treball dur i sense límits d'horari ni caps de setmana.

La sortida del problema només pot trobar-se a no aturar-nos en el camí que hem emprat. Demano, per això, als catòlics, que augmentin les seves aportacions. En aquest dia de "Germanor" em veig obligat a donar les gràcies a totes les persones que, amb el seu esforç, han fet possible el camí recorregut fins avui. Alhora, exhorto tots els catòlics que continuem avançant en allò que és un compromís de tothom i una raó de credibilitat per a la mateixa Església.

■ † Ricard M.,
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Monserrat Roig

Cada dia llegíem el seu comentari. M'agradava la seva manera d'escriure que vessava humanitat arreu. Unes vegades combativa, altres divagant, altres parlant d'algú conegut o, senzillament, per donar-lo a conèixer.

Era una d'aquelles persones que s'aprecien per damunt de tota tendència. Tenia vocació d'escriure i va lliurar-se a la tasca totalment, sense reserves. La seva obra caldrà tenir-la en compte en la història de la nostra literatura.

Tots sabem que estava malalta i sense possibilitat de superar la malaltia que era de les que no perdonen. Ella ho sabia i va saber superar el trauma psicològic fins a l'últim moment...

Diria que el seu últim article té el valor de testament. Té el valor de saber dir la veritat humana sigui com sigui i sense pal·liatius: quan la mort ja trucava la porta, quan sentia molt a prop l'últim instant, va tenir força per escriure contra aquells que covardament escampen i viuen de la mort i els és igual que sigui un tendre infant de pocs anys el que cau per la seva envestida... I deia Montserrat Roig: "Només les vides que no tenen sentit arrabassen la vida que sí que en té".

Descansi en pau.

■ Oriol Camps

200.000 Bíblies pels nens de la URSS

Moltes més peticions ens queden per atendre
Vol col·laborar en aquesta acció?

Amb 150 ptes. vostè pot fer-se càrrec d'una Bíblia del Nen
Pot multiplicar al seu gust aquesta xifra, però fins i tot
el donatiu més petit serà ben rebut

Dirigiu-vos a: **Ajuda a l'Església Necessitada**

c/ Luis Antúnez 24, tel: 237 37 63, 08006 - Barcelona

Col·laboro amb.....ptes
com ajuda per l'envio de
.....Bíblies

Nom.....
Adreça.....
C.P..... Població.....
Província.....

Apologia de l'assassinat

D'un temps ençà s'està accentuant de nou una campanya en pro de l'eutanàsia. Els partidaris de la mort no afluixen, i periòdicament van alternant les campanyes per implantar, en els usos i costums del poble, l'avortament i l'eutanàsia.

Sembla que l'argument definitiu que es presenta per justificar l'eutanàsia és "el dret de cadascú a morir dignament", és a dir, a morir amb dignitat. I, és clar, tothom s'hi apunta. És un argument que convenç. Tothom vol viure amb dignitat, i tothom vol morir amb dignitat. Aquesta proposta, però, és falsa i pretén enganyar l'home del carrer, l'home senzill de bona fe, amb aquesta utilització de mots grandiloqüents, enlluernadors. Morir amb dignitat. I, què vol dir, això? Els diccionaris ens diuen que **digne** significa mereixedor, que **dignitat** és el respecte que mereix algú, i que **indigne** equival a no ser digne, a ésser vil, rof.

La dignitat, a la persona humana, li ve pel fet del naixement. Tota persona és digna de tot el respecte pel fet de ser persona, i no pas per ser blanc o negre, alt o baix, ros o pèl-roig, sa o malalt; i només esdevé indigne d'algun dret o d'una distinció quan per la seva conducta incivil i irresponsable viola els principis de la convivència, però no pas pel fet de ser malalt greu o malalt terminal. Ben al contrari, és universalment admès que el malalt és més digne de rebre atencions de la societat que el sa que es pot valdre per si mateix. I quan aquest malalt està impossibilitat de valdre's i pateix greus sofrances la societat tota té més obligació envers ell, per consolar-lo, per ajudar-lo, per acompanyar-lo, per estimar-lo i servir-lo.

Quina moral ens vol ensenyar aquesta doctrina que ens vol convèncer que és més digne matar un malalt perquè no pateixi més, que no pas respectar-lo, estimar-lo; i ajudar-lo si de cas a ben morir? Una moral ben perillosa, certament, més aviat una manca absoluta de moral que, si s'estengués, facilitaria que qualsevol metge, qualsevol infermera, qualsevol persona pogués decidir en qualsevol moment la mort de qualsevol malalt, en pensar que li estalviava unes hores de sofriment.

■ Antoni Munné i Tomàs

Les Germanetes de l'Assumpció es veuen obligades a deixar Terrassa

Simplicitat, senzillesa i abnegació en el treball

BARCELONA

TERRASSA.— Amb motiu de l'acomiadament de les "Germanetes Assumpcionistes" que han treballat a la parròquia de Can Anglada durant 30 anys i ara ens deixen per falta de vocacions, es va organitzar una taula rodona per parlar sobre les vocacions religioses. Va presidir la taula la germana de Sant Vicenç de Paül, sor Mercè, que està a la Fundació Busquets com a assistenta social; el matrimoni Carulla-Martínez i mossèn Josep Mª Domingo, ajudant de la parròquia de Sant Josep, però ara Rector del Seminari.

Taula rodona sobre la manca de vocacions

En una sala plena de gom a gom, el Vicari episcopal Mn. Lluís Bonet, rector de la parròquia, va anant presentant els membres de la taula.

Va començar sor Mercè, dient que la vocació era vertaderament un do de Déu; ella va entrar als 27 anys, després de plantejar-se molt seriosament el fet de la vida, la seva projecció al servei dels altres, i ara se sent molt feliç creient que es un treball molt positiu. Continuaren el matrimoni, pares de 5 fills, un d'ells sacerdot, actualment al servei de la parròquia de Sant Andreu. Per ells la vocació que van veure en el seu fill ja va ser de gran. Poc

abans d'anar a la "mili", li van proposar que la fes, i tanmateix seria una prova si després continuava amb el mateix pensament, i així va ser; avui està molt content del seu sacerdoci, que entén que és un servei a l'Església i als germans.

Per últim va parlar Mn. Josep M. Domingo, que des de la talaia del seminari va donar compte de l'estat actual de les vocacions sacerdotals. Va fer un resum llarg i exhaustiu en xifres, de com estava i està actualment el Seminari, la falta de seminaristes, la devallada de les ordenacions, la mitjana d'edat dels sacerdots avui: 54 anys; la falta de plantejament als joves del sacerdoci com una altra alternativa per enfocar el futur de la seva vida.

Al torn de paraules hi va haver el testimoni d'un treballador que vivia al barri i que les Germanetes al poc temps d'arribar el van ajudar com ho han fet amb tants d'altres, i va dir que el seu testimoni és un motiu de la presència de Jesús al barri, i que potser la marxa de les Germanetes era perquè en la nostra ciutat no n'erem dignes de tenir-les; es va parlar sobre la pregària com Jesús ens ho diu: demaneu i tindreu, truqueu i us obriran...

El diumenge, a dos quarts d'onze del matí hi hagué Missa concelebrada per Mn. Bonet, rector, Mn. Antoni Bavra, vicari, i Mn. Antoni Ros, primer rector de la parròquia, ara ja jubilat, però que durant el seu rectorat es va construir l'església parroquial i

l'escola Ramon Pont i també la rebuda de les Germanetes Assumpcionistes el 1 d'octubre de 1962, fa quasi 30 anys.

La gent s'estima les monges

Les lectures i cants els han dirigit les germanetes. El temple ple, tot ple, no n'hi havia per a més. La gent del barri, les estima, s'han deixat captar per la seva simplicitat, senzillesa, i treball abnegat, proves d'això han estat les persones que n'han parlat. Persones senzilles, treballadores, com sol ser un barri on 30 anys enrera no hi havia els mes mínims serveis. Elles van ser el far que il·luminava. Anar a les cases a tenir cura de malalts, rentar, comprar, posar ordre, arreglar les criatures...

Al final de l'èmfotiva Eucaristia i de tots els parlaments se les va obsequiar amb un petit relleu de fusta de Sant Agustí, com a record del gran afecte que la parròquia els tenia.

Després, a la plaça es va fer un pisolabis per confraternitzar amb elles i poder fer un comiat d'una a una entre tots; es va acabar amb una rotllana gran amb el cant dels Adéus. Tant els feligresos com elles, els semblava que no era veritat el comiat, però sí, sempre arriba un últim moment. Ara ja són a un altre tros de la vinya del Senyor.

■ C.T.

Monsenyor Carles visità la parròquia de Montserrat

TERRASSA.— El passat diumenge 20 d'octubre, el Sr. Arquebisbe de Barcelona visità la parròquia de la M.D. de Montserrat de Terrassa, amb motiu del 25è aniversari de l'erecció canònica d'aquesta parròquia. Hi celebrà la missa i va administrar el sacrament de la confirmació a nou joves. La parròquia de Montse-

rrat està situada en un barri extrem de la ciutat, amb problemàtica social difícil. La celebració va resultar festiva. Hi participaren, a més dels feligresos, altres cristians de la ciutat. Mons. Ricard Mª Carles ha presidit a Terrassa dues celebracions

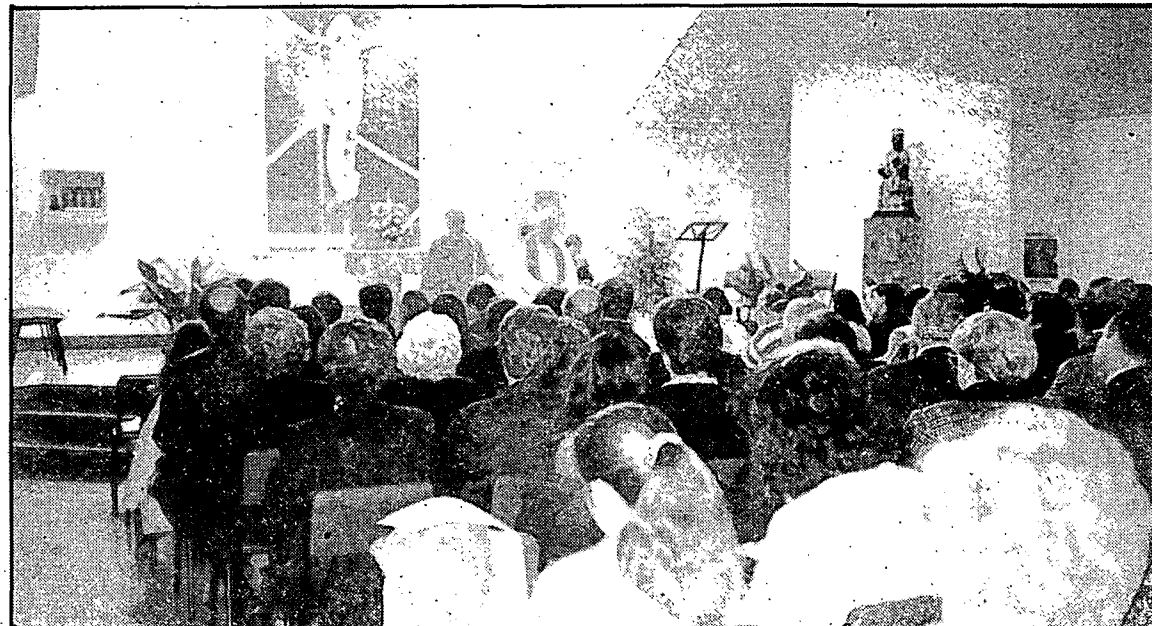
eucarístiques, amb cristians de tota la zona pastoral, a la basilica del St. Esperit i a la parròquia de St. Pere, ha ordenat de prevere el carmelita Germà Prats, i ha participat en dues reunions de preveres i un consell pastoral de zona. Aquesta vegada, doncs, a

la parròquia de Montserrat, és la primera visita que fa a una barriada. La comunitat i el seu rector, Mn. José Domínguez, naturalment, en quedaren molt complaguts.

■ C.T.

50 ANIVERSARI DE L'ORFEÓ LAUDATE (1942-1992)

En la impossibilitat de convocar tothom personalment, convidem els amics que hagin estat cantaires, socis o simpatitzants de l'ORFEÓ LAUDATE, durant aquests cinquanta anys, per tal de celebrar conjuntament aquesta efemèride. Per tant, us esperem a la trobada prèvia d'organització i programació anunciada per el dia 27 de novembre actual, de 21 a 23 hores al nostre estatge, Enric Granados, 135, 3er. 2a.

La Cava-Deltebre: 90 sacerdots amb el seu bisbe

Una comunitat que acompanya l'ordenació sacerdotal del seu diaca

TORTOSA

Heus ací la vivència més sentida: l'ordenació sacerdotal fou viscuda per tota l'assemblea. Tothom: des dels adolescents i nens que s'atapeïen al cor alt, fins als joves i matrimonis que vora el portal obert seguien dempeus el fil conductor del ritual. Callaven quan havien de callar i cantaven quan havien de cantar. Aquells xiquets i bona gent de la Cava amb fama comarcal d'extrovertits i espontanis, ara estaven en sintonia i comunicació amb Déu, passant per l'altar major. Així de senzill i inacostumat en altres indrets!

Si a moltes parròquies de la diòcesi de Tortosa, el percentatge de compliment dominical baixa o s'estabilitza, en canvi, a la parròquia de Sant Miquel de la Cava-Deltebre—7.000 habitants—, puja per otra i gràcia del sector juvenil cada vegada més fidel i nombros.

Hi ha però una explicació: un antic ferment de pre-evangelització: la bonhomia paternal de mossèn Joan Tosca i després els llargs anys de sembra de l'actual rector Mn. Gabriel Zapater a través de minories al servei de la massa: cursets de cristiandat i moviment carismàtic.

Es dona, però, un salt de perxa amb el nomenament de l'anterior vicari Ramon Laberní. El camp del jovent fou cultivat en tots els nivells de l'ensenyament, catequesi parroquial, cors musicals, tracte freqüent amb els adolescents i joves del Moviment diocesà...

Ara el nou sacerdot, després d'un any de servei diaconal en la mateixa línia, ha collit del que s'havia sembrat.

Una llavor vocacional sembrada a Barcelona

Mn. Joan Alonso i Bornals va néixer a Olesa de Montserrat, encara que ben aviat la seva família es traslladà a Terrassa. Allí

De l'homilia episcopal:

"Entraràs a formar part del presbiteri diocesà: 170 sacerdots. No vagis mai sol; treballa en equip, en grup, ... fes Església."

"Joan: Com a resposta a l'elecció del Pare Déu, sembla en el cor de les comunitats la Paraula, els Sagraments, el testimoniatge de bon sacerdot."

es criaren i educaren vuit germans en una llar amb caliu de fe. Joan escollí —tot i essent de l'arquebisbat de Barcelona— el nostre Seminari per conrear la seva vocació.

Havent practicat com a Lector en la parròquia de Rossell, on fundà una tuna parroquial, passà a la Cava i ja ordenat de prevere hi restarà vinculat com a vicari, dedicat en cos i ànima al jovent. Voldríem que malgrat la feina apostòlica, no deixés de conrear el seu hobby (!): l'estudi de les

aus tan abundants al Delta!

Destacaríem de la Missa: el cant comunitari, potenciat pels instruments musicals de la banda "L'espiga d'or". L'emoció els feia cantar amb un "fortíssim", en un temple massa reduït per a tants fidels cantors.

Donades les gràcies pel nou prevere se celebrà l'àpat preparat pels mateixos fidels. Objectiu: Facilitar la comunicació festiva al so de la tuna parroquial de Rossell. Hi participà també el Bisbe Lluís que connectà amb tots els grups. Una fita a recordar: el diumenge 6 d'octubre i era el tercer sacerdot ordenat pel nou Prelat.

■ J. Blanc i Bahima

CATALUNYA/91

100-67

Exercir de català no és barat ni fàcil. No ho ha estat mai si ens atenem a les lliçons que ens aporta la història, com pertoca a tot poble petit que ha viscut entre veïns més poderosos demogràficament parlant, i ho continua essent ara quan l'autonomia, si bé ens ha aportat el poder polític que ens mancava des de 1714, continua desassistida dels recursos financers adequats no ja a les necessitats sinó a l'esforç impositiu a què la població catalana es veu obligatòriament immersa. De forma continuada se'ns demana solidaritat des de la resta dels pobles de l'Estat, però està per néixer el dia en què en contrapartida, se'ns retorni allò que seria mínimament just. El president Pujol ho va explicitar prou gràficament, com acostuma a fer-ho. El resultat és 100-67. És a dir, de cada cent pessetes que Catalunya aporta als cabals estatals, se'ns tornen via serveis, transferències i obres només 67.

No són números freds, impersonals, que interessin tan sols als estudiosos de l'economia o de la ciència política. Són, lluny d'això, unes xifres que afecten per un igual als sis milions de catalans, als de vint generacions com als arribats abans d'ahir. Els afecta d'una manera directa, palpable, comprovable i brutal. Obligat el país a pagar més d'allò a què pot arribar, el cost de la vida, allò que la mestressa de casa notà cada matí en anar a comprar, se'n ressent fins a un punt que es fa gairebé insostenible per a moltes economies, perquè darrera de la façana dels Jocs Olímpics que pretenen de retratar un suposat país idil·lic, hi ha molta cosa a fer en la millora de la qualitat de vida de la gent. I si algú posa en dubte el que acabo de dir, només li cal parar pel carrer un policia nacional i preguntar-li si Catalunya és un lloc on els agrada de venir si tenen la possibilitat de l'elecció. Els contestaran negativament. No pas per una animadversió envers els catalans, que no existeix entre ells, tampoc perquè el país els desplaui, que el troben molt bonic, sinó perquè amb la mateixa paga que la que cobren a Catalunya viurien molt millor a no importà quin lloc de la península. Cent pessetes per un policia nacional a Catalunya són, ras i curt, menys pessetes. I tota la resta són romanços.

Per si no ho sabíem, que prou ho tenien comprovat les nostres butxaques, darrerament els mitjans informatius han publicat estudis seriosos que demostren que Barcelona és una de les capitals més cares d'Europa. En tots els ordres de la vida resulta més barat viure, i no parlem ja de comoditat, a qualsevol altre ciutat europea. Mentrestant, l'actual consistori s'entesta a pujar encara més els impostos.

Arribarà un dia, de seguir per aquest camí, que Barcelona serà una ciutat impossible.

■ Antoni Plaja i Mateu

FULLS CULTURALS

L'amenitat i l'interès al servei de la sana doctrina

Fulls Culturals

és un instrument **eficaç, econòmic, còmode i atractiu** per a l'apostolat.

Fulls Culturals

és una publicació **creada, escrita i impresa PENSANT EN EL POBLE.**

Fulls Culturals

Full setmanal doble, a dos colors. Mida 21 x 16.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

Orientació Religiosa

Excel·lent complement de la predicació pastoral

Per la seva notable presentació, el text evangèlic i comentaris perfils del santoral al ritme del temps litúrgic, consultori moral, etc., "ORIENTACION RELIGIOSA" és un full molt adient per ser repartit en les esglésies.

Full doble setmanal, a dos colors, Mida 24 x 17.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

FACI UNA PROVA - DEMANI ELS EXEMPLARS QUE NECESSITI PER A 4 SETMANES I ELS LI ENVIAREM GRATUÏTAMENT

SUBSCRIPCIONS

Sr..... Adreça.....

D.P. POBLACIÓ..... Província.....

Se subscriu a:

HOJAS CULTURALES..... fulls setmanals

ORIENTACIÓ RELIGIOSA..... fulls setmanals

Les trameses es fan incloent a cada paquet els números corresponents a 4 setmanes.

Com vol que es facin les trameses?

A reemborsament?..... Per Correu Ordinari?..... (En aquest cas es cobrarà mitjançant una **tarjeta reemborsament** cada trimestre).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

Mentre lamenta que s'ensenyi als joves mètodes contra la vida

El Dr. Camprodon empra una frase rockera a la missa de Sant Narcís

GIRONA

El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va citar una frase repetida per un conjunt de rock durant l'homilia de la missa celebrada el 29 d'octubre en honor del patró de la ciutat, Sant Narcís, a la qual van assistir les autoritats civils i militars i centenars de fidels. Jaume Camprodon va fer moltes referències a la joventut i en un moment donat va dir: "Els joves que aplaudeixen frenèticament els cantautors dels festivals del rock repeteixen un i altre cop que fins que el color d'un home sigui tan important com els seus ulls, hi haurà guerra".

El bisbe de Girona ho va interpretar en el sentit que "fins que no tinguem per més important els ulls de la persona que el color de la seva pell, no hi haurà pau". I es preguntava a continuació: "No apareix aquí

una guspira de l'Esperit?" Després afegia: "Jo us puc parlar i de primera mà dels ulls interessats i nets de joves, de disset i divuit anys que es preparen

per la Confirmació, que demanen com poder edificar un futur amb pau i gratuïtat".

Amb tot, Jaume Camprodon també es va lamentar que "la

societat actual hagi perdut anelles intermèdies en els criteris ètics i morals". Va posar dos exemples al respecte: "Primer es creen centres

d'orientació familiar per orientar els pares en llurs responsabilitats i més d'una vegada es converteixen en centres per ensenyar a desfer-se de les responsabilitats a costa d'una vida que no pot defensar-se perquè encara no té veu". I va afegir: "Després per evitar caure en l'epidèmia de malalties incurables s'organitzen campanyes que ensenyen el camí més fàcil, sense ni un mot que parli del domini de la voluntat".

El bisbe de Girona va acabar la seva homilia demanant als pares i a tots els adults que "estimïn sincerament els joves i tinguin confiança perquè Déu també se'ls estima". La missa va acabar amb el cant dels goigs de Sant Narcís i amb la veneració de les seves relíquies en la capella que té dedicada a la parròquia de Sant Feliu.

Ha mort mossèn Martirià Brunsó, ex-professor del seminari

Mossèn Martirià Brunsó i Verdàguer ha mort a Girona, víctima d'un procés cancerós que se li va diagnosticar fa pocs mesos i que ell va acceptar amb resignació i paciència cristianes. Mossèn Brunsó havia nascut a Banyoles fa 74 anys i després d'estudiar la carrera sacerdotal al seminari va fer la llicenciatura en sagrada teologia a la universitat pontifícia de Comillas. Després de la guerra civil va ser nomenat professor de llatí i castellà del mateix seminari gironí i aviat es va convertir en el promotor diocesà de la causa de beatificació de les tres germanes Fradera, religioses del Cor de Maria, naturals de Riudarenes que van morir assassinades el juliol del 1936.

Per difondre la seva vida i miracles va fundar la revista "Heroïnes" i finalment l'any 1983 es va traslladar a Roma per presentar els documents al Vaticà. A més, mossèn Brunsó va escriure algunes novel·les com la titulada "Los cipreses que

maldijo el diablo" que volia ser una rèplica a la novel·la de Josep Maria Gironella. "Los cipreses creen en Dios". També va ser co-fundador i patrocinador de la revista El Nord, de marcada tendència tradicionalista. Des de fa una quinzena d'anys era capellà del col·legi dels Maristes i la majoria dels gironins l'havien vist creuar la ciutat a peu, amb pas lleuger, vestint sotana i barret i amb un ram de flors a la mà. El mateix bisbe ha explicat que recentment mossèn Brunsó es va topar al barri vell amb un grup de joves d'aspecte estrafolari i no se li va acudir altra cosa que aturar-se i repartir-los a cadascun una flor. Pocs dies abans de morir va enviar una carta de comiat al Patronat de la Joventut de Sant Pere Claver, del qual era consiliari, que va ser llegida a la missa celebrada a la capella del Pilar.

■ M.C.

■ M. Caballé

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Fer el bé resulta fàcil si molts col·laboren

Dolors, Quim, Pere.

Benvolgut amic:

En acompanyar amb aquestes ratlles la imatge d'aquests nens, et prego que els vulguis acollir igualment com ho faries amb un dels teus fills. Aquests nens et supliquen una mica d'afecte, una mica d'amor, en nom dels altres nens que, com ells no tenen pares ni llar.

Podries donar la felicitat a uns nens tan sols amb el que costa la subscripció mensual del teu diari. Els obriries amb el teu cor les portes d'una llar.

Les Aldees Infantils S.O.S. constitueixen un organisme benèficoprivat que ha trencat amb els antics motllos d'assistència a la infància i ha obert d'altres camins.

Les Aldees Infantils S.O.S. acullen nens orfes o bé desemparats, preferentment grups de germans, i els proporcionen una "mare", una llar i una vida integrada en la societat. D'aquesta manera s'eviten les mancances afectives a les quals estan sotmesos els nens en les grans institucions massives. Els nostres infants poden viure, doncs, i desenrotllar-se igual com els altres nens i nenes.

Fa 30 anys que aquesta obra internacional nasqué a Àustria i avui està estesa arreu del món. Milers de persones i empreses han fet possible la fundació de més de cent Aldees en 62 països.

Nosaltres no ens podem pas desentendre d'aquest pas socialtalment eficaç i l'any 1970 vàrem obrir a Barcelona les dues primeres llars S.O.S. A hores d'ara tenim una Aldea Infantil S.O.S. a Sant Feliu de Codines (Vallès oriental), i una altra a Redondela (Pontevedra), tres llars S.O.S. a la Casa Catalana del Tibidabo i una residència de joves a Barcelona.

Amb motiu de tenir lloc, en 1979, l'Any Internacional del Nen, s'inauguraran en el món 30 noves Aldees Infantils S.O.S.

El nostre país desitjaria contribuir també obrint més llars S.O.S. Vols tu o la teva empresa col·laborar a aquesta obra de solidaritat humana ajudant al seu sosteniment? Amb la teva aportació hauràs atès aquests nens que avui esperen il·lusionats una llar com la teva. No els abandonis.

Gràcies de tot cor.

Montserrat Andreu de Julià

MONTSERRAT ANDREU DE JULIÀ
President de la Comissió Directiva

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Amb el cant de l'himne universitari *Gaudeamus igitur*, per la Coral EUETT-La Salle, va quedar solemnement inaugurat el curs 1991-92 de la Universitat Ramon Llull. Presidien l'acte, el President de la Generalitat de Catalunya, Molt Honorable Jordi Pujol, el President del Patronat de la Fundació Privada de Catalunya per a la Universitat Ramon Llull, cardenal Dr. Narcís Jubany, el President de l'Equip Rector de la URLL, Dr. Josep Mª Coll, S.J., el President de la Federació Internacional

d'Universitats Catòliques, Dr. Michel Falise, i altres autoritats i convidats del món universitari, eclesiàstic, militar, polític, civil, financer i públic en general, entre el qual destacaven alumnes dels centres que formen part de la URLL. Aquests centres són: Institut Químic de Sarrià, Facultat d'Economia, Escola Blanquerna de Formació del Professorat, Facultat de Psicologia i Pedagogia, Universitat de Telecomunicació, Facultat de Filosofia, Observatori de l'Ebre i Escola d'Electrònica i Informàtica.

El President Pujol, en la inauguració oficial de la Universitat cristiana Ramon Llull:

Diàleg entre fe i raó

El cardenal Narcís Jubany, en el seu parlament, va dir que **"avui la nostra Universitat enceta el camí de la seva existència. Es tracta d'un servei a la societat catalana"**. La continuació sintetitzà l'ideari de la URLL: recerca de la veritat científica, humana, de la vida i de la societat; capacitat de reflexió, crítica i diàleg; desenvolupament de la solidaritat ètica, humana i cristiana; i, obertura al passat, present i futur de Catalunya i els altres pobles i cultures. **"La interdisciplinarietat s'imposa com una exigència radical de la veritat completa"**. I acabà dient: **"la investigació universitària ha d'aconseguir la integració de tots els sabers, aquella síntesi superior de la veritat més alta. Per això ha d'haver-hi un diàleg constant entre la fe i la raó"**.

L'acte havia començat amb la salutació del Secretari del Patronat, Dr. Salvador Pié. Després d'una excel·lent síntesi històrica sobre la gestació i naixement de la URLL, esmentant amb exactitud totes les personalitats i institucions que l'havien fet possible i esmentant en alguns casos persones que no eren a la Sala d'Actes de La Salle-Bonanova, el Dr. Pié va acabar dient: **"la URLL vol ser aquí i avui una proposta modesta però significativa d'empremta i entesa cultural amb la societat a la qual vol**

"Catalunya ha de ser defensada cristianament"

servir, arrelada a Catalunya, dins d'Espanya i oberta a tot el món".

A continuació el Secretari General de la URLL, Dr. Josep Gallifa va procedir a la lectura de la memòria dels centres fundadors. En un moment de la pesada i llarga lectura, el President Jordi Pujol va interrompre tot demanant al lector que s'apropés al microfon, petició que va mereixer un fort aplaudiment del públic.

Ja el Dr. Batllori va iniciar la seva lliçó inaugural del present curs, assegurant que no llegiria el text sencer, advertiment que provocà nous aplaudiments i somriures. **"Una nova Universitat, doncs, privada, que veu en l'expressió 'd'inspiració cristiana' més un senyal de llibertat que d'inspiració cega, i que s'aixopluga i empara no tant sota el nom com sota la volada aguileña de Ramon Llull, és una Universitat votada a la universalitat espacial i a la intemporal perdurança"**.

Després de dues hores d'al·locucions, el President de l'Equip Rector, Dr. Josep Mª Coll i després de refermar-se

en tot el que ja s'havia dit, acabà mostrant el model d'home que sorgirà de la URLL: **"home polifacètic, pluridisciplinari, obert a les altres cultures, des d'una visió de fe, que ho vol conèixer tot i que tot ho vol relacionar, perquè sap que 'catòlic' vol dir universal i perquè sent l'apassionament propi de l'amor, que anhela apropar els altres a la font d'aigua viva que, en aquest cas, és l'Estimat"**.

"La societat catalana ha fet possible la Ramon Llull"

La inauguració de la Universitat Ramon Llull va significar un acte més d'afirmació nacionalista que integra una concepció cristiana d'aquest país. L'esperit de les idees que el bisbe Torras i Bages desglossava a *"La Tradició catalana"* i tot el que significa la història de la Catalunya cristiana, onejaven en l'ambient com si de banderes es tractessin.

L'acte era **"de transcendència per al nostre país"** com va dir el President Pujol. El nombre d'alumnes que ja té la URLL es va esmentar amb força: 3.116. Llàstima que també hi haguessin comentaris despectius, quan saludant les autoritats, s'esmentaven les militars.

També el Dr. Michel Falise, President de la Federació Internacional d'Universitats Catòliques, s'afegí a aquest sentiment nacionalista. Parlant en francès va dir que **"universitat privada deu voler dir que diner públic (aplaudiments) perquè Catalunya és un gran país"** (més aplaudiments). Quan va parlar en castellà hi va haver silenci. Quan va parlar en català ja al final del seu discurs, tornaren els forts aplaudiments: **"gràcies per unir-vos a nosaltres; tots junts construirem la Europa del 3r. mil·lenni, construirem un món més solidari, fraternal i acollidor"**.

El President de la Generalitat va dir que **"no tots els dies fem tanta feina"** i que **"Vostès fan la seva i jo els felicito"**, mentre colpejava afectuosament l'espatlla del cardenal Jubany, artífex de la creació de la URLL, que el Parlament de Catalunya per unanimitat en va fer possible el seu reconeixement i que el mateix cardenal Jubany deixarà en herència a l'Església i al poble de Catalunya.

■ J. d'Arquer

Un bon amic que té família a Andalusia m'ha ensenyat una revista andalusa, d'informació religiosa, de caràcter regional o interdiocesà. La redacció és a Còrdova i hi col·laboraren redactors de Granada, Jerez, Màlaga, Guàdiz-Baza, Sevilla, Jaen, Huelva i altres.

El títol de la revista és tot suggestiu: **"Iglesia en Andalucía"**.

L'amic estava cofoi. —*Andalucía tiene ya su periódico de información religiosa* —li va escriure el seu "paisano" des de Ronda.

—*Merceditas, baja la revista que nos ha enviado Pepe* —li digué l'amic a la seva dona, també andalusa, que ens escoltava del balcó, i nosaltres érem sota mateix, davant de la porta de la casa.

Juan i Merceditas amb mi, sempre, parlen català, i si tant m'apureu juraria que el saben escriure correctament, ja que són molt intel·ligents, i l'han après ajudant la seva quitxalla a fer els deures de col·legi. Però, entre ells, parlen castellà. I no és per cap discriminació lingüística. Els surt de dintre, i s'ha acabat.

En els anys del ressorgiment industrial, parlem del 1960, immigraren a Catalunya centenars de famílies andaluses, fet que va donar lloc que molts dels seus fills i filles es casessin amb pubilles, hereus o fadrísters d'aquesta terra. I, avui, s'honren de ser catalans, sense renunciar la seva ascendència andalusa.

I, com Joan i Merceditas, parlen català al carrer, i els seus fills el parlen, entre ells i els seus àmics.

La Iglesia en Andalucía

I, nosaltres, avui, ens adonem del benefici d'haver après el "castellà" a l'escola, que ens permet, culturalment, anar a Andalusia i entendre'ns, plenament amb cordovesos, sevillans i malaguenys, etc. i llegir perfectament **Iglesia en Andalucía**.

—*Jo diria que aquesta revista la conec; que l'he vista a algun lloc* —vaig comentar a l'amic, mentre la fullejava.

És com aquell que torna al poble on va néixer, al cap d'uns anys d'absència, i troba un vailet i li pregunta: —*Tu deus ser fill del Pere de les Portes. Oi que sí? Teniu el mateix nas.*

I és que **"Iglesia en Andalucía"** i **"Catalunya Cristiana"** tenen el mateix nas.

I no és estrany, ni és casualitat. **"Iglesia en Andalucía"** s'edita a Barcelona, als tallers de **"Catalunya Cristiana"**. La compon el mateix dissenyador, l'amic Samper i el seu equip, i li dona la última ullada, mossèn Jarque.

El director de **"Iglesia en Andalucía"**, Don Antonio Gil Moreno, un cordovès de tremp apostòlic i empresarial, còpsa l'ansia, la necessitat i la urgència de les famílies catòliques del sud d'Espanya de tenir una publicació d'informació religiosa pròpia. Els catòlics francesos, italians i fins els nord-americans fa anys que tenen el seu portaveu. I els catalans, també, què caram!

Iglesia en Andalucía per damunt de semblances externes i tipogràfiques amb la

nostra **Catalunya Cristiana**, té un sentit i una fesomia ben característica i els seus col·laboradors, tots de "la tierra" expressen i divulguen les ansies de les seves respectives parròquies i diòcesis i transmeten especialment, la veu dels seus bisbes.

Naturalment que les col·laboracions que fan referència a temes comuns, com poden ser la veu del Papa, i algunes notícies gràfiques i escrites nacionals i internacionals, i altres, poden ser aprofitades i editades conjuntament amb la nostra edició en llengua castellana.

La continuïtat de tota revista depèn tant de l'equip de col·laboradors i redactors com d'una sòlida base organitzativa, d'una estructura administrativa àgil, i d'uns professionals en la tècnica de la composició i del tiratge.

L'estructura oferta per **Catalunya Cristiana a Iglesia en Andalucía** n'ha garantit la continuïtat, i ha evitat que la publicació no fos un foc d'encenalls, una il·lusió d'uns intel·lectuals catòlics, o que la brossa estructural i administrativa no ofegues els ànims, no causés obstacles administratius o financers, o no desanimés l'entusiasme dels fundadors.

Sempre hem cregut amb la universalitat de l'Església, començant amb la germanor dels propis veïns. Els pobles que tenen els

mateixos ideals religiosos, és més fàcil que s'entenguin i que en "conllèvia" superin els altres motius que els diferencien.

Catalans i andalusos tenim la mateixa fe, resem el mateix Credo i tots som fidels al Papa i als nostres respectius bisbes.

Catalunya i Andalusia tenen un amor tradicional i viu per la Verge Maria "La Virgen", manifestat en santuaris, en càntics i festes populars que cada terra expressa segons el seu tarannà.

I en temes socials o culturals, uns i altres aspirem el mateix fi; això és; fer una societat més cristiana, que vol dir també més justa i més agermanada. Encara que cadascú escull per escriure i per comentar les notícies recollides a la pròpia terra.

Per exemple; **Iglesia en Andalucía** comenta en el número de juliol la Expo-92 de Sevilla. Nosaltres, en el seu moment, parlem de l'Olimpiada de Barcelona.

Iglesia en Andalucía en una editorial desitja que el Pavelló de la Santa Seu a l'Expo-92 transmeti llum de veritat que sigui ocasió de diàleg i de comprensió mundial.

Nosaltres, recordant Sant Pau, direm que estem compromesos en una gran Olimpiada espiritual, a fi que al final de la vida mortal, siguem dignes de rebre de mans del Pare la torxa de la Victòria.

■ Francesc A. Picas

17 DE NOVEMBRE / D

ENCARA QUEDA

Per això l'Església li

Gràcies al treball i als donatius de moltes persones com vostè, l'Església pot celebrar els sagraments, pot formar nous sacerdots i catequistes, pot construir parròquies on no n'hi ha...

I també pot assistir molts malalts, pot educar molts nens, pot fer costat a molts joves, pot atendre molts vells, pot ajudar molts aturats...

Però, a casa nostra, encara queda molt per fer.

L'Església necessita més recursos i la solució no ens vindrà pas de fora.

"GERMANOR"

Vers el finançament solidari
de la nostra Església

MOLT PER FER

demana més diners

L'ajuda de l'Estat no arriba al 13% dels ingressos

L'aportació de l'Estat a la Diòcesi de Barcelona l'any 1990 només va representar el 12,57 % dels ingressos totals. I aquest percentatge tendeix a minvar any rere any.

Els diners que fan falta no sortiran pas d'aquí. I no podem pas comptar indefinidament amb els que rebem ara mateix.

L'Església no viu de rendes

És cert que la Diòcesi té grans edificis. Però la majoria estan catalogats com a edificis de valor històrico-artístic i no poden ser venuts ni rendibilitzats. A més, mantenir-los costa molts esforços.

L'any passat, per exemple, el rendiment del patrimoni immobiliari de la Diòcesi va ser 13 vegades inferior al que es va gastar en conservar-lo.

Tampoc podem confiar que els diners surtin del patrimoni de l'Església.

La major part dels diners ja ve directament dels creients

Moltes gràcies si part d'aquests diners són seus. Aquest és el camí: que els creients assumim totes les conseqüències de la fe. També les econòmiques.

Però queda molt per fer i no podem confiar que ho faci un altre.

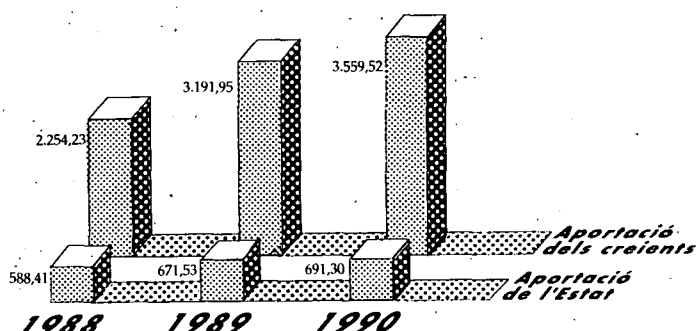
Totes les ajudes són bones

La Diada de GERMANOR ens recorda el compromís d'aconseguir per nosaltres mateixos els recursos suficients.

Si creu que l'Església ha de continuar treballant a casa nostra, col·labori en la mesura de les seves possibilitats.

Si cada família creient, mantenint les aportacions actuals a les parròquies, donés 770 ptes. cada mes directament al Fons Comú Diocesà, la nostra Diòcesi estaria pràcticament autofinançada.

Però no tothom té les mateixes possibilitats. Cal que qui tingui més, doni més.

INGRESSOS

de la Diòcesi de Barcelona en milions de pessetes (1990)

APORTACIÓ DELS CREIENTS 3.559,52 64,71%
 • Col·lectes, donatius i altres aportacions 2.867,03
 • Ingressos per serveis 692,49

APORTACIÓ DE L'ESTAT 691,30 12,57%
 (via Conferència Episcopal Espanyola)

SUBVENCIIONS D'AL TRES ADMINISTRACIONS 250,90 4,56%
 (per a obres)

RENDIMENTS DEL PATRIMONI 998,92 18,16%
 • Rendes del patrimoni immobiliari 95,32
 • Ingressos financers 252,53
 • Préstecs i vendes o realitzacions de patrimoni per a noves construccions 651,07

Sí, vull col·laborar perquè l'Església continuï treballant a casa nostra

☐ amb aportacions periòdiques

IMPORT
☐ _____ ptes
☐ 6.000 ptes.
☐ 3.000 ptes.
☐ 1.000 ptes.

PERIODICITAT
☐ cada mes
☐ cada trimestre
☐ cada semestre
☐ cada any

☐ amb una aportació única

IMPORT
☐ 60.000 ptes.
☐ 30.000 ptes.
☐ 10.000 ptes.
☐ _____ ptes.

Aquest compromís quedarà extingit en el moment que el sotsignat ho decideixi

També pot enviar un xec a nom de l'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

Nom i cognoms _____

Domicili _____

Telèfon _____

CP _____ Població _____

DOMICILIACIÓ DE REBUTS EN BANC O CAIXA

Senyor director: li prego que atengui, amb càrrec al meu/meva compte/llibreta, els rebuts que presentarà l'Arquebisbat de Barcelona.

Banc/Caixa _____

cod. Banc _____

Adreça de l'agència _____

cod. Agència _____

Signatura del titular del compte/llibreta _____

Compte /Llibreta núm _____

Titular _____

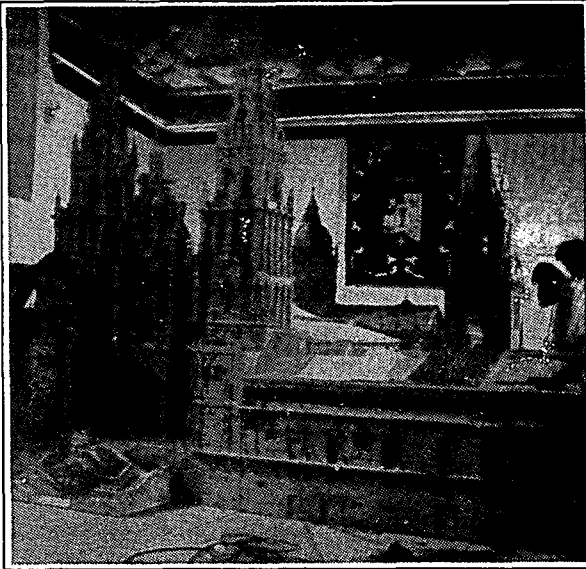
Data _____

Enviar a: ARQUEBISBAT DE BARCELONA (Delegació Diocesana d'Economia)
 carrer del Bisbe, 5 - 08002 Barcelona

1G50

Un sacerdot serbi ortodox contempla la creu després de ser destruïda la seva església de Petrinja per les forces croates

Una maqueta de 3,5 m. d'altura i 50 m. quadrats, de la catedral de Santiago de Compostela, figurarà en una exposició de Brussel·les on s'exhibeixen les construccions més representatives del continent europeu

La president nicaragüenca, Violeta Chamorro, ha hagut de recórrer a l'exèrcit per sufocar els disturbis a la capital i altres ciutats de Nicaragua

5, dimarts

Madrid: La Conferència de pau per al Pròxim Orient

Ahir va tenir lloc la primera trobada bilateral entre **Síria** i **Israel**, i la reunió va acabar en fracàs a causa de les acusacions i la mútua intransigència. Malgrat el pessimisme, àrabs i jueus decidiren tomarse a reunir, i no s'ha decidit encara quan i a on.

Si la reunió **Síria-Israel** fou tibant, la reunió **Israel-Líban** va presentar un aspecte molt diferent i realista, i va acabar amb l'acord de reunir-se novament dintre d'un mes aproximadament.

A **Washington**, el president **Bush** va assegurar ahir que les converses de **Madrid** "han establert una nova base, en l'apropament a una solució dels problemes del **Pròxim Orient**."

El problema balcànic

La **C.E.** prepara les sancions contra les parts que rebutgin la pau a **Iugoslàvia**. **Sèrbia** no accepta el nou pla de pau elaborat per la **Comunitat Europea**, perquè "no pot acceptar que les regions de **Croàcia** amb majoria sèrbia formin part d'un 'Estat croat sobirà', ja que es tracta d'un 'Estat culpable de genocidi'". L'exèrcit federal continua els atacs contra **Vukovar**, i **Croàcia** diu que acceptarà el pla comunitari només si s'acaben els combats. Tot plegat, costa d'entendre.

Moscú: la nova URSS es va estructurant

El president **Gorbatxov** ha aprovat el programa de reformes radicals del líder rus **Borís Ieltsin**. En una reunió amb els presidents de les vuit **Repúbliques** firmants del **Tractat** econòmic, **Gorbatxov** va demanar unitat per sortir de la crisi. Responent a aquesta crida, **Ucraïna** va anunciar que els propers dies s'incorporarà a la nova comunitat econòmica.

6, dimecres

La Haia: La crisi iugoslava

Iugoslàvia s'enfronta amb un nou ultimàtum, **Lord Carrington** ajornarà indefinidament la **Conferència de Pau** de la **Haia** si divendres a les dotze del migdia no es compleix el dotzè alto-el-foc que ahir es va pactar.

Sèrbia diu que els croats han portat per primera vegada la guerra al seu territori, i els croats diuen que "s'han de defensar i que no poden pensar en un atac" i neguen la informació sèrbia dient que "els serbis s'han bombardejat ells mateixos".

Japó: crisi del govern

Kijichi Miyazawa substituirà **Toshiki Kaifu** en el càrrec de primer ministre. Després de dos anys el **Partit Liberal Democràtic (P.L.D.)**, conservador, recupera el poder del qual es veié separat l'any 1989 a causa d'un escàndol polític-financer.

La Conferència de Pau per a l'Orient Mitjà

Tancada la primera fase de la **Conferència de Madrid**, les parts integrants han de desplegar al màxim les activitats diplomàtiques per obtenir que el "fràgil esperit de **Madrid**" es vigoritzi i doni resultats positius en un futur immediat. **Israel** no queda en terra i diu que acceptarà negociacions bilaterals fora de la regió. I el president de la **O.A.P.** **Iasser Arafat** ha qualificat la **Conferència de Madrid**, com "un bon començament".

Moscú: la difícil situació econòmica

L'**URSS** no disposa de liquidesa per pagar els interessos del seu deute extern que es xifra entre seixanta i setanta mil milions de dòlars. Una de les raons d'aquesta manca de liquidesa es relaciona amb les quantitats que li deuen diversos països del **Tercer Món** que tenen crèdits soviètics.

7, dijous

Iugoslàvia: Ni uns ni altres volen cedir

L'ultimàtum de **Lord Carrington** a serbis i croats per continuar els treballs de la **Conferència de la Haia** han fracassat per enèsima vegada. Els combats prossegueixen a tots els fronts, i a més sembla que hi ha poblacions de la **República de Sèrbia** a les quals ha arribat la guerra civil. Mentre s'espera que la **Comunitat Europea** dicti les sancions econòmiques anunciades contra **Sèrbia**, aquesta **República** es manté ferma en la seva posició i afirma que les sancions són més cosa de l'**ONU** que dels **Dotze**.

El dotzè alto-el-foc també ha fracassat. El president croata, **Franjo Tudjman**, ha demanat la intervenció dels **Estats Units d'Amèrica**.

El canceller alemany, **Helmut Kohl** va demanar ahir als seus col·legues d'**Europa** el reconeixement de les **Repúbliques de Croàcia** i d'**Eslovènia**.

Moscú: més adhesions a la unió econòmica

Després de tres setmanes de dilacions els caps de govern de les **Repúbliques d'Ucraïna** i **Moldàvia** han firmat el **Tractat** de comunitat econòmica. A la cerimònia de la firma hi assistiren **Mikhaïl Gorbatxov**, el president ucraïnès **Leonid Kravtxuk**, el president del govern provisional soviètic, **Ivan Silàiev**, i el president del **Parlament** rus, **Ruslan Kratxulàtov**.

Jerusalem: Els problemes del Pròxim Orient

Continuen els contactes, després de la **Conferència de Madrid**, per impulsar la pau. **Israel** i **Síria**, després de les tempestuoses reunions bilaterals de **Madrid**, s'afirma a la capital d'**Israel**, que aquest país i **Síria** tenen previst reunir-se en una capital europea, per mirar d'arribar a acords de pau.

També es varen reunir a **Amman**, capital de **Jordània** el rei **Hussein** i **Iasser Arafat** per estudiar els resultats de l'obertura de la **Conferència** que, segons el líder de l'**O.A.P.** fou positiva i esperançadora.

8, divendres

Roma: la cimera atlàntica

Després de la primera part de la **Conferència de pau** el **Pròxim Orient**, a **Madrid**, ara atreu l'atenció general la **Cimera Atlàntica**, que té lloc a **Roma**, on es tracta el tema del potencial nuclear soviètic, factor d'interès per mantenir l'equilibri a **Europa**. La cimera de **Caps d'Estat** o de govern de l'**Aliança Atlàntica** aprovarà avui un document en el qual s'insta les **Repúbliques** de l'antiga **URSS** a signar un tractat que garanteixi que les forces nuclears estan sota el control d'una sola **República**. Una altra qüestió de la qual s'ha parlat a **Roma** i que és molt preocupant pels països aliats és el gran deute extern soviètic.

La qüestió dels Balcans

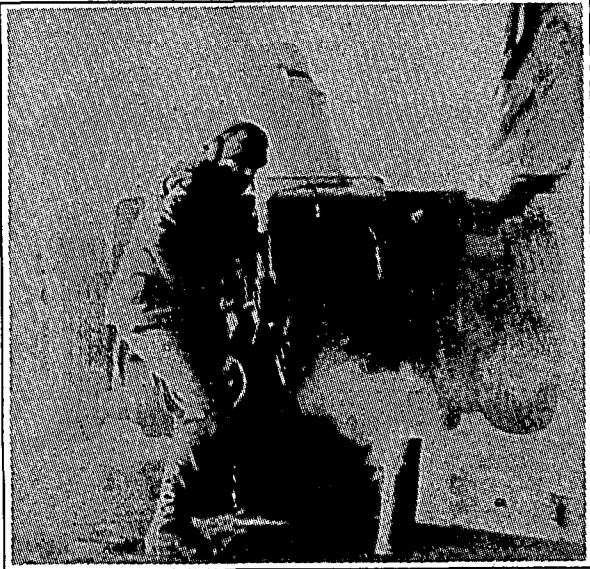
La **Comunitat Europea** estudia avui a **Roma** l'eventual suspensió de la **Conferència de pau** sobre **Iugoslàvia** vist que serbis i croats es mostren inflexibles, davant l'ultimàtum dels **Dotze**. Segons sembla **Belgrad** descarta la possibilitat d'un alto-el-foc amb **Croàcia**. Des d'un punt de vista de trobar una solució pacífica al conflicte s'està com el primer dia. No passa de ser un desig de la **C.E.** perquè tant els serbis com els croats estan entossudits a arranjar el conflicte per la força de les armes. Així no es va enlloc.

Varsòvia: la crisi polonesa

Continua sense resoldre's la crisi de govern a **Polònia**, ja que els partits no es posen d'acord primerament en qui ha de ser el nou cap de govern i, per altra banda aquestes dificultats retarden la constitució del nou **Parlament** sortit de les urnes del passat dia 27 d'octubre.

Moscú: els nostàlgics i els damnificats

Per primera vegada des de 1917, la festa de la commemoració de la **Revolució Socialista** ha passat desapercebuda per la majoria dels ciutadans de **Moscú**. Els nostàlgics de l'antic règim, els comunistes ortodoxos celebraren sols el 74 aniversari a la **Plaça Roja**. No hi hagué la clàssica desfílada militar. Per altra part milers de moscovites es manifestaren a la plaça de la **Lubianka** just davant l'edifici del **KGB**, per retre homenatge a "les víctimes del comunisme".

Les autoritats croates han fet una crida dramàtica per a la defensa de la ciutat de Dubrovnik que està sent destruïda per les tropes federals

El patriarca de Moscou i de totes les Rússies, Alexis II, saluda una nena a la seva arribada a Nova York

El nen Fabio Moreno, de dos anys, última víctima infantil del terrorisme d'ETA

9, dissabte

Roma: La cimera Atlàntica

El **Consell Atlàntic** que durant dos dies ha reunit a la capital d'Itàlia els tretze caps d'Estat o de govern aliats va acabar ahir amb mostres de satisfacció. Uns i altres consideraven que les tesis sobre la defensa europea s'havien imposat. **Bush** va qualificar la cimera de "gran èxit", reconeixent l'existència de "diferències" en el si de l'organització. Tots han arribat a l'acord que l'**Aliança Atlàntica** no pot ser substituïda i que si es crea un exèrcit europeu serà complementari de les forces de l'**OTAN**.

La Haia: El conflicte iugoslau

La **Comunitat Europea** ha decidit aplicar sancions contra **Iugoslàvia** vist que fins ara han estat desatenses totes les recomanacions de dialogar pacíficament i d'establir un alto-el-foc que permetés negociar un acord estable. A les sancions europees s'hi ha afegit els **Estats Units** que aplicarà l'embargament de petroli destinat a **Iugoslàvia**. Aquesta mesura s'ha demanat que sigui aprovada pel **Consell de Seguretat** de l'**ONU**. Finalment la **Conferència de Pau** de la **Haia** ha estat ajornada indefinidament.

Per altra part, el canceller alemany, **Helmut Kohl**, va afirmar ahir que el reconeixement d'**Eslovènia** i **Croàcia** no pot trigar gaire.

Amman: La pau per tot el Pròxim Orient

Les negociacions entre àrabs i israelians es reprendran el proper dia 22 a **Washington**. Les negociacions iniciades a **Madrid** quedaren suspeses a causa de les diferències sorgides entre les delegacions àrab i israeliana sobre el lloc on haurien de continuar. **Israel** exigia que se celebrassin al **Pròxim Orient** mentre que els àrabs advocaven perquè fos fora de la regió i en una capital neutral.

10, diumenge

Moscou: Sublevació dels Txetxens contra Rússia

Poc després que el president rus, **Borís Ieltsin** decretés l'estat d'emergència a la **República Autònoma dels Txetxens** i dels **Inguixos**, aquesta regió nord-caucàsica enclavada en la **Federació Russa** va sublevar-se contra Rússia. Les conseqüències són imprevisibles i tot dificulta les reformes empreses per aconseguir el canvi econòmic.

Forma part d'aquesta rebel·lió el segrest d'un avió **Tupolev 154** de la companyia **Aeroflot**, que fou desviat a **Ankara**. Les autoritats turques han manifestat que l'afer "més que una acció terrorista és una acció de protesta".

La Haia: Les sancions a Iugoslàvia

Després de l'adhesió dels **EUA** a les sancions acordades a la **Haia**, els serbis i els croats o s'exposen a reptar no solament la **Comunitat Europea**, si no fan callar les armes, sinó també els altres membres del **Consell de Seguretat** de l'**ONU**.

Per altra banda, l'**URSS** mitjançant un portaveu del ministeri d'**Afers Estrangers** va fer saber ahir que considera positius els esforços de la **C.E.** respecte la crisi iugoslava. **Moscou** assegura que "com tots els membres del **Consell de Seguretat**, la **Unió Soviètica** encoratja la presa de mesures que puguin posar fi a les hostilitats i a les traves que dificulten el desenvolupament de la **Conferència de la Haia**".

Varsòvia: La crisi polonesa

El president **Lech Walesa** ha designat per formar govern a **Polònia**, **Bronislaw Geremek**, el qual manifestà que està disposat a formar govern "amb homes competents". Es discuteix la decisió de **Walesa** perquè es creu que la designació hauria hagut de recaure en **Tadeusz Mazowiecki**, líder de la **Unió Democràtica** el partit més votat a les eleccions del 27 d'octubre passat.

11, dilluns

La guerra civil iugoslava

A **Belgrad** fan el sord a la petició de retirada de **Zagreb**, i l'exèrcit intensifica la dura ofensiva contra les ciutats assetjades, i es creu imminent la rendició de **Dubrovnik**, els habitants de la qual esperen amb ànsia que les tropes federals ocupin la ciutat. Fa més de quaranta dies que els seus habitants aguanten el setge sense queviures ni aigua ni electricitat, els continus bombardeigs a què han estat sotmesos. Per altra banda, el govern croat acceptaria que l'**ONU** controlés les seves fronteres amb **Sèrbia**.

París: Reformes a la Constitució francesa

El president **François Mitterrand** va anunciar ahir la seva intenció de reformar la **Constitució** de la **Cinquena República**. Els canvis que es preveuen afectarien tant el poder executiu com el legislatiu i el judicial, i també la durada del mandat presidencial, que actualment és de set anys, i que el mateix **Mitterrand** considera "massa llarg". També és possible que es retoqui la llei electoral, ja que **Mitterrand** s'ha mostrat favorable a la introducció d'una dosi de proporcionalitat en l'escrutini majoritari actual.

Varsòvia: a la recerca de nou govern

La crisi econòmica és el gran problema que ha d'afrontar el nou govern que es formi. **Bronislaw Geremek**, designat pel president **Walesa**, reconeix que serà molt difícil la tasca que li ha estat encomanada. Sobre les forces que haurien de formar part del nou govern, **Geremek** va manifestar que "tenia l'esperança que la **Unió Democràtica**, el **Partit Liberal** i l'**Aliança del Centre**, poguessin formar part del nou executiu".

Un enemic, si us plau

L'**OTAN**, després de la caiguda del comunisme, continua tenint sentit. I més que mai. Així ho asseguren els 16 països que en formen part.

Però, contra qui s'ha de defensar avui Occident?

Aquesta és la pregunta que es van fer els dirigents atlàntics, la setmana passada a Roma. Constaten que l'enemic "monolític" i ben conegut —la **Unió Soviètica** i l'antic pacte de **Varsòvia**— ha desaparegut. Però investigant, han trobat multitud de riscos. Uns riscos que es poden convertir en una amenaça suficient que justifiquen el manteniment de l'**OTAN**.

Les noves zones a vigilar ja no porten una estrella roja al damunt, sinó una mitja lluna. Són els països del sud de la Mediterrània i del Pròxim Orient. Això sí, sense oblidar encara del tot l'Europa de l'est i la **Unió Soviètica**.

I les causes també han canviat. Cap país no té la voluntat clara d'atacar els europeus. Però "la inestabilitat pot venir de les dificultats econòmiques, socials o polítiques, incloses les rivalitats ètniques i els litigis territorials".

I per primer cop l'**Aliança** detecta dos riscos contra els quals cal combatre: el terrorisme internacional i el sabotatge.

Una nova **OTAN** per una nova era. "No hi ha temps de reposar —semblen dir els aliats—, els enemics poden sorgir com bolets". "Els riscos es presenten sota formes complexes i provenen de direccions múltiples, cosa que els fa difícils de preveure i d'avaluar", han constatat els 16 aliats a la cimera de Roma.

Vistos els nous enemics, l'**OTAN** ha agafat una carta que fins ara jugaven altres organitzacions: la política. Cal prevenir els riscos perquè no esdevinguin amenaces.

Una iniciativa que des de fa anys ja practica la **Comunitat Europea**: la cooperació econòmica com a sinònim d'estabilitat. De fet, en un estudi recent la **Comunitat** assenyala que per tallar la immigració a Europa cal crear riquesa als països exportadors de mà d'obra. És a dir, al sud de la Mediterrània, el Magreb.

Els occidentals es plantegen la cooperació econòmica en base a la seva pròpia seguretat. Els qui tenen la responsabilitat de la defensa han assenyalat nous riscos.

Els països rics senten amenaçat el seu benestar a mesura que la pobresa del sud els fa més i més distants.

■ Jordi Roigé i Solé

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

23. Urà, un planeta ajagut

Després de Júpiter i Saturn vénen dos planetes jovians més petits i, a simple vista, molt semblants: Urà i Neptú. Els antics no els van conèixer. Urà en un cel ben net i amb bona vista es pot arribar a veure com un estel molt feble, ja que no arriba a la 6ª magnitud; però ja és més difícil adonar-se del moviment en el cel d'un puntet tan dèbil. Neptú només el pot veure el telescopi. Urà, com a planeta, fou descobert per **William Herschel** (1738-1822). Aquest astrònom, que fou el pare de l'astronomia estel·lar, es dedicava a resseguir el cel per veure com estaven distribuïdes les estrelles i un dia, el 13 de març de 1781, va observar-ne una de molt diferent de les altres: era un cercle ben definit d'un color pàl·lid, blavenc tirant a verdós. Allò no podia ser una estrella! Només un cometa o un planeta podia presentar aquell aspecte. Però... pot haver-hi més planetes que els cinc que tothom sap? Seria dubtar d'una tradició secular! Deu ser un cometa. Això és el que pensà Herschel i el 26 d'abril següent envià una comunicació a la Royal Society "Account of a comet". I es determinaren els elements de la seva òrbita després d'unes quantes observacions i, oh sorpresa!, seguia un curs gairebé circular i molt allunyat de Saturn, a vora el doble de distància del Sol, és a dir al lloc que li corresponia molt aproximadament per la llei de Titius-Bode. És un planeta! Herschel proposà de batejar-lo "Georgium Sidus" en honor del rei d'Anglaterra Jordi III. D'altres, com Lalande, proposaren el nom del seu descobridor, Herschel. Però prevalgué finalment el nom d'"Uranus", per no apartar-se de la nomenclatura mitològica tradicional. "Uranos" en grec (corresponent a "cel" en llatí) era el nom del déu

primer, pare de Saturn, que fou el pare de Júpiter, el qual ho era de Mart. Tot quedava així ben ordenat. Però no va ser Herschel el primer d'adonar-se de l'existència d'aquest astre: el 1690 **John Flamsteed** ja l'havia consignat com una estrella, i altre tant havien fet **Meyer** i **Le Monnier** el 1750 i 1769, que tampoc no sospitaren que fos un planeta.

Constitució i característiques físiques

La massa d'Urà és de només 14,6 vegades la de la Terra, però el seu volum és 64 vegades més gran. Segueix, doncs, la regla dels jovians de tenir densitat baixa, no arriba a un quart de la terrestre, que vol dir d'1,26 respecte de l'aigua; que és no obstant, superior a la de Saturn, amb tot i ser un planeta més petit. Voldrà dir això que té un nucli rocós? Així ho han pensat alguns astrofísics, perquè si tingués la mateixa constitució que Saturn, tenint menys massa i, per tant, gravetat més dèbil, s'haurien comprimit menys els elements que el componen i la densitat hauria resultat encara més baixa. Ha de tenir, doncs, alguna cosa pesada que Saturn no té. Ara bé, també podria ser que hagués perdut proporcionalment més hidrogen, per això mateix de tenir gravetat inferior, i tingués més metà, més amoníac, més heli... és una altra explicació. El que ningú dubta és que Urà és jovian, o sigui essencialment gasós amb un mar d'hidrogen líquid i més avall metàl·lic.

L'observació ens diu que l'atmosfera alta és molt espessa i rica de metà, que és el que li dóna el color verdós. Té una temperatura de -200°C, un xic més freda, és clar, que la de Saturn, però encara més alta que la que li tocaria per la calor

que rep del Sol; vol dir que té també calor intern. També presenta algunes bandes fosques paral·leles, molt dèbils. Gràcies a elles s'ha pogut determinar, bé que amb dificultat, el seu "dia" que segons **R. Goody** és de 15 hores i 48 minuts, també força curt, com els altres jovians. Així, doncs, les semblances són moltes.

Però la particularitat més sorprenent d'aquest planeta és que es troba pràcticament ajagut: la inclinació del seu equador respecte del pla de la seva òrbita és de 98°, més d'un angle recte, cosa que vol dir que el seu eix de rotació es troba gairebé en el mateix pla de l'eclíptica, i, a més, gira al revés, amb moviment retrògrad: el Sol surt per l'Oest i es pon per l'Est. Com que es troba a 2.875 milions de km. del Sol (19 U.A.) el seu any és llarg: dura 84 anys dels nostres. Això comporta que durant 21 anys ("hivern") el pol nord mira cap al Sol tot el temps i és la part més càlida del planeta, i el pol sud és a la tenebra perpètua, mentre a l'"estiu" també de 21 anys, és al revés. Per què es troba aquest planeta en una positura tan rara? Tots els altres tenen l'eix poc inclinat respecte de la vertical a l'òrbita! L'única explicació que se li ha trobat és que deuria xocar amb un altre astre. El càlcul dóna que n'hi hauria prou amb un cos d'una massa 1/10 de la d'Urà. Si aquesta hipòtesi és certa hem de dir que això va passar als orígens, abans que s'hi formessin els satèl·lits, perquè també ells orbiten en el pla equatorial, o sigui amb la mateixa inclinació.

Els anells d'Urà

El 10 de març de 1977 uns astrònoms, comptant amb l'ocultació per Urà d'una estrella (la SAO 158687) de la constel·lació de Libra, li volien

calcular amb més precisió el seu diàmetre quan veieren amb gran sorpresa que l'estrella desapareixia i apareixia diverses vegades abans de desaparèixer definitivament darrera del planeta; i la mateixa història s'esdevingué quan en sorgí. Què vol dir això? Que Urà té uns anells, foscos, invisibles des de la Terra, però que es manifesten en els seus efectes. La troballa va ser aviat confirmada per astrònoms australians, sud-africans, xinesos indis i americans; aquests últims a bord de l'avió observatori Kuiper de la NASA. De moment s'identificaren cinc anells, batejats amb les cinc primeres lletres de l'alfabet grec: I més tard quatre més, molt dèbils. Mentrestant el 5 de març de 1979 el Voyager 2 va mostrar que Júpiter també té un anell. Esperem que ens faci veure també de debò els d'Urà, es digueren els astrònoms.

I així fou: el 16 de gener de 1986 la sonda ja ens envia la primera foto del planeta des de 12,6 milions de km, i el 24 següent hi arriba prou a la vora per a clissar-los. I els nou anells apareixen en la fotografia que ens envia. Però, no! No són nou, són onze! Tots són foscos i prims, no arriben als 10 km d'amplada; i són fets, doncs, de partícules sense glaç. Són pedres i rocs d'uns 10 cm, o més, fins a un màxim d'alguns metres. El Voyager 2 és una joia! Confirma i precisa tot el que ja sabíem d'Urà i ens envia les fotos dels seus satèl·lits: uns primers plans esplèndids dels cinc que ja sabíem i les de 10 satèl·lits més invisibles des de la Terra. Feina llarga per als astrofísics que les estudiïn.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

**Feliciteu
el Nadal
amb les nostres
NADALES**

Es tracta d'una col·lecció completa de 8 felicitacions de Nadal, amb 8 composicions fotogràfiques diferents de les figures del pessebre elaborades per les monges betlemites.

En cada nadala, en forma de carnet, hi figura una frase extreta de les nostres cançons de Nadal tradicionals, el text de la qual és imprès a l'interior.

És, doncs, una col·lecció molt de casa nostra, apropiada per a les vostres felicitacions i que constitueix, alhora, un ajut per a "Catalunya Cristiana".

BOSSA AMB LA COL·LECCIÓ COMPLETA DE 8 NADALES (amb sobres): 650,- Pts. (+ 155 de framesa).

OFERTA ESPECIAL PER A EMPRESES I COL·LECTIUS

Podeu fer servir lots de col·leccions senceres de nades i encarregar-nos d'imprimir-hi un text exprés de felicitació.

(text breu, de dues o tres línies, a una sola tinta)

- Lot de 25 col·leccions (200 exs.) a 86,- Pts. c/u (17.200,-).
- Lot de 50 col·leccions (400 exs.) a 64,- Pts. c/u (25.600,-).
- Lot de 75 col·leccions (600 exs.) a 50,- Pts. c/u (30.000,-).
- Lot de 100 col·leccions (800 exs.) a 43,- Pts. c/u (34.400,-).

Si cal reproduir un grafisme (emblema o logotip): 6.000,- Pts.

Observacions:

- Cal fer la comanda i el lliurament del text (i del grafisme, si cal) abans del dia 20 de novembre.
- Les comandes de l'oferta especial se serviran per ordre rigorós de recepció durant la primera setmana de desembre.

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

☐ bosses amb col·leccions de 8 nades.....

☐ M'acullo a l'oferta especial encarregant

un lot.....col·leccions senceres.....

☐ Adjunto text

☐ Adjunto grafisme (+ 6.000,- Pts)

☐ Adjunto xec barrat per un TOTAL DE PTS.....

a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

Data: _____ Signatura: _____

Envieu-ho tot seguit a l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, Pl. Urquinaona 11, 3r 3a A, 08010 Barcelona.

FER SERVIR LES NOSTRES NADALES ÉS AJUDAR "CATALUNYA CRISTIANA"

Moviment Cristià

DE GENT GRAN

"La missió és la mateixa per a bisbes, preveres, diaques i laics: fer CRÉIXER l'Església per dins i anunciar l'Evangelí a fora".

(Mons. Joan Carrera, Bisbe Auxiliar de Barcelona.
a CATALUNYA CRISTIANA, n° 627)

Al final de la jornada... preguem

Units a Vós, us donem gràcies, bon Déu...
per la llum del dia, i pel capvespre rogem...
pel bon son i pel repòs de la nit!

Gràcies, Senyor, per la vida i per la dolça pau de la mort...
Que els anys no apaguin la flama del vostre gran amor!

Ajudeu-nos, Senyor!

A confiar plenament que sou Vós el qui actueu en nosaltres.

I doneu als vostres amics grans:

El pa de les suors...

La casa que ens aixopluga...

La ciutat que ens protegeix...

Mentre la nit estén el vostre vel,
cobrint la pura claror que, des del sol, resplendeix en el món...

Aviveu la nostra fe en la llum que perdura
i en el nou esclat de claror que tindrem en l'horitzó...

Feu, Senyor, que l'esperit mai no s'adormi,
sinó que hi regni sempre, pur, l'amor...

De joves i de grans..., de nit i de dia...

que el Verb regeixi el nostre cor,

Ell que formà amb la seva mà el firmament...

Quan s'albiri l'estel del matí...

si amb Vós hem guardat, amb la vida, l'amor...,
units amb Vós celebrarem la meravella

d'aquest immens, etern i bell amor...

Ajudeu-nos, Senyor, tot imitant Maria...,

a viure confiats als vostres braços...

i així, com Ella,

puguem ser enduts per Vós al talem celestial,

on Crist, el Rei dels reis, el Senyor dels senyors,

té el solí guarnit d'estels...

i on regna per sempre...

Amén, amén, amén!

Lluís Antoni

Del llibre "Quan ens fem grans"

Reunió del comitè executiu del moviment de Catalunya

La Trobada de Gent Gran de Catalunya del 92 es farà a Girona

S'ha reunit a Barcelona el Comitè Executiu de Catalunya de "Vida Creixent". En aquesta sessió de treball es varen tractar diversos temes relacionats amb activitats futures o ja realitzades.

Un dels temes que s'hi varen plantejar fou la Trobada de Gent Gran de Catalunya que enguany s'organitzarà per al mes de maig a Girona. Una vegada més serà una ocasió per a proclamar públicament els nostres ideals i els nostres compromisos evangèlics, posant en acció allò que cantem en el salm 115: **"Compliré les meves prometes, ho faré davant de tot el poble"**. Sense cap vanagloria, però ensems pensant que no podem amagar la llum que rebem posant-lo sota el mesuró de cap vergonya.

Trobada Interdiocesana a Vic

Es preveu celebrar-la la primavera que ve. Es farà amb la diòcesi de Barcelona i una representació de les de Lleida i Tarragona.

Reunió dels Consiliaris de grup de les diòcesis catalanes

Va tenir lloc el setembre passat. Tots els que hi assistiren la van qualificar de molt positiva. I van decidir celebrar-ne d'altres amb una periodicitat de, com a mínim, un cop l'any. Va creure's molt convenient també que cada consiliari compti amb el

nomenament de part del seu bisbe respectiu. I fer tot el possible perquè el seu nom consti en la Guia o Butlletí de la seva Església diocesana.

XII Trobada de Coordinadors de Catalunya

Davant la impossibilitat de celebrar-se a la Selva del Camp, com era previst de fer-la, s'estan ultimant les gestions per celebrar-la a Tarragona.

Cursos per a animadors de grup

Han tingut lloc a Barcelona els dies 16 i 17 d'octubre darrer. Tarragona, Tortosa i Lleida preparen un altre curs a les seves diòcesis. El de Lleida ja compta amb una vintena d'inscrits pel d'aquest mes de novembre.

Temes d'estudi pel curs vinent

Un cop hagin revisat el text totes les diòcesis catalanes, i fetes les esmenes o els afegits que calguin, es procurarà tenir-los enllestits amb l'antelació suficient per ser repartits a cada grup.

Contactes amb Andorra

Els nostres amics de Lleida, d'acord amb Mn. Vidal, Consiliari diocesà de la Seu d'Urgell, estan establint contactes amb germans d'Andorra per veure si és possible iniciar el nostre moviment a aquest vell Principat, tan entranyablement unit al nostre.

Fullets de divulgació

Havent-se esgotat els actuals, se n'està confeint un de nou, que esperem que pugui ser repartit el més aviat possible.

Sota aquest expressiu enunciat, 64 Delegats del nostre moviment internacional, "La Vie Montante", van aplegar-se el passat mes d'octubre al Centre Pastoral de Saint Albans, a uns vint quilòmetres de Londres, per estudiar i debatre quina ha de ser l'aportació de la gent gran cristiana a l'Europa dels nostres dies.

El Dr. Alfred Grosser, Professor de la Universitat de París, a l'Escola de Ciències Polítiques, va exposar quines són les circumstàncies polítiques, socials i econòmiques que viu actualment el nostre vell continent. L'aspecte religiós i espiritual que viu avui Europa, va desenvolupar-lo Mons. Worlock, Arquebisbe de Liverpool. També hi intervingué Mons. Tripp, de Southwark i Mons. Le Bourgeois, Consiliari internacional del nostre moviment.

Els Delegats del nostre moviment a Alemanya, Anglaterra, Bèlgica, Espanya (amb el nostre amic Joan Viñas, Coordinador diocesà de "Vida Creixent" a Barcelona), França, Itàlia, Portugal, Suïssa i, per primera vegada, Polònia i

64 delegats de "La Vie Montante" es reuneixen prop de Londres per debatre aquest tema

Aportació de la gent gran a l'Europa del futur

Txecoslovàquia, juntament amb representants d'Amèrica (Nord, Centre i Sud) i Àfrica, van posar en comú, reunits en petits grups de treball, les seves reflexions i propostes a tenor del que s'havia exposat en les conferències esmentades.

Tres aspectes fonamentals

Les observacions finals a què es va arribar al terme de les deliberacions són aquestes:

I.— Europa canvia, i viu actualment un clima de crisi causat per l'exarcebació que s'observa en les diferències d'identitats nacionals,

culturals i religioses. No obstant això, persisteix l'absoluta credibilitat en la dignitat de la persona humana, a desgrat de les pressions, i a vegades tortures, a què sovint es veu sotmesa en diferents ocasions i països.

II.— Tot i que la llibertat no pugui considerar-se-la un valor absolut, tothom aspira a poder viure lliurement i amb solidaritat universal, sense excloure, òbviament, el Tercer Món.

—Cada persona s'interessa per conèixer bé quin sentit té la seva vida. I, malgrat que alguns ho ignoren, tots miren d'assolir-lo a través de l'esperança i l'espiritualitat.

II.— L'Església ha d'estar al servei de tots els homes i dones en la seva total integritat.

—Això requereix que tots els qui en el món constituïm aquest moviment cristià de gent gran, perseverem en actitud d'escoltar i d'establir un diàleg sincer amb tothom, sense cap temor a confessar els valors en els quals creiem.

—Això cal fer-ho amb humilitat i constància.

III.— Adreçem cordialment una invitació a tots els jubilats i gent gran d'arreu del món, exhortant-los a fer-se presents i actius:

a) **En la família**, nudi fonamental per a l'educació i la vida en comú.

b) **En la societat**, amb tots els compromisos que pugui comportar, i participant cívica i socialment en les consultes electorals, mitjançant les labors que se'ls encomanin i exercint el dret a votar.

c) **En l'Església**, per viure corresponsablement units als qui la regeixen per mandat apostòlic i col·laborant amb tots els moviments eclesials procurant aportar-hi noves iniciatives i amb un esperit creatiu.

La conclusió final d'aquestes jornades és que tots plegats, jubilats i gent gran, no podem ni volem ser marginats. I tenir ben present que cadascú, a l'edat que tingui i des del lloc que ocupi no pot ser reemplaçat. Inclosos, és clar, els malalts

o impeditos. Tots sabem prou bé, per la fe, que l'oració és l'arma més eficaç amb que comptem els cristians. El goig de poder participar en aquest projecte de viure la germanor universal ens correspon a tots!

Notes al marge

Fa bo de destacar que durant els cinc dies que va durar aquesta Trobada internacional, tot va transcórrer en un clima de gran participació i interès. I que els actes litúrgics van ser intensament viscuts, gràcies a una preparació perfecta i al grau d'interiorització que regnava en l'esperit de tots els assistents.

També va resultar molt reconfortant la recepció que un dels dies va oferir-nos la comunitat cristiana de l'església de Saint Paul, plena de gom a gom i en la qual es respirava una continguda i expressiva mostra de germanor i afecte.

Com és fàcil comprendre, no és tant el donar-ne notícia —cosa que per si ja val la pena!— allò que ens mou a parlar-ne, sinó que el motiu principal és el desig d'animar tots els nostres militants, i els amics de "Vida Creixent" a sentir la satisfacció, i alhora la responsabilitat, de pertànyer, o simpatitzar, en un moviment de germanor apostòlica que vol el bo i millor per a tothom, en especial la nostra gent gran a la qual pertanyem il·lusionadament...

Hem celebrat la VIII assemblea!

El passat 26 d'octubre va tenir lloc al Col·legi de les Gnes. Escolàpies del carrer d'Aragó. En parlarem i en donarem detalls en la pròxima pàgina d'aquest entranyable, i cada dia més interessant, setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

La Bíblia en el "Tirant lo Blanc"

L'origen eclesiàstic de la cultura catalana influí vivament en totes les seves manifestacions, i pesà damunt els nostres escriptors la vella tradició secular, que restà viva especialment en els temes i el desenvolupament literari. No és estrany que la novel·la tingui, en molts casos, un rerafons religiós de caire popular. En el **Tirant (1)**, els cavallers cristians ferits de mort en la batalla no pogueren morir fins a confessar-se i encomanar-se a Nostre Senyor i els sarraïns a Mahomà. Així mateix, l'Emperadriu porta el psaltiri a la mà i es prepara a dir les hores amb una donzella que l'ajuda, les dones canten el **Magnificat**, hom posa les mans sobre els evangelis i al·ludeix als salms que es llegeixen durant la celebració de la missa. Martí de Riquer observa com la història del filòsof de Calàbria "té un origen evident, ja que deriva, sens dubte, directament del relat bíblic de Josep empresonat que interpreta els somnis de coper i del forner de Faraó" (Gn 40).

Els diàlegs

El seguit de reprensions, rèpliques i contrarèpliques en una llarga conversa entre Carmesina i Tirant estan brodades de referències al text bíblic i personatges famosos de l'antiguitat. La Princesa recorda al seu enamorat l'exemple "d'aquell famós Alexandre" vencedor de Dari que no va voler contemplar la bellesa de la vidua i les seves filles per no quedar atrapat en amors que el podrien destorbar de l'exercici de les armes. Segueix l'esment de les experiències negatives viscudes per Salomó el qual, malgrat la seva saviesa influït per les dones va permetre la idolatria, de Samsó que es va deixar enganyar per una dona i va perdre la seva fortalesa, la relliscada amorosa de David la qual li procurà maldecaps la resta de la seva vida, i Adam desobeï Déu perquè va fer cas a Eva. Encara, Carmesina insisteix que és difícil de conèixer les dones i per tal de corroborar aquesta convicció glossa uns versicles de la Saviesa (5:10-13): *Quan en la roca veuràs / lo pas de la serpent, / de la dona sabràs / tot lo son enteniment. / Hom no sap l'aucell / volant on se posarà, / ni el fat del jovecell / si bo o mal serà* (CLXXII). Que l'amor que Tirant sent per la seva enamorada no el distregui de les seves obligacions cavalleresques!

Tirant que no es pas misògam, respon reivindicant la dignitat de les dones. Jesús ressuscitat s'aparegué a les dones abans

que als homes "perquè vosaltres éreu mereixedores de tanta honor". Per això, es manifestà primer a la Magdalena i després als apòstols. "La dona ha estat formada de la costella d'Adam" —diu Tirant—, "però aquest es format del llim de la terra..." (CLXXIII) No, de cap manera! El seu amor per Carmesina no és incompatible amb els afers cavallerescs! La Santa Escriptura reforça el que ha dit!

L'entretinguda conversa acaba quan els metges vénen a veure el nafrat cavaller i l'Emperadriu ha acabat de dir les hores.

Quan la coratjosa Plaerdemavida, es fa passar per mora, en replicar a Tirant entestat a destruir els enemics, li recorda la mala mort d'Aníbal i Alexandre, la qual fou per culpa de llurs ambicions, i també com Nabucodonosor hagué de viure set anys en el desert penedint-

A MARIA
JOSEPA
MARTORELL
I JORDÀ,
UN ÀNGEL
BO

se del seu orgull i de les seves crueltats perquè va destruir Jerusalem i el temple bastit per Salomó. I contraposa la ferotgia de Tirant a la misericòrdia de Déu vers els homes expressada en el cant dels àngels en la nit de Nadal: "Glòria sia dada a Déu en les al·lees, e pau en la terra als homes de bona voluntat." I després de citar sant Agustí, procura fer-li veure,

"E pau e amistat és molt plaent a Déu e és lloable ornament entre aquells qui bé serveixen a mor e bona voluntat"

Tirant també respon amb exemples trets de la Bíblia, però

com es natural, el seny de Plaerdemavida acaba imposant-se a la bel·licositat de l'arrauxat cavaller (CCCLI-CCCLVIII).

Tirant no sols venç cavallers, salva oprimits, imparteix justícia i guanya batalles impossibles sinó que també expandeix la fe. Adoctrina Maragdina filla del rei de Tremicén i la bateja, i emprèn una ràpida tasca evangelitzadora.

Quan el rei musulmà Escariano vol fer-se cristià, observa que Tirant és més instruït en el maneig de les armes que en "declarar los fets de la Sagrada Escriptura". I Tirant se'n surt com pot. Tot seguit però, copia els quatre evangelis en un full de paper per tal que Escariano pugui jurar —ara ja és cristià—, "ser bo elleallgermà d'armes de Tirant" (CCCXXVII-CCCXXX).

Els diàlegs d'altres personatges de la novel·la com

Estefania, el marquès de Peixcara, el duc de Macedònia, etc., citen l'Escriptura però moltes d'aquestes referències més aviat semblen procedir del coneixement popular i dels apòcrifs que d'una lectura directa del text. Àdhuc, quan l'apassionada Vidua Reposada procura de totes passades fer seu Tirant, contraposa el seu cos de dona que és "clarenet" a la foscor de l'Apocalipsi.

Bíblia i cavalleria

La concepció dels llibres sagrats és típicament medieval i cavalleresca, molt d'acord a l'estil de l'època. Així com Javhè Sabaoth (= "Déu de les batalles") per mitjà de "salvadors" escollits alliberà Israel dels opressors i s'encarnà per redimir la humanitat, els cavallers són els defensors dels febles; les vidues i els orfes, i serveixen l'Església, la qual cosa en l'ideari medieval equivalia a posar-se al servei del mateix Jesucrist. Hom oposà així, a la idea del cavaller mundà, ple de vicis, la del cavaller de Crist ple de virtuts.

El sentit religiós que hom donà a l'acte d'armar cavaller, per exemple, fou causa que s'atribuís una significació simbòlica a les armes, "e calçaren-li los esperons, significant los quatre evangelistes" (LIX). En la cerimònia per degradar un mal cavaller entre altres impropis, se li diu "lo psalm de maledicció, e allí es lo represent ab los dotze cavallers que signifiquen Jesucrist ab los dotze apòstols, e donen-li sentència de mort o de carçre perpètua," explica l'ermità —el comte Guillem de Varoic a Tirant, el qual encara no havia estat armat cavaller (XXXVI).

Aquesta aplicació de l'Escriptura no és pas exclusiva de Joanot Martorell. En la dedicatòria a Marquesa que encapçala la Bíblia catalana rimada dita de Sevilla, el versificador es complau a dir-li que en aquesta obra trobarà: *Batayles moltes a afers assats. Qui son estades en els temps passats*. No sorprèn doncs, que els llibres com els dels Reis i els Macabeus, són preferits en detriment dels profetes i altres.

El començament del pròleg del **Tirant** diu: "Llegim en la Santa Escriptura les històries e sants actes dels sants pares, del noble Josuè e dels Reis, de Job e de Tobies, e del nostre fortíssim Judes Macabeus... e actes admirables dels altres sants, la penitència de sant Joan Baptista, santa Magdalena... La santa

Tirant, en una il·lustració de Manuel Boix

donà Judit ab ànimo viril gosà matar Holofernes per deslliurar la ciutat de l'opressió d'aquell."

La desfílada d'aquests i altres personatges es repeteix en alguns diàlegs. Més endavant, quan Tirant pregunta a l'ermità a quina edat del món hi ha hagut els millors cavallers, aquest li respon repetint els noms dels herois bíblics al costat d'Escipió, Aníbal, Pompeu, Octavià i Marc Antoni. I arriba a dir que Josep d'Arimatea fou un bon cavaller "qui llevà de la creu Jesucrist e el posà en lo monument."

El bregós autor del Tirant magnifica la dignitat militar i la validesa sagrada de l'orde de cavalleria esmentant l'Evangeli de sant Lluc, però sense referir-se a cap versicle determinat, "perquè sense la cavalleria els regnes i les ciutats no es podrien mantenir en pau." En la consolació que Tirant fa a Plaerdemavida exalta i idealitza el valor i els sofriments que comporta aquest ofici i després d'una citació de l'Eclesiastès, unes paraules atribuïdes a David i a Job, cita sant Pau: "Dix lo gloriós sant Pau apòstol: Veig los perills de la vida present: perill en el mar, perill en terra e perill en los falsos frares" (2C 11:26).

L'exageració es fa palesa quan Tirant és tingut com el Messies salvador dels pobles. "E tras-meteren una lletra a l'Emperador suplicant-lo que els trametés llur Messies, Tirant, com ja eren tornats en les acostumades adversitats de fortuna" (CLXVII). Hipòlit tot dissimulant el tema de la seva conversa amorosa amb l'Emperadriu, queda bé responnent a la pregunta de Plaerdemavida: "...sinó que em demana" — l'Emperadriu — "del nostre Capità — Tirant —, com està e quan porà anar sobre la terra. Penso jo... por lo propi interès tenen desig d'aquell desig que tenien los jueus del verdader Messies" (CCLVIII).

Tanmateix són autoritats les dites i les gestes de coneguts personatges històrics, com Aristòtil, Virgili, Cèsar, Galien, Ovidi, Cató, Joan Bocaci, etc.; i herois legendaris com Teseu, Hèrcules, Paris, Hèctor, i altres.

Teologia

En el conjunt de la novel·la trobem una interpretació de la història de la salvació i dels valors ètics, que podem resumir a grans trets: L'eternitat de Déu ve expressada en el raonament que el senyor de la Pantanalea fa a la Princesa: "segons es scrit en la Santa Escriptura, que diu lo psalmista endreçant la sua raó a Jesucrist: 'Senyor, aquell qui esta davant los teus ulls, mil anys són així com lo dia d'ahir qui és passat'" (CLV).

El pensament es trasllada abans del temps i de la creació, i es reitera que l'orgull fou la causa de la caiguda de Lucifer, seguint els profetes Isaïes (14:12ss) i Ezequiel (28:11ss).

Es destaca la dignitat de l'home creat a imatge de Déu i el manament de "créixer i multiplicar-se". El primer home ha caigut i en la seva caiguda arrossegà tota la humanitat, però el sacrifici del Crist els ha redimit "la natura humana era perduda per lo pecat del nostre pare Adam, e que no es podia reparar si ell (Crist) no venia fent unió de la divinitat ab la humanitat" (CLXXXIII).

La vida eterna és una gràcia, un do immerescut de la misericòrdia de Déu, d'abast universal, "car lo misteri de la passió de Jesucrist, salvador nostre, fon per satisfer al pecat de nostre pare Adam, e una gota de la preciosa sang de Jesucrist era suficient per a rembre mil mons..." Déu no rebutja ningú que vulgui ser salvat, "...s'és vist per notòria experiència de sant Pere, qui renegà, e Sant Pau, qui ab armes fent homeis perseguia los cristians, e sant Mateu, qui era gran usurer, e de molts d'altres qui dir poria eren esiat grans pecadors, e après, per humil e discreta penitència, santament han obtesa la glòria de paradís" (CCCLIV).

I es pondera el valor de la fe genuïna, "¿E no veu vós en lo sant Evangeli que diu: 'Beneïts seran aquells que no veuran i creuran?'." (CXLVIII)

En un llenguatge i estil semblants als dels salms, Carmesina a l'hora de la seva mort prega per la salvació de la seva ànima, tot confiant en la misericòrdia divina i en els mèrits del sacrifici que Jesucrist va consumir a la creu. Evoca com Déu va salvar en els moments més crítics els patriarques, els profetes i els apòstols, alguns dels quals són anomenats pel seu nom, i va deslliurar Israel de l'Egipte per mitjà de Moisès i a David de Goliath i Saül, i Daniel i els seus tres companys, a Babilònia estant (CDXXVIII).

En el desenvolupament de la iniciativa evangelitzadora endegada per Tirant, suara esmentada, el frare mercedari Joan Ferrer que parla molt bé la llengua morisca predica als moros. Tot el sermó és ple de citacions de l'Antic i Nou Testament en llatí seguides per una traducció lliure. Remarca, entre altres doctrines, la validesa dels manaments i la glòria indescriptible del paradís que Déu té preparada per als seus fidels. El final del sermó té un to líric: Jesús és el Capità qui els donarà la victòria sobre lo Gran Soldà i el Truc i així els cristians — vells i nous — recobraràn l'Imperi grec (CDIII).

■ **Joan González i Pastor**

Sentia una estranya urgència d'anar a Rússia. I de fer-ho amb un sentit íntim de pelegrinatge religiós. L'any 1977, en un penós viatge per diversos països de l'Est, m'havia dit: mai més no posaré els peus en un país on el "socialisme real" (!) esclavitzi així el poble. I ho vaig complir. L'any passat vaig anar a Budapest. I vaig pregar a la catedral de Sant Esteve. Enguany em deia: —Vull pregar en alguns dels recentment oberts temples i monestirs on l'Ortodòxia ha preservat la Fe amb heroisme. I he de fer-ho abans no esclati, com un aglà —possiblement a la tardor— la difícil situació interna... Però em vaig equivocar en el pronòstic dels terminis.

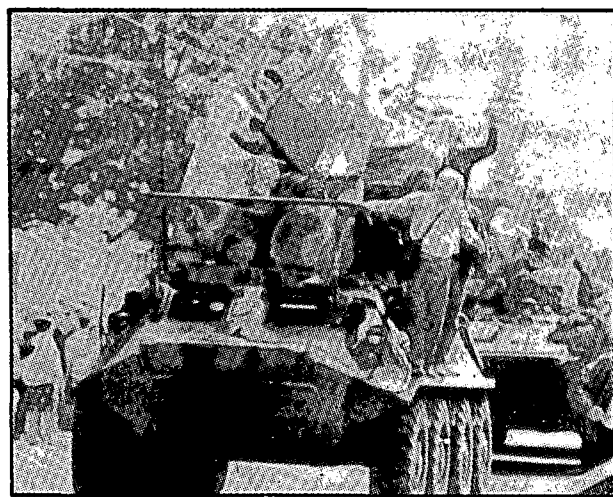
Amb el grup de Catalunya Cristiana arribava a Moscú a la mateixa Hora en què hi arribaven les columnes de tancs, a migdia del dilluns, dia 19 d'agost. Veníem de Praga i no sabíem res. I ens trobàvem de cop en el mateix ull de l'huracà. Segrestats tots els mitjans d'informació, sabíem el que passava per les telefonades que alguns pogueren fer a Barcelona i per la guia de l'Intourist que captava informacions clandestines. El dimarts al matí encara vam anar al Kremlin i ens vam trobar amb els tancs per tot arreu. Però no teníem cap por. Soldats i poble tenien com un aire distès. Al metro i arreu es repartien fulls multicopiats amb notícies de darrera hora. Boris Eltsin plantava cara amb un immens coratge i el poble el seguia. Ell va salvar la pau. Personalment, de sis a vuit del vespre, vaig topar-me amb les trinxeres on a la nit moririen tres nois i amb la gran manifestació del poble. Mentrestant, a l'hotel Cosmos, el grup celebrava la Missa amb una intensa emoció. A la nit, desvetllat però molt confiat, també jo pregava llargament. Quanta gent, aquells dies, arreu del món pregaven i s'oferien com ho fèiem nosaltres! L'endemà, dimecres, es retiraven els tancs... I vam poder passar el matí unint-nos als precis i als cants dels monjos i del poble en el meravellós monestir de Zagorsk. Foren unes hores inoblidables. Fins el temps ens parlava. Durant els dos dies havia plogut. Aquella tarda sortia un sol brillant... I la situació també s'anava aclarint. Durant la nit, Gorvatxov va tornar a Moscou. La gent feia els signes de la victòria a tot arreu.

Una noia, encarregada de les claus, a l'hotel, saltava d'alegria. El canvi en els rostres de la gent era visible.

No enteníem ni un mot de rus, però l'ànima sortia pels ulls.

El poble, la gent jove sobretot, havia vençut i segellat amb sang aquells moments. Casualment, el dijous de 9 a 11'28 de la nit uns quants del nostre grup ens vam trobar a la plaça Lubyanka, davant del KGB, en l'increïble enderrocament de l'estàtua del fundador de la Txeca. Quins moments! Això sol valia un viatge a Moscou. Entre cants i tensos silencis i pregària profunda vam unir-nos a la multitud moscovita. La dona d'un diputat rus ens donà una estampeta on es llegia: "Només els qui neixen de nou entraran en el Regne de Déu".

Jo hi era

Aquells dies eren un vertader part. N'estic segur.

Haviem arribat a Moscú el dia en què l'Església Ortodoxa celebrava la Transfiguració. Després d'uns dies a Kiev i Sant Petersburg —així es torna a dirja Leningrad— hi tornàrem el dia 28, en què s'esqueia la festa de l'Assumpció. A la nit, les catedrals del Kremlin —Sant Basili, L'Anunciació, l'Assumpció i Sant Miquel— brillaven espectacularment il·luminades...

Tornàrem amb aquest meravellós auguri. La Verge de Vladimir beneïa Rússia de nou i tot el món.

■ **Manuel Pal**

(De "ESGLÉSIA D'URGELL")

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació S.O.S. Kinderdorf (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me **AMIC D'ALDEES INFANTILS S.O.S. DE CATALUNYA**
Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39

1.- Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que faré efectives amb pagament: ☐ Trimestral ☐ Semestral ☐ Anyal

2.- Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes. ☐

Una casa amb 10.000 ptes. al mes. ☐

Nom i dos cognoms:

Adreça:

Població:

Banc o Caixa d'Estalvis:

Agència:

Direcció:

Compte corrent o Llibreta d'Estavils núm.:

Senyalí amb una X els requadres que li interessin.

Aquest diumenge se celebra la diada de Germanor

L'Església catalana s'autofinança en un 79 per cent

L'Església catalana ha avançat força en el darrer any en el seu camí vers l'autofinançament. Un 79,29% dels seus ingressos, l'any passat, ja van sortir de les butxaques dels fidels. Aquesta xifra significa una pujada de quasi dos punts respecte el 77,9% de l'any anterior. En aquest clima se celebra aquest diumenge la Diada de Germanor a les diòcesis de Catalunya, una diada que té com a objectiu fonamental que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de l'Església.

Com és costum, aquest diumenge es farà a totes les parròquies i centres de culte de Catalunya una reflexió que ajudi a prendre un compromís en aquest sentit, ja que, tot i l'augment del darrer any, encara és molt el camí que resta per fer. Així ho assegura el delegat d'economia de la diòcesi de Barcelona, Antoni Bascompte, que recorda que la seva diòcesi té un nivell molt elevat d'autofinançament —un 85,75%— que, juntament amb el fet de ser la més nombrosa de les vuit diòcesis catalanes, fa que la mitjana pugi molt, sobretot si tenim en compte que a l'Urgell, per exemple, el percentatge d'autofinançament no passa encara del 56,32 del total d'ingressos.

La manera d'ajudar aquestes

diòcesis menys autofinançades seria, segons el Sr. Bascompte, crear "un fons comú interdiocesà per quan arribi el moment del ple autofinançament poder ajudar-les".

L'Estat actua amb delicadesa

Aquest moment del ple autofinançament, l'hora de la veritat per a l'economia eclesial, no és gaire lluny. Des de l'any 1988 l'Estat va posar en marxa l'assignació tributària, l'import de la qual ja rep l'Església; la segona part d'aquest procés l'ha de posar en funcionament la Conferència Episcopal quan es declari amb capacitat d'autogestionar-se plenament. Per tant, la culminació del procés depèn de l'Església i no de l'Estat, que mentrestant continua passant

Si a Barcelona les famílies practicants fessin arribar 770 pessetes mensuals al Fons Comú Diocesà, s'arribaria a l'autofinançament

Bisbat de Barcelona, "l'Estat ho demana amb certa delicadesa, donant al procés un temps raonable". Segons Antoni Bascompte, "l'Església s'haurà d'avenir a

Bascompte, "un problema d'educació": els fidels no es troben avesats a haver de mantenir ells la seva Església. Quan aquest problema s'hagi solucionat, els números sortiran fàcilment, ja que no cal fer gaires esforços. El delegat d'Economia de la diòcesi de Barcelona en posa un exemple: "Si a Barcelona les famílies practicants, les que van a missa habitualment, a més del que donen a les parròquies fessin arribar 770 pessetes mensuals —que tothom se las gasta en qualsevol cosa— al Fons Comú Diocesà, Barcelona ja estaria autofinançada". Hem de parlar de la nova evangelització, però,

"La nova evangelització també té un cost econòmic que ha de ser assumit per tots els creients"

una col·laboració econòmica transitòria. Lògicament, el govern demana ara que l'Església fixi ja una data, un termini en el qual aquesta col·laboració econòmica del govern pugui desaparèixer. Això sí, segons el delegat d'Economia del

viure d'una caritat obligada dels seus fidels, i això és bo per a tothom".

La diferència que encara manca per cobrir les necessitats de l'Església no és excessiva, per bé que solucionar-la és, com diu el Sr.

"Els fidels no estan avesats a mantenir ells mateixos la seva Església, per això els diners que manquen per a l'autofinançament s'aconseguiran educant de nou aquests creients"

com recorda el Sr. Bascompte, "aquesta evangelització també té un cost econòmic que ha de ser assumit per tots els creients".

Barcelona, la més propera a l'autofinançament

De les vuit diòcesis catalanes, Barcelona és la que té el nombre més alt d'ingressos i despeses —5.500 milions de pessetes i 5.418 milions respectivament—, mentre que la més deficitària és de l'Urgell amb 243 milions d'ingressos i 261 de despeses.

■ David Vidal i Castell

La Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'esplai està realitzant una campanya amb els equips de monitors dels centres d'esplai dels diferents bisbats de Catalunya sobre el **monitor com a jove evangelitzador**, amb el títol de "Tots junts amb Ell". Aquesta campanya ha tingut dos moments importants: la trobada de responsables de centres i de professors de les Escoles de l'Esplai, el 6 i 7 d'octubre de 1990 a la Carral (Solsonès) i la trobada de monitors el 5 i 6 d'octubre de 1991 al Santuari del Collell (Garrotxa). En aquesta darrera trobada

varen participar-hi 1.300 monitors dels 280 centres d'esplai de la Coordinació Catalana i cal destacar-hi la participació del Bisbe

de Girona Dr. Jaume Camprodon i del president de la Generalitat de Catalunya, molt honorable Sr. Jordi Pujol.

Permeteu-me, però, que us faci uns comentaris relatius a la nostra campanya "Tots junts amb Ell". Nosaltres, els monitors de la Coordinació Catalana, ens definim com a educadors en el lleure, però per educar no ho podem fer des del buit, ens cal un contingut en el treball educatiu que ens identifiqi clarament. No oblidem que l'educació exigeix convicció, no per imposar sinó per a ser creïbles, no tan sols com a educadors, sinó també com a persones. En altres paraules, l'educació demana a l'educador coherència. Per a nosaltres, educadors cristians, la fe és l'eix de tota acció educativa, ja que la mateixa fe és l'ajut a la realització i creixement personal en totes les dimensions, la "Bona Nova" de Jesús, capaç d'orientar i donar nom i ple sentit a la vida, és el nostre projecte educatiu més valuós. Realment, l'encontre entre la persona i el missatge de Jesús és un esdeveniment radical en el creixement i maduració personal. Què

més important que aquesta Bona Nova podem presentar als nois i noies?

Per tant, per a nosaltres, educar esdevé evangelitzar i l'evangelització l'hem de fer a partir del testimoniatge de la nostra fe. Evangelitzar és la missió a la qual estem cridats com a cristians!

Els fets que han succeït darrerament ens han d'ajudar a veure-ho més clar. La crisi dels grans sistemes i explicacions del món posen avui en primer pla la persona, la seva vocació, la seva llibertat, i això, evidentment és un repte per a

l'educació. Per sobre dels determinismes, la persona se'ns presenta com un valor en ella mateixa i això compromet a l'educació.

Per tot això, la tasca evangelitzadora dels centres d'esplai cristians és molt important ja que els nois i noies poden descobrir en la vida mateixa les benaurances, els valors de l'Evangeli, i en definitiva que és Jesús qui ens impulsa a fer les coses d'aquesta determinada manera. I més avui, quan per a molts infants l'esplai és l'únic lloc on poden descobrir Jesús i la seva Bona Nova. Aquesta és una gran responsabilitat que tenim davant i cal donar-li una resposta positiva.

Estic convençut que els nostres nois i noies necessiten d'aquest temps lliure amb sentit que els proposem des dels centres d'esplai de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'esplai i que aquesta campanya "Tots junts amb Ell" ens ajudarà a donar un millor servei a l'Església i a Catalunya.

■ Josep Lluís Clèries i González

President de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'esplai

Evolució de l'autofinançament a les 8 diòcesis

L'autofinançament pressuposarà la pèrdua d'uns ajuts que l'Estat atorgava a l'Església en virtut del Concordat de 1851 com a compensació de l'expoliació que causà en les seves terres i propietats la desamortització de Mendizábal. Aquesta quota, com a tal, va desaparèixer al 1988 en entrar en funcionament el sistema d'assignació tributària, mitjançant la qual aquells ciutadans que ho desitgin poden destinar un petit percentatge de la seva declaració de la renda a l'Església. Malgrat això, l'Estat continua encara col·laborant econòmicament amb l'Església, mentre ella no es declari econòmicament autònoma, amb uns ajuts transitoris. Aquestes són les xifres de l'evolució del percentatge d'autofinançament a les vuit diòcesis catalanes de l'any 89 a l'any 90.

DIÒCESIS	1989	1990
Barcelona	84,62%	85,75%
Vic	74,12%	75,88%
Tarragona	73,78%	76,06%
Lleida	70,83%	71,48%
Girona	70,01%	72,05%
Solsona	60,51%	63,67%
Tortosa	56,48%	55,94%
Urgell	54,51%	56,32%
TOTAL	77,90%	79,29%

■ D.V.i.C.

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Les monges betlemites, de clausura —Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu—, produeixen als seus obradors monàstics pessebres i altres imatges, així com baixos relleus, medalles, ceràmica, etc. Les imatges són fetes de dolomia —pedra del Pirineu, reconstituïda—, amb acabat a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina; la seva particularitat, doncs, és que són peces artesanals, úniques i de producció limitada. Us les recomanem ben especialment als subscriptors, amics i lectors de "Catalunya Cristiana" o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona. Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg il·lustrat):

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESÚS, MARIA I JOSEP: 8.560,- Pts.
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 5.800,- Pts.
3. ELS TRES REIS: 10.440,- Pts.
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 4.640,- Pts.

PESSEBRE DE MIDA GRAN

5. SAGRADA FAMÍLIA: 28.420,- Pts.
6. PASTOR AMB ANYELLS: 15.200,- Pts.
7. REI DRET: 15.000,- Pts.
8. REI ADORANT: 15.000,- Pts.

EN MARFILINA

9. MARE DE DÉU DE MONTSERRAT: 9.400,- Pts.
10. STÀ. ANNA I MARIA: 4.600,- Pts.
11. CALVARI: 5.400,- Pts.
12. MEDALLÓ DE BRESSOL: 3.400,- Pts.

ALTRES IMATGES

13. ST. JOSEP: 9.960,- Pts.
14. MARE DE DÉU TORRE DE DAVID: 9.600,- Pts.
15. MARE DE DÉU ROMÀNICA: 14.800,- Pts.
16. ST. BENET: 9.200,- Pts.

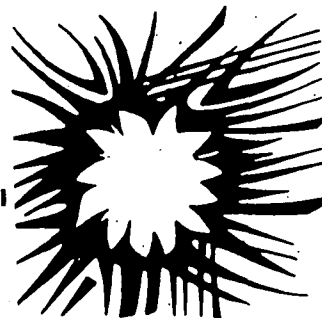

Felicitacions de Nadal

Per tal que pugueu felicitar com cal el Nadal i el Cap d'Any, tenim editada una sèrie de 8 nades diferents, amb composicions fotogràfiques de les figures de pessebre de les monges betlemites. A cada nadala hi ha una frase destacada i el text d'una de les nostres cançons de Nadal tradicionals. Una col·lecció, doncs, molt apropiada per a les vostres felicitacions i, alhora, un ajut a "Catalunya Cristiana".

17. BOSSA AMB LA COL·LECCIÓ DE VUIT NADALES (amb sobres): 650,- Pts.

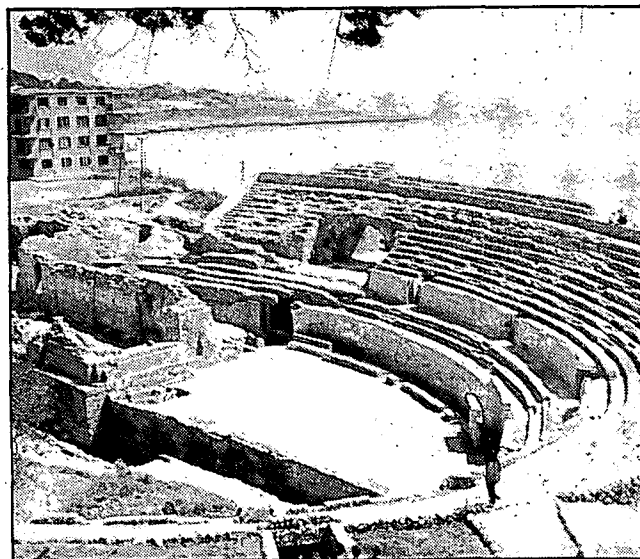
"8 models"
"8 cançons"

Calendars de Catalunya Cristiana 1992

Tornem a oferir el CALENDARI LITÚRGIC, com l'any passat, per la seva acceptació i com a servei a tots els fidels, tant els laics com els religiosos i eclesiàstics, amb el propòsit de fer accessible la litúrgia a tots els qui hi participen. Per altra banda, hem redissenyat aquesta vegada el CALENDARI MURAL, obsequi de l'Associació d'Amics a tots els subscriptors del setmanari, d'acord amb una disposició i format més practicable, per tal que continuï essent present i útil com a full d'anotacions i amb el missatge permanent que comporta. El fet que l'any 1992 tingui unes especials connotacions esportives, ha marcat en certa forma la pauta o fil conductor tant de les il·lustracions com dels ingredients de reflexió i de pregària. Per tant, adquiriu-los a temps, abans no s'exhaureixin!

18. CALENDARI LITÚRGIC 1992: 195,- Pts.
19. CALENDARI MURAL 1992: 350,- Pts.

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	TOTAL PTS. []
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	

(Càrrec de 510,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament
(hi carregarem les despeses corresponents).

Data: _____
Signatura: _____

☐ Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana", i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

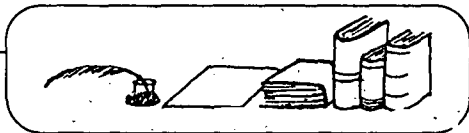
Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana".

PER CORREU:

Emplenant la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana". Ens permetrem carregar 510,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les parts del cos (12)

La columna que sosté el cap l'anomenem coll. És la part més estreta de l'estructura vertebral i la més flexible. Permet els moviments del cap rotatius, afirmatius i de vista enlaire. Quan alguna cosa s'estreny en la seva forma, per comparança, pren el nom de coll: el coll d'una ampolla, un coll de muntanyes, el coll de la matriu.

La fràgil part òssia del coll és protegida per una abundant i potent musculatura, que es posa visiblement en tensió sempre que fem un esforç. Per això, quan hom decideix afrontar tasques en què cal esmerçar-s'hi a fons, surt l'expressió posar-hi el coll, tant si es tracta d'esforços físics i concrets, com d'indole moral. Aquesta frase de posar-hi el coll sempre m'ha fet pensar en el poderós coll del cavall que tira d'un carro feixuc i la sensació de força que se'n desprèn. El coll també allotja, en la seva part anterior, a flor de pell, la laringe, la qual forma una prominència que anomenem nou del coll. Com que és la caixa de ressonància de la veu, és més voluminosa en els homes adults que en les dones o els infants, que tenen la veu més atiplada.

El mot coll pren part en un gran nombre de frases populars. Transportarem un feix a coll, la criatura que ja camina vol anar a coll, i si ens la posem sobre les espatlles amb una cama a cada cantó se'n diu

a coll i be.

Recordeu els colls de camisa d'abans? Vull dir els emmendonats, els durs, perquè els altres no mereixien cap consideració. Els de més vestir eren postissos i se subjectaven amb botonets. Eren ben bé un dogal posat al coll. Com també ho és la situació econòmica dels qui estan endeutats fins al coll i tenen pocs dies de coll per posar el peu al coll als deutes.

Després d'escurar-se el coll li va tirar un sermó entre cap i coll que no li va passar del coll.

Vaig tòrcer el coll al polastre i quan ja el tentia coll avall em va venir un mal de coll que no em podia empassar res.

El coll pot ser un element de bellesa si és prim i esvelt, i llavors el comparem al d'un cigne. En canvi, no són gaire airosos els qui el tenen curt i gruixut.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

A Barcelona ciutat passo per davant d'un rètol nou de trinca, gran, lluminós i centric, que diu: FORN DE PÀ. Qui deu haver dit al retolista que pa s'accentua? I, encara, si s'accentués, fóra amb accent greu (').

■ Albert Pera

LA SARDANA I LA DANSA

Concursos

S'apropa la data de termini d'obres o inscripcions dels concursos següents: D'instrumentistes de trompeta, convocat per la revista SOM, acaba el dia 14 de novembre. Informació i inscripcions a l'apartat de correus 198, de Girona, codi postal 17080.

Concurs de compositors de sardanes, convocat per la SGAE, la recepció d'obres es tanca el dia 15 de novembre. Trameses a la Societat General d'Autors d'Espanya, carrer Còrsega, 163-167, Barcelona, codi postal 08036. Concurs de diapositives, convocat pel Casal Tarragoní, acaba el temps d'admissió d'obres el dia 17 de novembre. Trameses al Casal Tarragoní, Rambla Nova, 53, tercer segona, o també al Bar Moto Club, als baixos de l'edifici o a l'apartat de correus 1010, Tarragona, codi postal 43003.

Curset sardanista infantil.— El convoca el Centre Excursionista Puigcastellar de Santa Coloma de Gramenet, per a nens i nenes de 6 a 14 anys d'edat, cada dissabte, del 9 de novembre al 15 de febrer, excepte el 7 i 24 de desembre i 4 de gener, d'onze del matí a la una del migdia. El curset se celebrarà a la plaça de la Vila i els monitors provenen del grup sardanista Sol Ponent i altres colles destacades.

Reus.— Pel dissabte, dia 23 de novembre, al Teatre Fortuny, de Reus, l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc està preparant un festival de dansa amb col·laboració amb l'Institut Municipal d'Acció Cultural de l'Ajuntament de Reus, en el qual destaca la representació del muntatge coreogràfic de La Moixiganga de Lleida, amb la participació del Cos de Dansa, Massa Coral i Cobla. Es tracta d'una obra important, composta de diversos quadres plàstics de sentit religiós que tracten de figurar escenes de la Passió de Jesús. La música és original del Mestre Lluís Moreno i Pallí, i les diferents direccions que requereix l'espectacle són a càrrec de Josep M. Vivas i Marqués, la de l'Esbart, de Josep Fusté i Farré, la de la Coral, de Jesús Ventura i Barnet, la Musical; i la direcció general artística a càrrec de Ricard Roig i Gascon.

■ Josep Ventura

CALENDARIO MURAL
DE OBRA CULTURAL
1992

TAMAÑO 24 x 45

D.

Domicilio

D.P. POBLACIÓN

Provincia

Solicita el envío de.....calendarios cuyas placas se distribuirán en la siguiente forma:

Cantidad

Modelo

SAGRADA FAMILIA (Huida a Egipto)
EL BUEN PASTOR NIÑO (Murillo)
SAGRADA FAMILIA (Fresquet)
VIRGEN NIÑA Y SANTA ANA (Murillo)
MATER AMABILIS (Madonnina)
JESÚS MAESTRO (Hoffman)
VIRGEN DE LA PERLA (Luppi)
JARDINES DEL ALCÁZAR (Panorama)
NIÑA PERROS (Ribera)
EL ESCORIAL (PANORAMA)

Desea que el envío se haga:

Por correo certificado..... Por correo a-reembolso.....

Por agencia.....

PRECIO 230 Ptas. EJEMPLAR - Incluidos gastos embalaje y expedición.

PRECIOS ESPECIALES PARA PROPAGANDISTAS

A PARTIR DE 25 ejemplares, a 210 pesetas.

A PARTIR DE 50 ejemplares, a 200 pesetas.

A PARTIR DE 100 ejemplares, a 190 pesetas.

A PARTIR DE 300 ejemplares, a 180 pesetas.

LIBRERIAS: 175 pesetas neto.

Pedidos: OBRA CULTURAL - Roger de Lúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 - Barcelona

PARA COMBATIR
LA INMORALIDAD
PROPAGUEMOS
UN ARTE
DIGNO

XXVIII Premi de poesia
"Amadeu Oller"

Convoca:

Parròquia de Sant Medir

Lliurament de treballs:

Centre Parroquial de Sant Medir. Secretari del Jurat del Premi de Poesia "Amadeu Oller" per a poetes inèdits. C/. de la Constitució, 17. Tel. (93) 421 65 50. 08014 Barcelona.

Resum de les bases:

Aquest premi, instituit a la memòria de mossèn Amadeu Oller, s'atorgarà a poetes inèdits en llengua catalana, d'edat no superior als trenta anys.

Extensió: l'habitual en els llibres de poesia.

Els treballs es presentaran per

septuplicat, mecanografiats a doble espai, amb indicació del nom, l'adreça i l'edat de l'autor.

Composició del Jurat: Carles Miralles (president), M. Mercè Marçal, M. Isabel Pijoan, Isidor Cònsul, Antoni Pladevall, Joan Maluquer i Aleix Clos, que actuarà com a secretari.

L'adjudicació dels premis tindrà lloc el mes de maig o el mes de juny de 1992, i s'anunciarà oportunament.

Termini de presentació de treballs: 09.01.92.

Dotació:

El premi consisteix en l'edició del llibre guardonat.

Exposició del pintor
Robert Llimós

La figura humana segmentada en línies acolorides és la principal protagonista dels 22 olis que integren l'exposició de Robert Llimós, que es va inaugurar en la Galeria Trama, de Barcelona.

L'exposició, que es completa amb sis escultures de l'artista, recull l'obra més recent de Llimós, centrada en la presentació de la figura humana com una síntesi de línies inacabades i suggerents sobre saturats fons de colors dominants.

Ambientats gairebé en escenaris a l'aire lliure, els grups humans de Llimós entrecreuen els seus cossos lineals de diferents colors per formar conjunts abstractes que omplen tota la tela.

L'estètica pictòrica pròpia de l'artista també es reflecteix en la seva escultura, una perllongació en tres dimensions de les figures dels seus quadres que mante el seu colorit o, en d'altres ocasions, es decanta per les austeres tonalitats del bronze.

Robert Llimós, que va exposar per primera vegada a Barcelona l'any 1976, està considerat com un dels artistes més rellevants de l'art català contemporani i també ha mostrat la seva obra a Madrid, Palma de Mallorca i Nova York.

■ J.C.

LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES • LLIBRES •

Una notable poetessa

M'ha arribat a mans el llibre "Placidesa", recull de poemes de Josefina Tura de Bertran, esposa que fou del gran poeta Manuel Bertran i Oriola.

Ens calia aquesta aportació lírica d'una poetessa massa temps oblidada. Perquè Josefina Tura ha estat una notable poetessa. Va tenir un segell propi, una volada molt personal i si no va arribar més amunt —ens ho diu la prologuista— fou senzillament per restar a segon terme, per no fer cap ombra a l'obra poètica del seu espòs, l'eximí poeta Bertran i Oriola.

Amb tot, el llibre palesa unes poesies dignes, inspirades. Àdhuc n'hi ha dues: "Crepuscle" ("Davant meu tinc el mar/ Davant meu tinc el port") i l'"Oració a St. Francesc" que, hom diria, són antològiques. En aquestes poesies la musa inspiradora va recrear-s'hi, per donar a l'autora una fèrtil i entranyable creació.

Josefina Tura fou una dona joiosa de la seva família, de la seva llar. Ella mateixa ens ho diu: "La mèva llar és un repic de festa". Fou una persona enamorada de la poesia: "M'agafes per la mà com una dolça amiga". Possedida d'una fe cristiana sempre puixant: "I el meu respir tornat

Josefina Tura de Bertran

PLACIDESA

Recull de poemes escollits
selecció a càrrec de Josep Ros i Artigues

alè de Déu en vol d'eternitat". I reblada pel foc d'una ànima neta: "Àngels de Déu! Voldria la seva nitidesa en el pensar i el dir".

Meritós el pròleg-estudi d'Ascensió Puig, persona que coneixia molt el matrimoni Bertran-Tura. Ens remarca com la poesia de Josefina fou un exemple de finor, de delicadesa, de sensibilitat. Ens assenyala el seu capteniment humà, les seves ànsies espirituals, la seva cristiana naturalitat en les coses del viure.

Ben segur que Bertran i Oriola també estaria content

del llibre de la seva esposa. La musa poètica fou per ell el desig de perfecció espiritual, l'amor a Déu fou el camí que més bé li esqueia, l'amistat al proïsme fou una constant en la seva vida. Quants bons records revenen de tan alt poeta!

La tria de poemes escollits per aquest llibre, ha estat feta per l'eminent gramàtic i acurat poeta Josep Ros i Artigues, tan íntimament lligat a la família Bertran i Oriola.

En resum, "Placidesa" ens ofrena la gràcia de la poesia benaurada i la plàcida bondat —mai millor dit— d'una poetessa molt sensible.

■ Pere Vives i Sarri

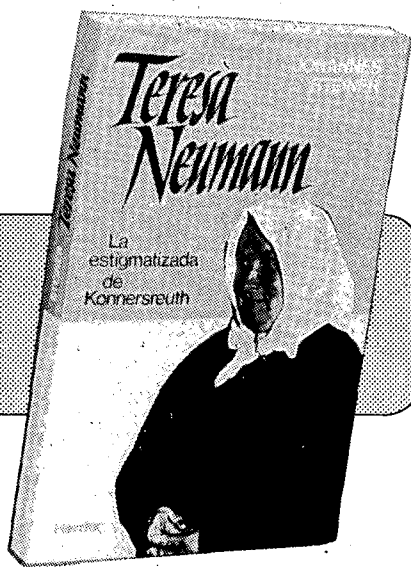
L'estigma de Teresa Neumann

Des de l'estigma que afectà Teresa Neumann el 1926 ha aparegut un gran nombre de publicacions des de les posicions i tendències més diverses. Moltes d'aquestes publicacions contenen idees confuses, notícies llegendàries sorgides dels habitants del lloc i fins i tot informacions falses. I en canvi manca una continuació de la biografia exacta, escrita per Frit Michael Gerlich, en dos volums que arriben fins al 1929.

Teresa Neumann va morir el 1962; així és possible avui presentar documents escrits i gràfics que no van veure la llum pública en vida d'ella. Per primera vegada hi ha una distància que la mort crea.

La present publicació ofereix una breu biografia general, amb les dades proporcionades pels qui van viure prop de Teresa Neumann. El retrat es completa

Johnnes Steiner.
La estigmatizada
de Konnersreuth.
Ed. Herder

amb unes cartes seves que permeten una ullada a la seva vida interior, i amb les declaracions de personalitats que conegueren Teresa Neumann durant anys.

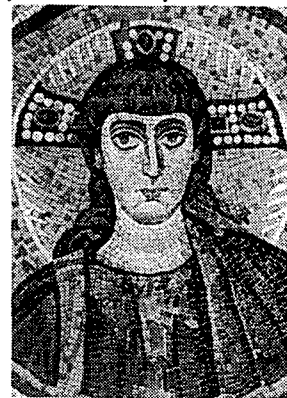
Johannes Steiner, testimoni privilegiat dels esdeveniments de Konnersreuth, ofereix en

aquest llibre una gran varietat de documents i comentaris que permeten al lector formar-se un judici imparcial sobre la vida de Teresa Neumann i sobre el seu significat dins de la història de la fe de l'Església.

■ E.H.

Josef Imbach
¿De quién es Jesús?

Su significación para
judíos, cristianos y musulmanes

Josef Imbach. ¿De quién es Jesús?
Ed. Herder

Jesús és de tothom

De qui és Jesús? Només hi ha una resposta possible per a la pregunta que serveix de títol a aquest llibre: Jesús és de tothom, perquè tothom és invitat a participar de la seva experiència divina. Però a això cal afegir: de tothom són també Moisès i Mahoma. És cert que cada una d'aquestes tres grans figures tenen una significació addicional per aquells que la invoquen de manera específica. Però, en el fons, les tres busquen el mateix: mostrar-als homes el camí cap a Déu i, per tant, cap a la salvació.

Les tres grans religions monoteistes —judaisme, cristianisme i islamisme— consideren Jesús com un dels seus, cosa que proporciona una sòlida base sobre la qual fonamentar el diàleg.

Avui dia ja no hi ha tant la temptació de defensar per la força les pròpies conviccions de fe enfront dels seguidors d'altres religions, però sorgeix en canvi el perill de ser cecs davant les seves escales de valors. El problema és evident: la llibertat de religió i de consciència. Quan més retrocedim en la història, més compartit és el poder de l'Església i més intolerant és, alhora, la seva actitud pel que fa als qui defensen unes altres opinions...

Des de fa molt s'esperava una intervenció informativa i oberta en aquest diàleg. Josef Imbach ofereix una lectura clara i transparent: mentre les religions es limiten a discutir fonamentalment sobre les seves diferències doctrinals, la religió no té futur.

Josef Imbach, nascut el 1945, és catedràtic ordinari de teologia fonamental en la Pontifícia Sant Bonaventura de Roma, expert en qüestions limítrofes entre literatura i teologia, i autor de nombrosos llibres (en castellà: Perdónanos nuestras deudas, Santander, 1983).

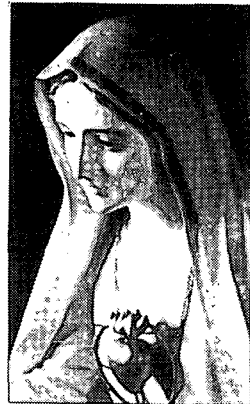
■ E.P.

Vols donar sentit a la teva vida?
Tajudaria una trobada
personal amb Déu

"El qui em troba,
ha trobat la vida"

RECÉS DE PERSEVERÀNCIA

DIRIGITS PER UN SACERDOT DE LA
UNIÓ SACERDOTAL LUMEN DEI

INSPIRATS EN S. IGNASI EN RÈGIM
D'INTERNAT I SILENCI

DATA: 17 de novembre de 1991

Centre d'Espiritualitat
Santa Maria Verge, Mare de Déu
Xucà, 19
BARCELONA

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si estàs sol/a o sol, cerqui la seva parella serio-sament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Balmes, 64, 3º. 2º.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

APOSTOLADO REPARADOR

Donat si desitja col·laborar, l'esperen!
Truqui als telèfons
428 38 77 - 215 38 57
de 22 a 0 hores.

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Logroñés	2	Deportivo	1	Valladolid	2	R. Sociedad	2
R. Madrid	2	Albacete	1	Cádiz	0	Zaragoza	0
Sp. Gijón	0	Burgos	0	Tenerife	1	Oviedo	0
Sevilla	2	Mallorca	0	Valencia	2	At. Madrid	0
Ath. Bilbao	0	Español	2	Barcelona	2	Osasuna	0

1. Real Madrid	17 + 7	9
2. At. Madrid	14 + 6	9
3. Burgos	13 + 5	9
4. Sp. Gijón	12 + 2	9
5. Zaragoza	11 + 3	9
6. Sevilla	10	9
7. Barcelona	10	9
8. Valencia	10	9
9. Logroñés	10	9
10. Oviedo	8	9
11. Osasuna	8	9
12. Valladolid	7 - 3	9
13. Cádiz	7 - 3	9
14. Tenerife	7 - 3	9
15. R. Sociedad	7 - 1	9
16. Deportivo	6 - 2	9
17. Albacete	6 - 2	9
18. Español	6 - 2	9
19. Ath. Bilbao	6 - 4	9
20. Mallorca	5 - 3	9

Alexanco (Barcelona)

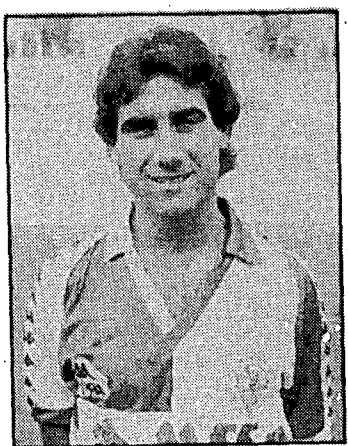
GOLEJADORS

Butragueño (R. Madrid)	7
Hierro (R. Madrid)	6
Corbalán (Albacete)	5
Fonseca (Valladolid)	"
Polster (Logroño)	"
Zamorano (Sevilla)	"
Koeman (Barcelona)	4
Manolo (At. Madrid)	"
Michel (R. Madrid)	"
Monchu (Sp. Gijón)	"
Urban (Osasuna)	"
Balint (Burgos)	3
Carlos (Oviedo)	"

SEGONA DIVISIÓ

Castellón	0	Las Palmas	0	Eibar	0	Betis	0
Lleida	1	Barcelona B	1	Figueres	1	Avilés	0
Málaga	1	Palamós	1	Murcia	0	R. Madrid	1
Mérida	0	Sabadell	1	Celta	1	Rayo	0
Sestao	0	Ath. Bilbao	1	Racing	0	Compostela	2

1. Celta	18 + 6	11
2. Figueres	16 + 4	11
3. Rayo	15 + 5	11
4. Betis	15 + 5	11
5. Lleida	15 + 3	11
6. Racing	12	11
7. Murcia	12	11
8. R. Madrid	12 + 2	11
9. Eibar	12	11
10. Compostela	11 + 1	11
11. Mérida	11 - 1	11
12. Barcelona B	9 - 1	11
13. Avilés	9 - 1	11
14. Sabadell	9 - 1	11
15. Castellón	9 - 3	11
16. Palamós	9 - 1	11
17. Bilbao Ath.	8 - 2	11
18. Sestao	7 - 5	11
19. Málaga	7 - 5	11
20. Las Palmas	4 - 6	11

Zúñiga (Sabadell)

GOLEJADORS

Gudelj (Celta)	13
Milojevic (Mérida)	6
Jose M. (R. Madrid)	"
Comas (Rayo)	5
Gabino (Betis)	4
Naixes (Murcia)	"
Mladenovic (Castellón)	"
García C. (Rayo)	"
Pedro (Rayo)	"
Pruden (Rayo)	"
Vermes (Figueres)	"
Márquez (Figueres)	"
Benito (Racing)	"

LA TRAVESSA

JORNADA 11 (10-11-91)

1. Logroñés - Deportivo	1
2. R. Madrid - Albacete	1
3. Sp. Gijón - Burgos	X
4. Sevilla - Mallorca	1
5. Ath. Bilbao - Español	2
6. Valladolid - R. Sociedad	X
7. Cádiz - Zaragoza	X
8. Tenerife - Oviedo	1
9. Valencia - At. Madrid	1
10. Barcelona - Osasuna	1
11. Castellón - Las Palmas	X
12. Lleida - Barcelona B	X
13. Eibar - Betis	X
14. Celta - Rayo	1
Pleno 15	
Sestao - Bilbao Ath.	2

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 12 (17-11-91)

1. Deportivo - Barcelona	
2. Albacete - Logroño	
3. Burgos - R. Madrid	
4. Mallorca - Sp. Gijón	
5. Español - Sevilla	
6. R. Sociedad - Ath. Bilbao	
7. Zaragoza - Valladolid	
8. Oviedo - Cádiz	
9. At. Madrid - Tenerife	
10. Osasuna - Valencia	
11. Palamós - Lleida	
12. Sabadell - Málaga	
13. Rayo - Murcia	
14. Compostela - Celta	
Pleno 15	
Avilés - Eibar	

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

Deportivo - Barcelona
Albacete - Logroñés
Burgos - R. Madrid
Mallorca - Sp. Gijón
Español - Sevilla
R. Sociedad - Ath. Bilbao
Zaragoza - Valladolid
Oviedo - Cádiz
At. Madrid - Tenerife
Osasuna - Valencia

SEGONA DIVISIÓ

Palamós - Lleida
Sabadell - Málaga
Rayo - Murcia
Compostela - Celta
Avilés - Eibar

La sort dels champions

En els darrers dos partits—davant Kaiserslauten i Osasuna—, el Barça ha comptat amb un factor tan important com la sort per superar l'eliminària europea i vèncer un rival difícil com l'equip navarrès. Evidentment la sort s'ha de buscar i els homes de Cruyff han lluitat a fons per assolir els seus objectius, però s'ha de dir que el plantejament tàctic de l'entrenador no era el més apropiat. L'equip, amb l'actual sistema, mostra excessives llacunes i en més d'una ocasió sembla perdut al camp i mancat de la inspiració necessària per superar els obstacles. L'eliminació a la Copa d'Europa hauria estat, evidentment, un cop molt dur per a la massa blaugrana i hauria condicionat negativament la trajectòria de l'equip durant la resta de la temporada. En cas de desfeta absoluta a Alemanya, que va estar a

punt de produir-se, l'ambient del Nou Camp hauria estat embolcallat el passat diumenge d'aquella pressió tan negativa i potser el Barça s'hauria desinflat davant un equip sòlid com l'Osasuna.

A Alemanya, tanmateix, el miraculós cop de cap de Bakero, a les acaballes del partit, va tallar de cop tot el pessimisme, fent renèixer les esperances en l'equip. El Barça, a Alemanya, estava seriosament tocat, en molts moments va perdre la brúixola, potser perquè no es va respectar com calia el campió de la Bundesliga.

Una vegada més, el sistema defensiu que va muntar l'entrenador va fer aigües i l'equip, a més, va mostrar molt poca perillositat. Cruyff s'entesta a jugar amb un sistema defensiu feble davant rivals poderosos com el Kaiserslauten. Davant

l'Atlètic de Madrid es va comprovar com amb més homes darrera, i amb més espais lliures davant, es poden crear més ocasions que amb un sistema teòricament més ofensiu.

Davant l'Osasuna, l'equip va mostrar també febleses defensives i els homes de Zabalza varen gaudir d'un parell d'ocasions claríssimes davant Zubizarreta. Afortunadament per al Barça no jugava un home tan efectiu com el polonès Urban.

Aquest equip, de moment, no inspira prou confiança. Els plantejaments del seu tècnic són excessivament agosarats i poc realistes. Cruyff té la sort de comptar amb una plantilla molt compensada i d'indubtable qualitat. Aquest Barça farà patir i només amb grans dosis de sort assolirà algun objectiu important.

■ Tomàs Puntí

Jocs Olímpics

Complexitat organitzativa en les proves d'hípica

Gabriela Klingenberg, directora esportiva de les proves d'hípica dels Jocs de Barcelona, digué que l'organització de les proves equines és la més complexa de totes les competicions olímpiques a celebrar l'estiu vinent.

Va detallar que la diversitat de les proves que es disputaran: ensinistrament, salt d'obstacles i concurs complet, pressuposen una gran complexitat organitzativa.

"Sobretot la prova de fons o resistència del concurs complet, que es disputarà a seixanta quilòmetres de Barcelona, a la urbanització El Muntanyà, situada a Seva. Per a aquesta organització cal un equip independent i totalment coordinat", va afegir.

Klingenberg va precisar que calia situar la prova de resistència en una població rural. "La distància amb el centre d'operacions no és excessiva, la mateixa, més o menys, que en els Jocs de Seül. Per exemple, a Los Angeles la competició es va disputar en un camp de golf i a més de 200 quilòmetres de l'àrea olímpica central", comentà. "Necessitàvem un lloc amb una climatologia apropiada, i el vam trobar a Seva, que és una localitat situada a uns 800 metres sobre el nivell del mar, amb una temperatura que acostuma a ser entre 4 i 5 graus més baixa que a Barcelona, cosa que agrairan tant els cavalls com els genets", va destacar.

La directiva del COOB va afirmar que es realitzaran una sèrie d'obres de condicionament en el Reial Club de Polo i que pel febrer estaran a punt.

"Es construirà un nou recinte de quadres i no solament es modificaran els boxes, sinó que també s'ampliaran els serveis que hi ha actualment relatius a ferreries, visites veterinàries i pista coberta per a entrenaments", va afegir.

Klingenberg assegurà que l'"steeple" (pista d'herba amb obstacles) és d'una gran qualitat, tal com han reconegut els tècnics de la Federació Internacional Equestre.

■ C.C.

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes. Enquadernació Guallex, amb dues tintes.

P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

televisió

Programació del 17 al 23 de novembre de 1991

TV
3

DIUMENGE, 17

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 Una caseta al camp (D)
13.00 La reina de casa (D)
13.30 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.10 Club super 3
15.35 Tarda de cine (D): «Els meus sis amors»
17.35 Stingray (D)
18.35 Roseanne
19.00 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Trenta minuts
21.35 Dallas (D)
22.25 Gran estrena: «Dissabte, diumenge i dilluns»
23.25 **SIGNES DELS TEMPS**

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

09.50 Gradul's, ara pot
10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 T/N Comarques
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Bona cuina
20.15 Bona cuina

20.30 Telenotícies - El temps

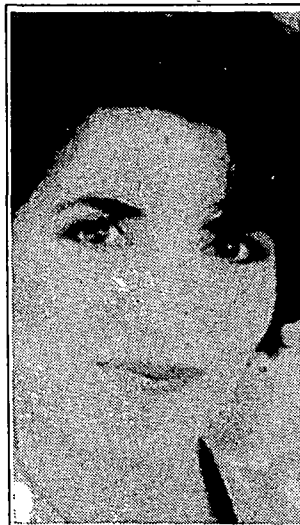
DILLUNS, 18

11.00 Trenta minuts
11.30 Això és massa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Betes i films
21.35 Pantalla (D): «Un pont massa llunyà»
00.40 Telenotícies - Diners
01.10 Tot l'esport

DIMARTS, 19

11.00 Thalassa
11.30 Versió directa
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Amor a primera vista
22.15 Jerry Lewis Show

22.45 Quan es fa fosc
23.45 Telenotícies - Diners
00.15 Tot l'esport

DIMECRES, 20

11.00 Personal i intransferible
11.40 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)

15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.05 Cinema 3: «La síndrome de la Xina»
23.30 Informatiu cinema
24.00 Telenotícies - Diners
00.30 Motor a fons
01.00 Tot l'esport

DIJOUS, 21

11.00 Vida salvatge
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 El joc del segle
22.40 Actual
23.40 Telenotícies - Diners
00.10 Tot l'esport

DIVENDRES, 22

11.00 Vida salvatge
11.40 Actual
13.00 Riviera (D)

13.30 Cos a cos (D)
15.15 Gent del Barri (D)
15.50 Com a casa
16.45 Cagney i Lacey (D)
17.30 Club super 3
19.10 Katts i gos (D)
19.35 2/4 de Bachs
21.10 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.20 Pel·lícula: «La segona vida d'Eddie Holm»

DISSABTE, 23

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.30 El joc del segle
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Club Super 3
15.40 Tarda de cine: «L'infiltrat» (D)
17.30 El pare Dowling (D)
18.40 Cop de sort
19.30 El famós Teddy Z (D)
19.55 Baby boom (D)
20.30 Telenotícies - El temps
21.05 Això és massa
22.05 Cine nit: «Casa't amb una sueca i ja t'ho trobaràs»
00.05 Cinema de mitjanit: «El desertor»

TV
2

DIUMENGE, 17

08.00 Clip clap video
09.00 **SANTA MISSA**
09.45 Faules d'Europa
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «Héroes de hierro»
12.00 Domingo deporte
15.30 Cine paraíso presenta (I): «El cabo atrapado»
17.05 Días de cine
17.30 Frecuencia pirata
19.00 Baloncesto all Star
21.00 L'informatiu
21.15 Las colecciones de la 2: «Amor de madre»
23.00 Estudio estadio
00.00 Off cinema: «Renacer»
01.30 Jazz entre amigos

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

08.00 Dibuja - 2
09.00 TV educativa
10.00 Noticias
10.05 TV educativa
16.25 Redacció a la 2
16.30 Falcon Crest

DILLUNS, 18

11.00 Spaguetti con salchichas
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Atac i gol
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip, clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «Crimen

en las calles»
19.30 ACB
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.15 La estrella es... los estudios de la Universal 75: «Pijama para dos»
00.00 Rápido
00.30 Cine club: «Tosferine»

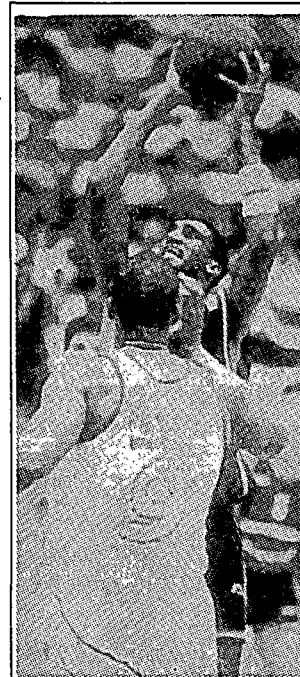
DIMARTS, 19

11.00 Spaguetti con salchichas
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Mediterrània
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «Un novio para dos hermanas»
19.30 Deportes
20.00 L'informatiu
20.30 Contrapunt
20.45 Força Barça
21.15 Punto y aparte
22.15 Llamadas a medianoche
00.00 Prisma
00.30 Cine club: «La sombra de un recuerdo»

DIMECRES, 20

11.00 Spaguetti amb salchichas

12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Força Barça

14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «Un hombre para Ivy»

19.30 Barcelona olímpica
20.00 L'informatiu Vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Especial
21.15 Punt de solfa
21.20 Línea 900
22.15 El supercine de la 2: «James Bond contra Goldfinger»
00.00 Imágenes perdidas
00.30 Cine club: «Una casa en Roma»

DIJOUS, 21

11.00 Spaghetti con salchichas
12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Cara B
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera Sesión: «Más allá de las lágrimas»
19.30 Via olímpica
20.00 L'informatiu
20.30 Contrapunt
20.45 Petits estats
21.15 Los Simpson
21.45 Matrimonio con Hijos
22.15 Dijous cinema: «La última solución de Grace Quigley»
00.00 Metropolis
00.30 Cine club: «La locura del dólar»

DIVENDRES, 22

11.00 La voragine

12.00 Crear i viure
12.30 Menjar bé
13.00 Xafarranxo
13.25 Conta cant
13.30 Alicia
14.00 La familia Monster hoy
14.30 Clip clap video
15.00 Cifras y letras
15.30 Documental
17.30 Kate y Allie
18.00 Primera sesión: «El cisne»
19.30 Al filo de lo imposible
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Literal
21.15 Documentos TV
22.15 El mirall
01.20 Cine club: «El proceso»

DISSABTE, 23

08.00 Secuencias
09.00 España en solfa
10.00 Archie i Sabrina
10.30 Cine para todos: «El viaje en globo»
12.00 N.B.A.
13.30 Atac i gol
14.30 L'informatiu
15.00 Va de cine
15.30 Ponte las pilas
16.30 Sábado deporte
19.30 Pista de estrellas
20.00 Sala-2
21.45 L'informatiu
22.00 Devórame otra vez
22.30 El show de Steve Allen
23.00 Mozart
00.00 La tabla redonda
01.00 Cine club: «Los viernes de la eternidad»

canal
3

DIUMENGE, 17

13.00 Esports
19.00 Tennis
20.30 L'equalitzador
21.30 Gol a gol
23.45 Sputnik concert
00.45 Informe mundial CNN

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

17.15 Gradul's, ara pot
17.45 Universitat oberta
18.10 Victor
18.30 Star Trek
19.20 Cliptoman
21.30 Les notícies amb Josep

Cunt
22.00 El temps-Diners
21.25 Mil paraules

DILLUNS, 18

19.25 Basquetmania
19.55 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
20.55 Gent del barri
22.15 Versió directa
23.10 Segle XX
00.10 Jazz & Co

DIMARTS, 19

19.25 Basquetmania internacional

19.55 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
20.55 Gent del barri
22.15 Teatre: «La flauta màgica»

DIMECRES, 20

19.25 Motor a fons
19.50 Moments olímpics
19.55 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
20.45 Sorteig super 10
20.55 Gent del barri
22.15 60 minuts
23.15 Canal 34:

DIJOUS, 21

19.25 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
20.45 Sorteig super 10
20.55 Gent del barri
22.15 Informatiu cinema
22.45 Fila 33: «L'encant discriu de la burgesia»
DIVENDRES, 22
19.25 Esports xhow
19.55 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
20.50 Gent del barri
22.15 Els intocables
23.05 Tres catorze setze
23.50 La vida de Mozart

DISSABTE, 23

13.15 SIGNES DELS TEMPS
14.00 Cadència
15.00 Vibria
15.15 Personal i intransferible
16.00 Esports
16.45 Futbol anglès
17.50 Moments olímpics
18.00 Tennis
17.50 Moments olímpics
20.00 Futbol
22.05 Telenotícies
22.30 Thalassa
23.10 Més enllà del 2000
24.00 Mozart: una vida per la música

TV
1

DIUMENGE, 17
08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DÍA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Campo y mar
12.00 135 escons
12.30 Un, dos, tres...
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno d'Artacán
16.00 Sesión de tarde: «Te veo y no te veo»
17.35 Los cuentos de Alf
18.05 Colegio Degrassi
18.35 Juego de niños
19.05 Un mundo diferente
19.35 Pobre niña rica
20.30 Telediario-2
21.05 Juzgado de guardia
21.35 Domingo cine: «El hombre de Mackintosh»
23.15 No tan bestias
23.40 Valentina
23.50 Avance Telediario
23.55 En canoa del Amazonas al Caribe
00.25 Arte y artistas flamencos
00.55 Música N.A.

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.35 Informativos en inglés
08.00 Avance telediario
08.05 Cada mañana
09.00 Avance telediario
12.10 Amor prohibido
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuna
13.30 Belleza i poder
14.00 L'Informatiu migdia
15.00 Telediario-1
17.30 Avance Telediario
20.30 Telediario-2

DILLUNS, 18
09.05 Sesión matinal: «La Indómita»
10.25 De par en par
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Más vale prevenir
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novato y veterano
21.05 El precio justo
22.35 La piovra
23.50 En portada
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Acervo

DIMARTS, 19
09.05 Sesión matinal: «Pigmalió»
10.25 De par en par
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Tendido cero
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novato y veterano
21.05 Los vídeos de primera
21.40 Sesión de noche. El humor de Paco Martínez Soria: «Es peligroso casarse a los 60»
23.20 A debate
00.20 Diario noche
00.40 Punto de vista
00.50 Semejanzas
01.50 **TESTIMONIO**

DIMECRES, 20
09.05 Sesión matinal: «La Señora de Fátima»
10.25 De par en par
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 La última frontera
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novatos y veteranos

21.00 Noche de Humor: «Taller mecánico» - «Las chicas de oro»
22.05 Réquiem por Granada
23.00 Grandes relatos
23.50 Diario noche
00.20 Punto de vista
00.30 Caja de música

DIJOUS, 21
09.05 Sesión matinal: «Angel baby»
10.25 De par en par
14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 llave en mano
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novatos y veteranos
21.05 Primero izquierda
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV: «Los asesinatos de la autopista»
01.05 Diario noche
01.25 Punto de vista

DIVENDRES, 22
09.05 Sesión matinal: «Madrid al desnudo»
10.25 De par en par

14.30 No te rías que es peor
15.35 Rubi
16.25 Pasa la vida
17.35 Seguridad en marcha
18.00 Juega con nosotros
19.30 Novatos y veteranos
21.05 Un, dos, tres...
23.30 La pasión de Gabriel
00.30 Diario noche
00.55 Alucine

DISSABTE, 23
08.00 Caja de música
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Concierto del Sábado
11.00 3, 2, 1, contacto
11.30 Juega con nosotros
13.00 Encuentro juvenil con Banesto
14.00 Rockopop
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde «El Western»: «El pistolero»
17.35 Club Disney
19.35 El tiempo es oro
20.30 Telediario-2
21.05 Informe semanal
22.00 Sábado cine: «Chicos perversos»
00.10 «Virilidad a la italiana»

antena
3

DIUMENGE, 17
06.00 Oh vídeo
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 3 de A3
08.00 El gordo
09.33 La guardería del domingo
11.00 Fútbol sala
12.30 Peyton Place
13.15 Polvo de estrellas (I): «Ahora me llaman señor Tibbs»
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «La conquista del Oeste»
20.03 La familia Newton
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.35 Noche de lobos: «El rostro de la muerte»
00.30 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
06.45 Noticias
07.30 Aula-3
08.00 Noticias de economía
08.15 La guardería

09.30 Tan contentos
09.45 La salud
10.00 Pasionaria
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza
14.03 Noticias religiosas
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias
15.30 Leonela
18.00 Teletienda
18.10 La merienda
19.40 La ruleta de la fortuna

20.30 Noticias
DILLUNS, 18
07.00 Los protectores
16.30 Telecine: «Navarro: un rollo no hace la primavera»
18.30 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «Pisando fuerte I»
00.35 Diamantes
01.35 Hospital general
02.20 Pasarela
03.05 Aula - 3

DIMARTS, 19
07.00 La llamada del oeste
16.30 Telecine: «El último golpe de los Dalton II»
18.30 El capitán Power y los soldados del futuro
21.00 El coche fantástico
22.30 La película del martes: «El justiciero de la noche»
00.00 Mancuso
01.00 Hospital general
01.45 Pasarela
02.30 Aula - 3

DIMECRES, 20
07.00 La periodista atrevida
16.30 Telecine: «El último golpe de los Dalton II»
18.30 Superforce
21.00 Los invasores
22.00 El oro y el barro
00.15 En el calor de la noche
01.15 Hospital general
02.00 Pasarela
02.45 Aula - 3

DIJOUS, 21
07.00 La llamada del Oeste
16.30 Telecine: «El terrible Chicago»
18.30 Salvados por la campana
21.00 Cinturón negro
22.01 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.15 Lou Grant
01.15 Escuela de periodismo
02.00 Pasarela
02.45 Aula - 3

DIVENDRES, 22
07.00 Dos chicas de altura
16.30 Telecine: «Bandidos de leyenda»

18.30 El príncipe Bel Aire
21.00 Nuevos policías
22.03 La clave
02.30 Cine madrugada: «Un rincón para querernos»

DISSABTE, 23
07.00 La llamada del oeste
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.00 De tú a tú
09.33 La guardería del sábado
11.00 Furia
11.20 Polvo de estrellas (I): «Desafío en la ciudad»
13.03 Centímetros cúbicos
14.03 Noticias regionales
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas (II): «Cielo rojo de Montana»
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 3 de A3
22.03 Polvo de estrellas (III): «El guerrero americano II»
00.00 «Música para sobrevivir»
03.00 El programa de Hermida
05.30 Oh vídeo

tele
5

DIUMENGE, 17
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 Superguay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 Domingo acción
14.00 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «La verdadera historia de Jesse James»
17.20 Que gente tan divertida
18.00 Tutti frutti
19.00 ¡Vivan los novios!
19.30 Sensación de vivir
20.30 Misterio para tres
21.30 Vip noche
24.00 Entre hoy y mañana
24.30 Colombo
02.45 ¡Que pasada!

ESPAIS FIXOS
DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
07.55 Desayuna con alegría
09.20 «María, María»
10.05 Vacaciones en el mar
12.55 Entre platos anda el juego
13.25 Hoy
13.30 Heidi
14.00 Enredos de familia
14.30 «Inés Duarte, secretaria»
15.30 Remington Steele
16.30 Viente de alquiler
17.20 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 ¿Hablando se entienden la basca?
20.00 Hoy
20.05 Su media naranja
20.45 Telecupón
21.00 «Topacio»

DILLUNS, 18
11.00 Cine corazón: «Mi mujer es doctor»
22.00 Gran pantalla T.V.
23.45 Entre hoy y mañana
24.25 ¿Hablando se entiende la gente?
01.40 Arco iris
02.10 El inspector Derrick

DIMARTS, 19
11.00 Cine corazón: «Culpable sin rostro»
22.00 Gran pantalla T.V.
23.45 Entre hoy y mañana
24.25 ¿Hablando se entiende la gente?
01.25 Las chicas con las chicas
01.55 El inspector Derrick

DIMECRES, 20
11.00 Cine corazón: «La mujer de tu prójimo»
22.00 Cine 5 estrellas: «Superdetective en Hollywood»
24.05 Entre hoy y mañana
00.45 Fútbolísimo
02.35 El inspector Derrick

DIJOUS, 21
11.00 Cine corazón: «Vuelvete, Eugenio»
22.00 Tutti frutti
23.30 ¡Que gente tan divertida!
24.00 Entre hoy y mañana
24.40 Noche de miedo: «La muerte camina con tacón alto»
02.20 ¿Hablando se entiende la basca?

DIVENDRES, 22
11.00 Cine corazón: «La muchacha de Trieste»
22.00 Silencio, serie: «El turismo es un gran invento»
23.45 Entre hoy y mañana
00.25 ¿Hablando se entiende la gente?

DISSABTE, 23
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El sheriff chiflado
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.00 Campeones
15.30 Cine fiesta: «Caravana hacia el sur»
17.35 Vacaciones en el mar
18.10 Hotel
19.00 Vivan los novios
19.30 ¿Hablando se entiende la basca?
20.00 Inés Duarte, secretaria
21.00 Topacio
22.05 Humor cinco estrellas
24.00 Entre hoy y mañana
24.30 Pressing boxeo
01.30 Vip noche

EMISSIONS RELIGIEUSES

TV1

Diumenge

09.00 Tiempo de creer
10.00 El día del Señor - Santa Misa
11.00 Pueblo de Dios

Dimarts

01.50 Testimonio

Dissabte

09.00 Ultimas preguntas

TV2

Diumenge

09.00 Santa Missa

TV3

Diumenge

23.10 Signes dels temps

Canal 33

Dissabte

13.15 Signes dels temps

VARIS

RESIDÈNCIA 3ª EDAT. C/ Alt de Gironella, 44 Barcelona. Torre amb les comoditats i serveis necessaris per a la gent gran: sala d'estar espaiosa, ascensor, calefacció, menjars adequats, jardí i metge. Tel. 202 04 50

S'OFEREIX Col·lecció completa de "Catalunya Cristiana". Tel. 200 14 02 vespre

NOIA 36 anys desitja conèixer jove solter amb fins matrimonials que visqui a Barcelona. Tel. 236 43 40 de 22.30 a 24 h. M.ª Lluïsa

SRA. Univ. 38 anys, activa, resp., cerca feina 1/2 jornada. Esc. Apart. 131. St. Quirze del Vallès

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gent per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24 h.

LLOGO Vidreres masia gran. Tel. (972) 85 08 22

NOIA 31 anys seriosa i catòlica desitja conèixer home jove d'iguals característiques de 30 a 35 anys. Tel. 305 67 41 de 9 a 10 h. nit

JOVE 33 anys vol conèixer catòlica practicant 27-36 anys (fins matrimonials) poseu núm. Tel. apartat correus 50 - 08208 Sabadell

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

SOLTERA 43 anys funcionària desitja amistat fins matrimonials. ap. 29105. 08080 Barcelona

NOVA RESIDÈNCIA 3ª EDAT: assistència med. sanitària. Ambient familiar, hab. individual i col·lectiva. Vista excel·lent, preus raonables. Tel. 418 80 76

CEDEIXO A PREU VENTATJÓ 2 accions de l'Hospital General de Catalunya. Interessats escriviu a Masjuan, apartat 69, 08300 Mataró, posant el vostre telèfon per tal d'entrevistar-nos

NECESSITO ajuda econòmica, podeu fer-ho al meu c/c de la Caixa d'Estalvis Laietana n. 3300011434. Un minusvàlid malalt espera molt de la vostra caritat cristiana

MERIDIANA-F. I PUIG Cedeixo pis compartir, confort a Sr. o noi estudiant responsable. Tel. 340 72 14 hores menjar

S'OFEREIX Sra. caps de setmana dia i nit tenir cura gent gran. Experiència i referències. Truqueu nits al n. 471 07 49

SRTA. desitja trobar residència religiosa per a residir. Pensió completa. Tel. 301 11 46 de 9 a 10 matins. Sra. Teresa

SR. 45 anys situat desitja relació per a fins seriosos. Escriure apart. 465 08080 Barcelona

SOLTER 35 anys situat desitja conèixer noia per a fins seriosos. Escriure apartat n. 311 de 43200 Reus

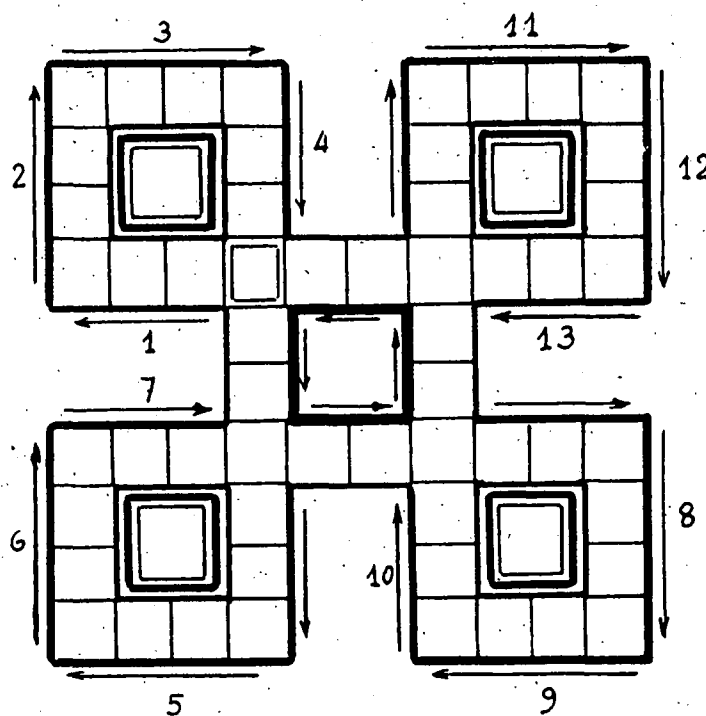
VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts
psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

LABERINT

Cal començar pel quadret de la part superior esquerra i, seguint sempre les fletxes, acabar en el mateix quadret.

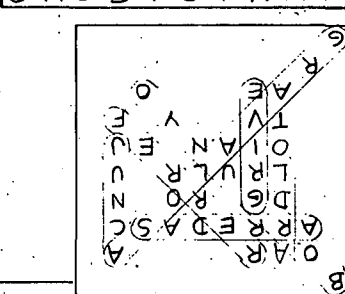
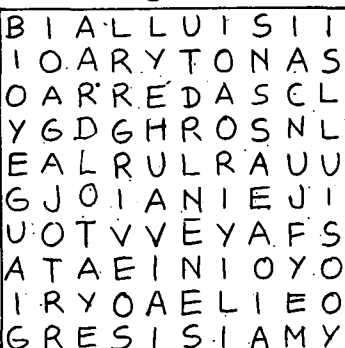

1- Persona canonitzada.-	7- Manca de malícia.-
2- Tossut, obstinat.-	8- El primer pare.-
3- Part de l'esquelet de la mà constituïda per vuit ossos, disposats amb dues files.-	9- Evangelista.-
4- Moderació o parquedat en les despeses, en els moviments.-	10- Ciència que té per objecte d'establir les dates dels esdeveniments.-
5- Cert profeta.-	11- Força valor moral.-
6- Prefix que denota la meitat d'allò que significa el segon element del compost.-	12- Dos mil sis-cents.-
	13- Certa fruita.-

- Solució**
1- Sant.	7- Innocència.
2- Terc.	8- Adam.
3- Carp.	9- Marc.
4- Paràsim.	10- Cronologia.
5- Arros.	11- Anim.
6- Semi.	12- MDMC.
	13- Codony.

SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

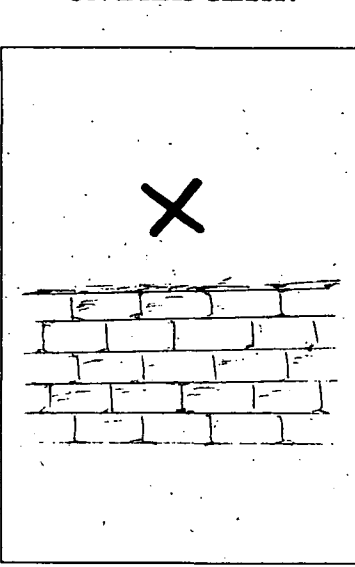
Si t'agrada ballar sardanes, busca el nom de 7 coneguts autors (I)

Juncà - Gravatosa - Borjanyó - Sadema - Toldrà - Ferrer - Grivé

JEROGLÍFIC per Núria Albert

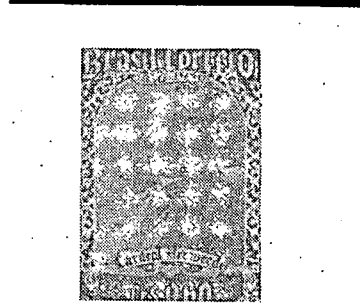
ON L'HAS TIRAT?

Solució al 633

MES T RE
MESTRE

FILATÈLIA per Enric Graupera

JOAQUIM DE ARCOVERDE, cardenal

Brasil recorda aquest cardenal, l'any 1950, amb una sèrie de segells commemoratius del I Centenari del seu naixement. Primer cardenal sud-americà, nasqué a Pernambuco (Brasil), el 1850. Estudià a la Universitat Gregoriana de Roma. Fou ordenat prevere, el 1874. Retornà a la seva pàtria, i es dedicà a l'ensenyament. Consagrat bisbe, el 1895 fou coadjutor del bisbe de São Paulo. Després, el 1896, fou nomenat arquebisbe de Rio de Janeiro. El 1905, Pius X, el nomenà cardenal. Morí, el 1930.

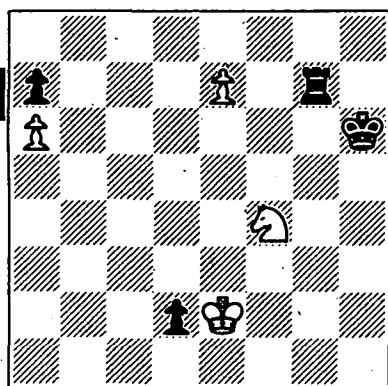
ESCACS per Jaume Mora

DIAGRAMA 403
Blanques juguen i guanyen

Us podeu endur un ensurt si feu aquella... la sublim!

Solució al diagrama 402

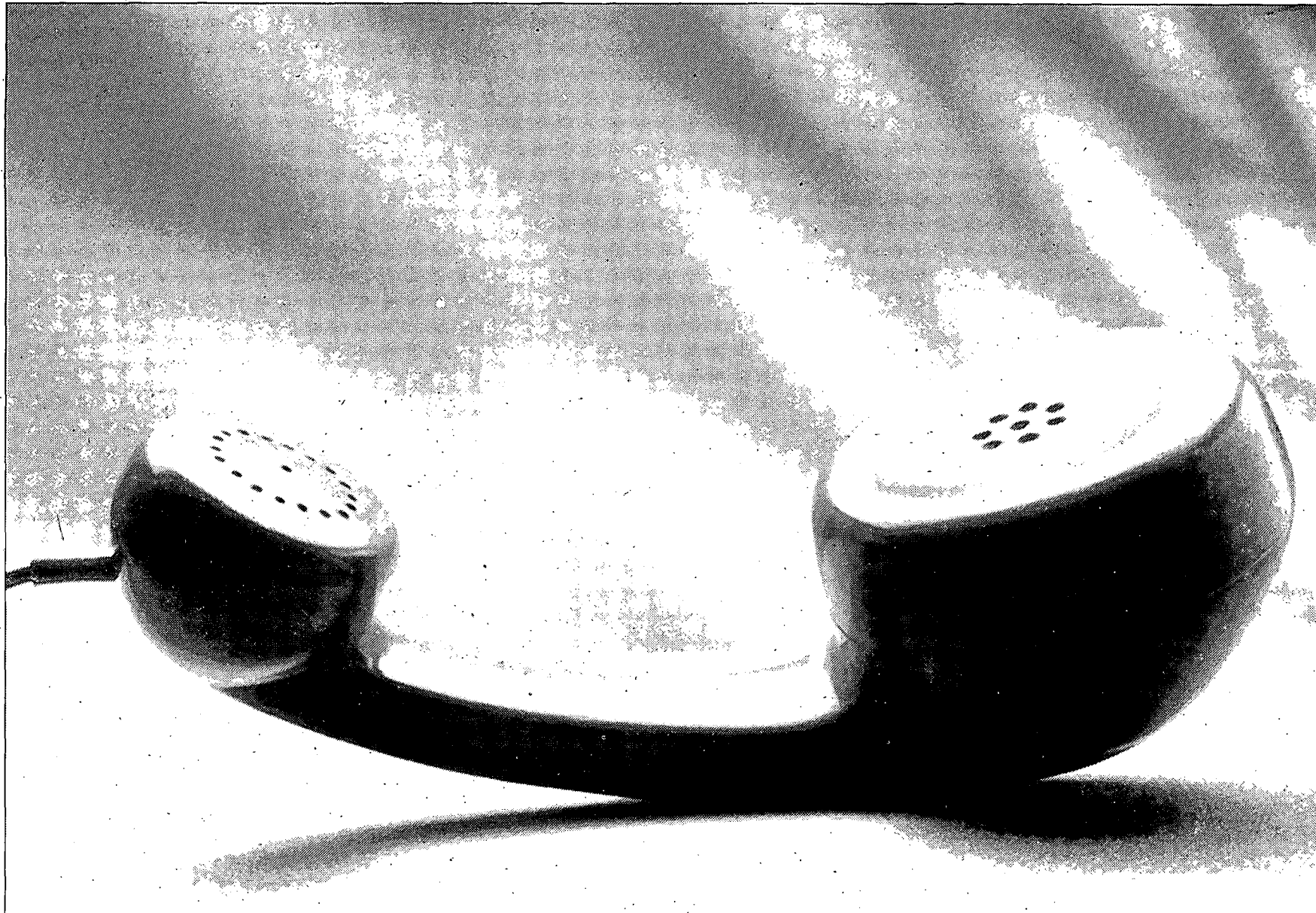
1 f6xe7 Ta2-e2, (Axf5+, 2 Rg3 Te2, 3 Ae6) (Ta3+, 2 Rh4 Te3, 3 Tf6+ Rb7, 4 Ae6) 2 Af7-c4+ Ra6-b7, 3 Ac4xe2 Ac8-f5+, 4 Ae2-f4 1-0

FAX
Catalunya Cristiana
215 28 05

GENERALITAT DE CATALUNYA

AQUEST TELÈFON SAP ESCOLTAR

Qualsevol dubte, avís, idea o suggeriment sobre el món dels infants, serà escoltat.

Perquè el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya posa a la seva disposició el

Telèfon de la Infància.
Un telèfon important, per als nostres nens, que sabrà informar, atendre i ajudar a solucionar tots els temes

que afectin directament aquells qui seran el futur de Catalunya. Una sola trucada al **900 300 100** posarà en moviment tot un grup d'especialistes en saber escoltar i respondre.

Departament de Benestar Social

Amb la col·laboració de la Federació de Municipis de Catalunya
i l'Associació Catalana de Municipis.

PER AJUDAR

ELS NOSTRES NENS

SOM 6 MILIONS

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 31

Cada dia és festa

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

D'ACÍ I D'ALLÀ

Diumenge, 17 de novembre. XXXIII del temps ordinari. Sta. Isabel d'Hongria. Sts. Gregori Taumaturg, B.; Iscle i Sta. Victòria, mrs.

El sol surt a les 5,42 i es pon a les 4,30 —Hora solar—.

Festa major a Bàscara, Breda, Conesa, Rajadell i St. Por de Mar.

Dilluns, 18 de novembre. Dedicació de la Catedral de Barcelona i de les Basíliques de St. Pere i St. Pau a Roma. S. Aureli, mr.

Festa major a Lloret de Mar.

Dimarts, 19 de novembre. Sts. Faust, diac.; Crispí, b. i Abdies, prof.

Dimecres, 20 de novembre. Sts. Octavi i Adventor, solds. mrs. i Benigne, b.

Dijous, 21 de novembre. La Presentació de la Mare de Déu. St. Honori, mr.

Festa major a Lluçà i la Pobla de Cèrvoles.

Divendres, 22 de novembre. Sta. Cecília, vg. mr. Sts. Filemó i Adís, esposos mars.

Festa major a Boadella, Sta. Cecília de Voltregà i Sous.

Dissabte, 23 de novembre. Sts. Climent, I, p.; Columbà, ab. i Sta. Lucrècia, vg. mr.

Festa major a Coll de Nargó, St. Climent Sescebes i St. Climent de Llobregat.

17 de novembre. Diumenge XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Dn 12:1-3; Salm 15; segona He 10:11-14; tercera Mc 13:24-32.

18 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 1M 1:10-15.41-43.54-57.62-64; Salm 118; segona Lc 18:35-43.

19 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 2M 6:18-31; Salm 3; segona Lc 19:1-2108.

20 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 2M 7:20-31; Salm 16; segona Lc 9:11-28.

21 de novembre. Dijous de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 1M 2:15-29; Salm 49; segona Lc 19:41-44.

22 de novembre. Divendres de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 1M 4:36-37.52-59; 1Cr 29; segona Lc 19:45-48.

23 de novembre. Dissabte de la setmana XXXII de durant l'any. Lectures: Primera 1M 6:1-13; Salm 9; segona Lc 20:27-40.

Litúrgia de les Hores. Setmana 4.

Diumenge: XXXIII de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria.

Dijous: La Presentació de Santa Maria, Verge. Memòria obligatòria.

Divendres: Sta. Cecília, verge i màrtir. Memòria obligatòria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

a cura de **Pietat Campmajó**

Amb respecte i temor

Qui té la consciència barroera té per no res qualsevol pecat, tots els considera cosa humana. Qualsevol pecat li sembla petit i els pecats petits ni els té en compte. En canvi, el sant o la santa, que diàriament contemplen el Crucificat que ens alliberà del pecat donant la seva vida, la seva sang, no comprenen que puguin donar-se pecats que siguin petits en relació al gran amor patern-matern que Déu gratuïtament ens té. Obra sempre amb respecte i temor per dur a terme la pròpia salvació, com recomana la carta als Filipencs (Fl 2,12).

■ **Pere Campàs Bonay** Monestir de L'Estanty

HOMES I INSTITUCIONS

Quan la paraula se'ns trenca

Maria Assumpció Torras i Calsina

En l'allunyament físic de la bona amiga Assumpció Torras, m'ha complagut de rellegir la seva nombrosa correspondència. Que han estat vint-i-cinc anys d'amistat. I d'ells, vint anys d'intercanvis de llibres, de cartes mútues, de compenetracions literàries i de raonaments poètics.

Sidels seus llibres n'extrec una dimensió poètica i literària de valua considerable, per les seves cartes, per les seves cordials missives, addueixo una expressió humana també d'un alt contingut.

No sabia ben bé —i em costa de definir-ho— si l'Assumpció Torras era més bona poetessa que escriptora o tenia més traça d'escriptora que de poetessa. Per a mi, i en la intimitat de les seves vivències, era una dona que, enamorada de la vida, tenia sempre la musa a flor de pensament i, traçada de mena, escrivia a raig fet un bell sonet o enllestia una formosa narració. De vegades una narració contenia poesia en prosa i en una descripció literària podíem llegir-hi poesia.

Com sigui, pels llibres sabem la capacitat humana de creació, per la correspondència personal endevinem el ver pensament, la idea bona que el cor estotja.

Així sabia fer-nos conèixer el seu estat anímic, la seva inquietud espiritual, el seu tarannà per la natura, no solament en les reunions que habitualment tenia amb el seu cercle amical, sinó que de viatge a París, a Holanda, a Egipte, a Alemanya, i els estius a Platja d'Aro, t'enviava una postal lluminosa d'impressions, addicta en el record, bella de contingut.

Assumpció Torras gaudia en l'amistat, gaudia dels amics, era fidel en les interpretacions literàries i en els ideals poètics. Quantes bones imatges florien en el seu cor sensible! Va aconseguir publicar 2 llibres de poesies, 3 de narracions i 1 de pensaments. I va rebre igualment nombrosos guardons en Jocs Florals diversos.

Ha estat una escriptora fluida, directa, coratjosa; una poetessa espontània, sensible, enamorada de la bellesa.

S'antuvi sempre la família, els seus. Era

Maria Assumpció Torras i Calsina

la mare bona, atenta, sol·lícita. Després l'avia considerada, joiosa, amb una gran il·lusió per les seves dues nêtes, en particular per Laia —també escriptora com l'avia—, després pels altres familiars, amics i coneguts a qui distingia amb la seva cordial amistat, amb records constants, amb regulars endreces, àdhuc amb un interessant epistolari.

Vull subratllar com en tota la seva correspondència s'hi endevina sempre un lluminós neguit espiritual, un pensament amorosit per les coses belles de la vida.

Faig seguidament un breu recull de les seves paraules escrites que, ara, més s'escauen. Opinió, pensaments, precisions, de vegades sentències. Vet aquí un tast:

"mentre alguna gavina ratlla el cel amb el seu vol majestuós"; "has llegit els 'Versicles' de Mn. Père Ribot? Poeta, sacerdot, patriota"; "el poeta, el veritable, cal que sigui pur i no s'enlloï"; "coratge, coratge sempre per a fer camí dintre les nostres lletres"; "jo no sóc una persona de perfeccions, sóc una tramuntana..."; "m'agrada la visió del mar que és a tocar, amb un bon estol de pins"; "la nostra poesia seria més llegida i més coneguda, si les ànimes netes fessin poesia"; "només és

arrodonida l'obra que ens torna a convidar"; "veïllant espais de mar dessota un núvol blanc".

Seguirem fent colla, amiga Assumpta, els teus amics poetes i escriptors; escriurem noves idees, parlarem de nous quefers, possiblement celebrarem aniversaris. Però, mal que ens manqui el teu esguard, seguiràs amb nosaltres. Pel teu record et sabrem viva.

Perquè has estat sempre amiga dels amics i enamorada de la bellesa. Així era de bella la teva veu poètica glossant la mort que tan aferrissadament t'ha arrabassat. La poesia del teu recordatori, tan breu com exquisida:

*Deurà ser com si tots fóssiu aquí
sense obrir pany ni porta,
només com transparents d'eternitat
en vostra cam no morta.
Retorn al meu destí,
centrant-lo Déu, vosaltres al costat.
Un obrir els ulls a l'altra veritat.*

■ Pere Vives i Sarri

Has travessat la vall deserta

*A Maria Assumpció Torras,
in memoriam,
amb amor i enyor.*

Esguard amic, somris, finestra oberta,
dona i majora de conreus i cants,
regust de terra en cada mot diserta
i alçats vers Déu els altres ulls més grans,

has caminat tota la vall deserta
i arribes ara a Casa. Duus les mans
oloroses de llum, ja descoberta
la Paraula velada en el romanc.

La mort, per tu, feta bocí de vida,
esverat bandoler de camí ral,
tot robant-te la nit, al Dia et crida.

Te'n vas, Assumpció, i, passat el gual,
vius ara allà on la rosa és immarcida
i la vida nostrada és immortal.

Jordi Enjuanes-Mas

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 590

El "Dog"

El "Dog" era un gos. Alt, maco, ben plantat; de raça llop-policia. L'estimàvem tots, perquè es feia estimar. Feia respecte, perquè era alt i gros. Però tenia el cor bo i la mirada neta, era dòcil i juganer.

Quan arribàvem a casa, corria a saludar-nos i fer-nos festes, refregant-se a les nostres cames i donant cops de cua a tort i a dret. Li havies de dir prou. Aleshores et mirava, li feies algunes carícies, i et deixava tranquil.

Els amics i persones que venien a casa, primer se'l miraven de reüll i amb una certa por, però de seguida veien que era un bon jan, i es feia amic de tothom.

Quan assegut a la meua taula feia els deures del "cole", se'm posava ajagut als peus; a l'hivern, era com una estufeta. Quan miràvem la "tele", es posava al mig com el dijous, prop del sofà i acofat amb el morro a terra; això li havia valgut més d'una trepitjada. Era molt llaminer; li agradaven molt les galletes, però allò que més content el feia era rosegar un os ben gros. És ben veritat, oi, que el gos és un bon amic de l'home?

Ensi'havi donat petit, petit, i havia crescut i s'havia fet gran al nostre costat, fent-nos companyia. Un dia es posà trist i malalt; els veterinaris no li endevinaren la malaltia i, en pocs dies, morí.

Ara, quan estic a l'habitació, trobo a faltar el trip-trap de les seves passes quan venia a veure'm, els lladrucs de resposta a altres lladrucs, la carícia de la seva peluda pota quan em demanava un bocí de galleta o de pastís.

Renoi, també, no sé per què me l'estimava tant!

L'Eixerit

Avet Set esclips per a nenes i nens

EN PITU CALSAPEU

RAMPATAPLAM!

ATENCIÓ NOIES I NOIS!

Ha començat el gran

CONCURS DE LES FLORS

Envieu-nos els vostres dibuixos de flors, els vostres versos a elles dedicats.

Tots tindreu premi!

Busqueu l'evangelí del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 13, versets del 24 al 32 (Mc 13:24-32).

Reflexionem: 1. "Esperem el vostre retorn, Senyor Jesús", diem en la celebració de l'Eucaristia. Amb un llenguatge literari anomenat "apocalíptic" l'autor descriu la victòria última del Bé sobre el Mal, la victòria de Jesús sobre el mal, el pecat i la mort.

2. Crist, amb la seva mort i resurrecció, ha inaugurat ja els darrers temps, i en el cor de tot i de tots hi ha una esperança immensa. L'última paraula la té la Vida, l'Amor i la Felicitat eterna.

3. La vida de cada cristià és un camp concret en el qual, Jesús per obra del seu Esperit, va portant a terme aquesta salvació, aquesta poderosa victòria. Per això el cristià no perd mai l'esperança perquè sap que no viu ni lluita en va.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Avet Set esllips per a nenes i nens

La pell tacada

Allà al Pol Nord, on tot és nevad i gelat, on el fred desperta el sol cada matí, i uns animals eixerits vesteixen frac de dia i de nit, hi viu un amic meu que es diu Gerai.

El Gerai viu en una petita ciutat que ha crescut al costat del que en diuen un "Centre d'Investigació Glacial", on hi treballa el seu pare. El Gerai va a l'escola en trineu i té a casa una colla de gossos, que són els seus millors amics. Però el que més li agrada al Gerai és acostar-se als afores

de la ciutat, allò que anomenen "la platja blanca", on sempre hi troba foques i animals preciosos.

Un matí, quan era petit, el Gerai va veure una escena que mai no va poder oblidar. Va veure com uns homes que havien arribat en un vaixell, mataben i capturaven tot un grup de foques que descansaven a la "platja blanca".

—Mai més no us faran mal —va dir el Gerai als seus amics— si el

que volen és vendre la vostra pell, jo els espatllaré el negoci.

I per això, des d'aleshores, el Gerai va cada tarda fins a "la platja blanca" amb un pot d'esprai, inofensiu del tot, i pintà de colors la pell dels seus amics.

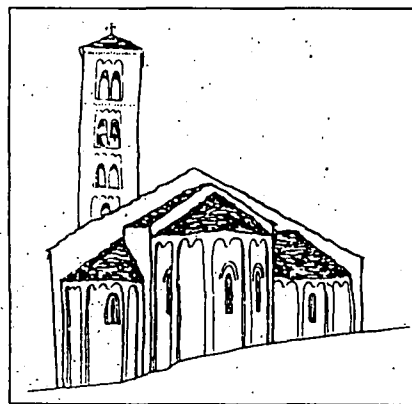
—No queden tan macos —em va dir un dia— però no els fa cap mal, i com que així la seva pell perd valor, als caçadors no els interessen.

És una bona pensada, no ho trobeu?

Avet Set — Avet Set —

VIURE EN L'ESGLÉSIA

Visita al Laterà (i 2)

Els mil primers anys de la història de la basílica de sant Joan al Laterà es clouen amb l'Any Sant del 1300. És el primer dels anys sants de la història, i el promulga el papa Bonifaci VIII. D'aquest fet, que va atreure a Roma grans masses de pelegrins, n'hi ha un testimoni a la paret de la basílica, a dintre, prop de la porta d'entrada: una pintura, atribuïda a Giotto, que representa Bonifaci VIII llegint la Butlla de l'Any Sant.

Amb aquest fet, però, tanquem els primers mil anys d'història de la basílica dedicada per sant Silvestre en temps de Constantí (s. IV). Està a punt de produir-se, més encara, amb Bonifaci VIII comença ja greument la gran crisi medieval. Els Papes es traslladen a Avinyó; la ciutat de Roma queda submergida en la desolació i la desfeta, i al cap dels setanta anys la lluita entre diversos electors pontificis donarà com a resultat una pluralitat de papes. Serà l'anomenat cisma d'Occident.

• A L'INICI D'UN NOU MIL·LENNI

Quan, pujant per la nau central de la basílica, arribem a l'altar major, el trobem construït d'una manera aparentment idèntica al de sant Pere, o de sant Pau. Però en realitat hi ha una diferència substancial: aquest altar no està a prop de cap sepulcre insigne. Com dèiem en l'anterior article, sant Joan al Laterà no fou edificat per venerar un sepulcre —no és una església cimenterial— sinó per reunir la comunitat —l'Església— romana.

En canvi, però, descobrim davant l'altar major, en el lloc de la cripta, una làpida sepulcral solemne a terra: és el sepulcre del papa Martí V, el Papa que assenyalà l'acabament del conflicte de les diverses eleccions pontificies. Amb Martí V s'acabà el Cisma d'Occident, i l'Església llatina recobrà la unitat després del trauma que havia portat tanta crisi a les consciències. Martí V bé mereix aquest sepulcre en un lloc tan privilegiat. Davant les ofertes que li feien de restar en altres ciutats italianes i estrangeres, ell volgué amb fermesa tornar a Roma i donar altra vegada a la ciutat el seu esplendor i seguretat.

En efecte, el Laterà que Martí V trobà en tornar a Roma era només un vestigi del que havia estat el Laterà de Bonifaci VIII. L'abandó del palau pontifici i de les altres dependències havien convertit aquells edificis en una ruïna. Des d'aleshores, el Papa ja no habitaria mai més al Laterà, sinó en altres llocs, entre els quals el palau de Sant Pere del Vaticà agafaria cada cop més importància.

La voluntat de Martí V en voler tornar a Roma reafirma allò que el Papa és primer de tot: el bisbe de Roma. Com a bisbe de Roma, successor de sant Pere, el Papa és la icona de la unitat de totes les esglésies. Davant del sepulcre de Martí V, hom pensa i fa espontàniament la pregària del Cànon Romà: "...per la vostra Església, santa i catòlica, protegiu-la i governeu-

la per tot el món, juntament amb el vostre servent, el papa..."

• L'OPTIMISME DEL BARROC

El pontificat de Martí V se situa a començaments del segle XV, els 1400. Després d'Avinyó, moltes coses canviaren en l'estil dels Papes i en l'experiència de la Cúria Romana. Roma és un testimoni del govern dels Papes. Un dels aspectes potser més visibles que ha deixat aquesta etapa ha estat l'artística.

Sant Joan al Laterà fou transformat, a l'època barroca, en la situació que actualment el trobem. Innocenci X, de tantes iniciatives artístiques —la plaça Navona, entre altres!—, transformà també la configuració de la basílica de Sant Joan, introduint-hi l'art de Borromini. Els massissos pilastres actuals, amb les enormes estàtues dels Apòstols, són obra seva.

Però aquesta ornamentació no ha portat al Laterà l'esplendor que la vida de l'Església de Roma, reunida en aquesta catedral, li donava. Encara avui el Laterà continua essent una basílica mancada d'aquella escalfor que té Sant Pere del Vaticà i Santa Maria la Major, per exemple. L'optimisme barroc no és suficient per tornar a reunir la comunitat en assemblea.

• L'ATENCIÓ DEL PAPA LLEÓ XIII

No podem deixar la basílica del Laterà sense fer una visita al sepulcre de Lleó XIII, al darrera de l'altar papal. Parlar de Lleó XIII en relació a Sant Joan al Laterà és quelcom dramàtic. Lleó XIII, en efecte, fou potser el Papa que experimentà més fortament la situació política del Vaticà, tancat a l'àmbit de Sant Pere. I, tanmateix, Lleó XIII dedicà una gran atenció a la basílica del Laterà, a la "seva" catedral.

Tot l'absis actual es deu a la seva intervenció, juntament amb la restauració del mosaic medieval. Una gran inscripció, sota el mosaic, ho explica amb un llatí que fa homenatge al gran poeta llatí que era el Papa.

El papa Lleó XIII mereixia el sepulcre a Sant Joan al Laterà. A una banda i a l'altra de la seva figura en actitud de beneir, dues al·legories: la fe cristiana consirosa, amb la creu a la mà, i un obrer amb el rosari als dits. Aquesta última figura és, enguany, particularment notable. El centenari de l'Encíclica "Rerum novarum", celebrat per Joan Pau II amb l'encíclica "Centesimus annus", dóna tota la seva actualitat a la parada que fem davant d'aquest sepulcre. I preguem el Senyor per aquell home culte i decidit que fou el papa Lleó XIII, i alhora preguem perquè el magisteri social de l'Església pugui ser comprès i seguit en allò que té de respecte vers la persona dels homes com a creatures i fills de Déu.

Tot sortint de Sant Joan, trobem encara una altra iniciativa de Lleó XIII: el sepulcre d'Innocenci III, el gran papa medieval. La història!

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XXXIII DURANT L'ANY/B

"EN AQUELL MOMENT SERÀ SALVAT EL TEU POBLE"

Les paraules del profeta són enigmàtiques, però alhora prou clares per anunciar el dissenyi de Déu: és un dissenyi de salvació, que es compleix enmig de les desgràcies i tribulacions. L'anunci de la resurrecció és prou clar, com també el de la glòria dels justos. La resurrecció de Jesucrist ha inaugurat l'acompliment d'aquesta profecia.

Lectura del llibre del profeta Daniel (12:1-3)

En aquells dies, mentre jo, Daniel plorava i estava de dol, vaig sentir aquestes paraules del Senyor: "En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més".

"GUARDEU-ME, DÉU MEU, EN VÓS TROBO REFUGI"

És el salm de l'home salvat de la fossa, el ressuscitat. Per això la tradició cristiana l'ha recitat posant-lo en llavís de Crist i, per extensió, en llavís de tots els que consagren la seva vida al seguiment de Crist. En aquest cas, es destaca sobretot la segona part del salm: les paraules plenes de confiança i d'esperança en la festa que no s'ha d'acabar.

Salm 15:5 i 8, 9-10, 11 (R.: 1)

Senyor, heretat meua i calze meu,
vós m'heu triat la possessió.
Sempre tinc present el Senyor;
amb ella a la dreta, mai no cauré.

R.: Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo,
fins el meu cor reposa confiat:
no abandonareu la meua vida enmig dels morts,
ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida:
joia i festa a desdir a la vostra presència;
al costat i vostre, delícies per sempre. R.

"AMB UNA SOLA OBLACIÓ, HA CONSAGRAT DEL TOT I PER SEMPRE ELS QUI HAVIEN DE SER SANTIFICATS"

El sacrifici de Crist és personal, no pas de víctimes substitutives i representatives. És, encara, el sacrifici del Fill. La seva oblació és irrepetible, i la força de purificació que se'n deriva és "per sempre". Això ens porta a entendre la força dels sagraments, que són l'entroncament de l'home amb la força salvífica del misteri de Crist, i especialment l'eucaristia, que n'és el "memorial" per excel·lència.

Lectura de la carta als cristians hebreus (10:11-14, 18)

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'ofereir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci del seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

"REUNIRÀ ELS SEUS ELEGITS, QUE VINDRAN DE TOTS QUATRE VENTS"

La perspectiva escatològica es concreta en una gran reunió universal. L'anunci ens porta al final de l'evangeli de Marc, emparentat amb el de Mateu: el manament de l'evangelització universal. És la paraula de l'evangeli la que reuneix l'Església, anunciant la reunió definitiva, en l'Església celestial.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (13:24-32)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment quan vosaltres veureu tot això, sapigueu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el Fill; només ho sap el Pare".

LA BÍBLIA A L'ABAST

Josep M. Argandoña

Triomf del Regne (Mc 13:24-32)

• LA FI DEL MÓN

El capítol 13 de sant Marc conté el que els estudiosos de la Bíblia anomenen el discurs escatològic de Jesús. És un recull de reflexions, premonicions i advertiments sobre la ruïna de Jerusalem i el temple i, alhora, sobre la fi del món. L'evangelista situa aquest discurs en la Muntanya de les Oliveres, dos dies abans de la Passió, quan Jesús s'ha retirat definitivament del temple (v. 1). Corpès per la magnífica visió del temple i de la ciutat santa, des d'aquell lloc privilegiat, **un dels deixebles diu a Jesús: Mestre, mireu quines pedres i quins edificis!** (v. 1b). Això dona ocasió a Jesús de profetitzar la ruïna del temple (v. 2). Aquest anunci deuria deixar els deixebles en un mar de confusions. Per a tot pietós israelita, la desaparició del temple, era quelcom més que l'ensulsiada material d'aquella magnífica edificació, cosa ja prou greu. La pèrdua del temple significava l'allunyament de la presència de Jahvè de la ciutat santa i de tot el país. Israel quedaria abandonat a la seva sort. Desgràcia màxima, la fi del món. Difícil d'imaginar i més difícil encara d'admetre-ho. Un silenci espès els deuria prendre i els mantenia a tots. Jesús inclòs, amb la mirada fixa en el temple (v. 3). Follavors que **Pere, Jaume, Joan i Andreu li van demanar: Digueu-nos quan serà això i per quin senyal coneixerem que tot està a punt de complir-se** (v. 4). I comença el discurs escatològic o sobre les darreries. Jesús parla de la caducitat de les coses creades. Tot, persones, institucions, fins el mateix món, passen i acaben. És l'experiència que traïem de la història i que ens ha de servir per estar preparats. Com a bon pedagog, Jesús fa servir ara l'estil apocalíptic. Amb imatges fantàstiques, llampeguejants, ens pinta el desastre de la Fi. El final del temple i el final del món i de tot el que ambdós representen. No ens perdéssim pas en l'enlluernament de les imatges, que són únicament camins que ens volen portar al més enllà. Quan tot s'esfondri i desapareguin homes, realitats i institucions que es creien permanents i indestructibles, Déu suscitarà un món nou i una terra nova. L'evangelista és Bona Nova. L'anunci del trastorn no és per aterrir ningú, sinó perquè avançant pels difícils camins de la realitat terrena ens mantinguem fermes en l'esperança. **Mireu la figuera, diu Jesús, i apreneu-ne la lliçó... Igualment, quan vosaltres veureu tot això, sapigau que ell s'acosta, que ja és a les portes** (vv. 28-29). Davant de la Fi, que ve, la lliçó que cal aprendre no és la de la mort ni la de la desaparició, sinó la lliçó de la vida que esclata, de la resurrecció.

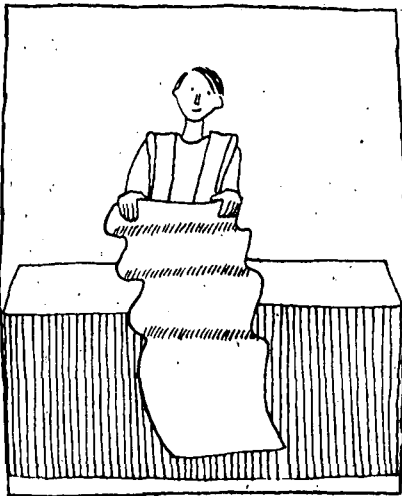
• LA VINGUDA DEL FILL DE L'HOME

El primer diumenge d'Advent de l'Any Litúrgic que estem a punt d'acabar, llegim el darrer fragment del discurs escatològic de sant Marc (vv. 33-37). Eren les darreres paraules que Jesús pronunciava davant dels seus deixebles i eren una exhortació a mantenir-nos en veïlla en espera de l'adveniment del Senyor. Avui, en el penúltim diumenge de l'any litúrgic, llegim el fragment del discurs que precedeix immediatament al llegit llavors, que fa referència a la fi del món. La idea central d'aquest fragment és la de la vinguda del Fill de l'home (v. 26) per

aplegar els elegits (v. 27). És el triomf definitiu del Regne de Déu. El dia de Jahvè, anunciat pels profetes, que en la lectura d'aquest fragment apareix no com el dia del càstig, sinó com el gran dia de la salvació. Quan el sol i tots els astres s'enfosqueixin i els poders trontollin, quan tot sembli que s'esfondra, apareixerà el Salvador. Tothom el veurà venir sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat, com en la visió de Daniel (c. 7). El Salvador és el Fill de l'home, Jesús. No és el Déu de la ira i la venjança. És l'home Jesús de Natzaret, el que havia estat crucificat i que viu per sempre a la dreta del Pare, com a Fill de Déu que és. Per això apareix dominant el caos, amb gran poder i amb la majestat amb què Jahvè apareix en la primera creació del món. No és el fill de David, imaginat com un guerrer i conqueridor, l'esperat restaurador del regne d'Israel, sinó el Fill de Déu fet home, triomfador en la creu, el Servent sofrent, d'Isaïes, que, havent assumit el sofriment de les víctimes de la injustícia dels poderosos, l'han canviat en glòria, i, havent destruït el pecat i la mort, aplega tots els elegits i posa el Regne en mans de Déu el Pare (Cf. 1C 15:20-28). Aquell Fill de l'home, doncs, que en la visió de Daniel era símbol del poble jueu, el poble escollit, que Déu exalçava i feia triomfar per damunt dels seus enemics, ara en les paraules de l'evangelista és Jesús glorificat, l'home típic, el cap de la humanitat redimida, que havent aplegat els seus deixebles en l'església de la terra, ve al final dels temps **per reunir-los de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel**, en l'església triomfant.

• QUAN SERÀ AIXÒ?

Sabem que serà. Pel que fa a la destrucció de Jerusalem i del temple, els deixebles estaven advertits: **Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això** (v. 30). L'any 70 Títus entra a Jerusalem i acaba el món dels jueus amb la destrucció de Jerusalem i l'incendi del temple. Recordant les paraules de Jesús, els primers cristians creuen que també havia arribat la fi del món i que tot plegat era qüestió de poc temps. De fet, però, Jesús, després d'afirmar que la paraula de Déu és eterna i que tot allò que és terrenal passa inexorablement, diu també que pel que fa a la fi definitiva del món ningú no en sap ni el dia ni l'hora. Està únicament en mans de Déu, el Pare, Senyor de la vida i de la història: **Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el Fill; només ho sap el Pare** (v. 32). Per això la recomanació final d'aquest discurs escatològic és contundent i clara: **Veïlleu** (v. 37). Després de pronunciada aquesta consigna, l'evangelista ens introdueix en la història de la Passió. El món vell s'esfondrava en la creu (Cf. 15:33.38) i en la creu s'obrien els temps nous del Regne, i la humanitat entera contemplava el camí obert de l'esperança (Cf. 15:39). De llavors ençà la Bona Nova va fent camí i és a nosaltres, els cristians, a qui se'ns ha confiat de ser-ne testimonis i missatgers. En un món en commoció i en canvi, hem de saber donar amb lucidesa i amb valentia —amb fe i amb amor— el testimoniatge de la nostra esperança: Per damunt i en contra de tot, el Regne triomfarà. "Marana tha!": Veniu, Senyor! (1C 16:22).

COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

Sant Homobò i els sastres

Encara que la major part desantorals ho ometen, el dia 13 de novembre és sant Homobò. Per als barcelonins d'abans, sant Bonhome. Ja és cas que un sant s'hagi dit, en vida, home bo o bon home. De nom i de fets.

De sant Homobò en sabem molt poca cosa. Visqué el 1197 a Cremona, on exercia l'ofici de sastre i mercader de telés. Per això és patró, a molts indrets, dels sastres. En altres llocs ho és sant Joan Baptista, en uns sant Bartomeu, en els de més enllà sant Martí...

Amb tot, a Tortosa només ho és dels pantaloners. A Girona sí, i en tal dia, la gent de la tisora, tant bescantada, feia festa. Deien que el sant era tan bon home que només resava i passant la roba per dessota del taulell ja restava cosida i acabada la peça. A Barcelona el veneraven sota el títol o nom de Bonhome. El dia de la festa anaven a missa a l'església del Carme on hi havia establerta llur confraria.

Segons conten —jo no hi era—, els seus protegits, feien un nus ben fort, amb el fil més resistent que trobaven, per tal de fermar el dimoni. I en tot el dia no feien altra feina.

Quin era el motiu? Sembla que durant tot l'any, el dimoni rondava pels obradors dels sastres i recollia els pedaços, els fils, les sivelles, els botons, en fi, tot allò que no s'aprofitava per als clients. O que els sastres escamostejaven. Així, el dimoni ho anava guardant per a presentar-ho, com a testimoni de càrrec contra els sastres el dia del Judici Final.

Ja hem dit que els sastres hen estat tostemps bescantats. Una endevinalla ho demostra:

- Què fa el sastre?
- Roba.
- I el que va per les cases?
- Retalla, dorm i badalla.

Això d'anar per les cases solia fer-se antigament sobretot entre les classes riques, però més, encara, a pagès on el costum ha arribat fins als nostres dies i del qual em penso que ja n'hem parlat altres cops.

És de creure que no tots els sastres devien ser tan pispes com es deia. Almenys eren devots, no sols de sant Bonhome, o de sant Homobò com els gironins, sinó, com hem dit, d'altres sants. I pel que fa als de Barcelona, havien venerat la rel·líquia de la camisa de Nostre Senyor Jesucrist que es conservava a la capella de Santa Àgata.

Encara que com hem dit dessús sant Martí n'és patró en alguns llocs, en d'altres no l'estimen gens car segons una dienda popular, va maleir-los perquè anant pels voltants de Barcelona a cavall, va demanar orientació a un que, per anar a peu, envejós el va enganyar. Irats el dia de Sant Martí encara que fos diumenge treballaven de valent. Descansar en tal dia era tingut com una traïció al gremi.

D'ací la dita "Sant Martí els sastres va maleir". I per això, també, dir-se Martí era una deshonra pels sastres.

BABAR™

i els seus amics d'excursió

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

-Quina olor que se sent més bona -diuen el nen.

-És l'olor d'aquest - explica Babar.

Dóna un cop amb el bastó a una branca, i
cau una al cap d'Alexànder.

-Fla, ha! Que divertit! -diuen els altres nens.

Mentrestant, Celest cull una mica de .

Mama -avisa Flora-, compte amb el brounol!

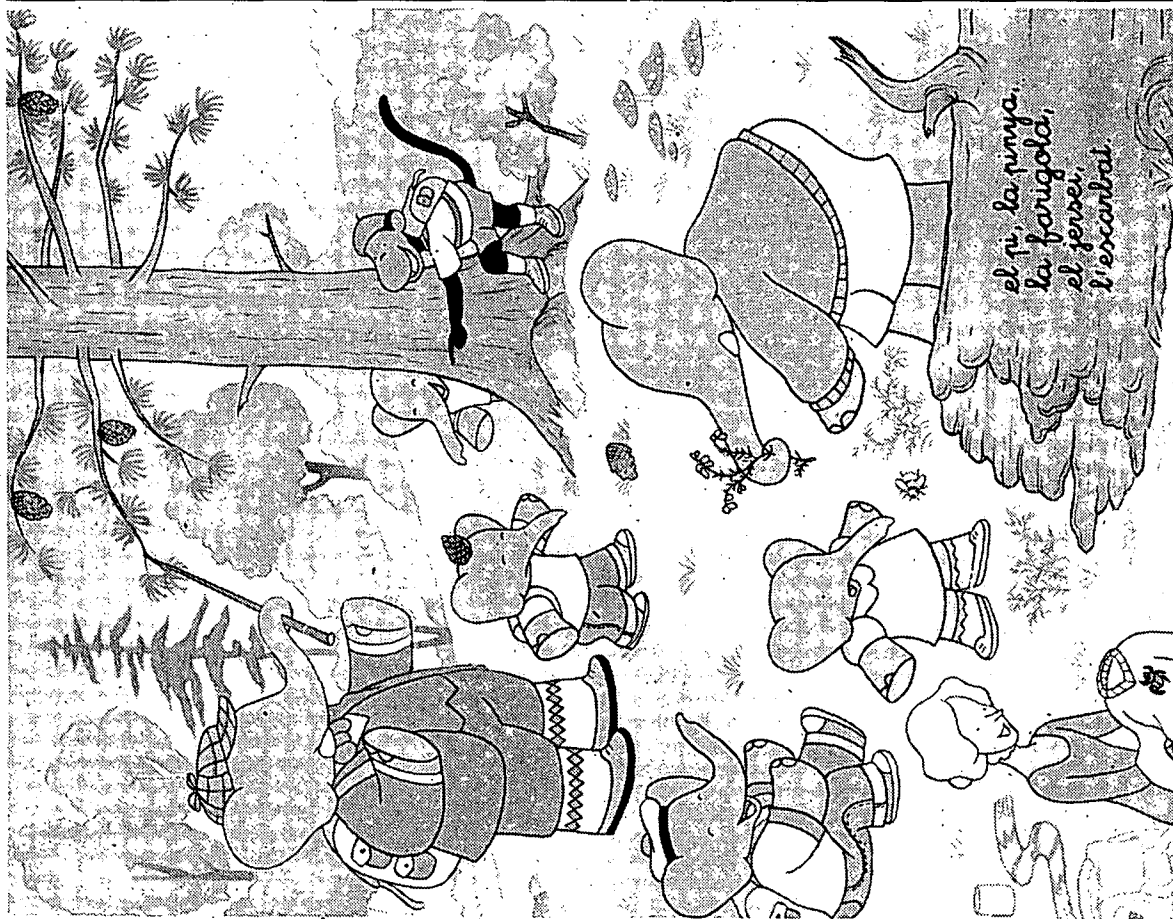
La vella senyora ha trobat un insecte tot bufó

quan collia un de terra:

-Mira això, Flora, he descobert una mena

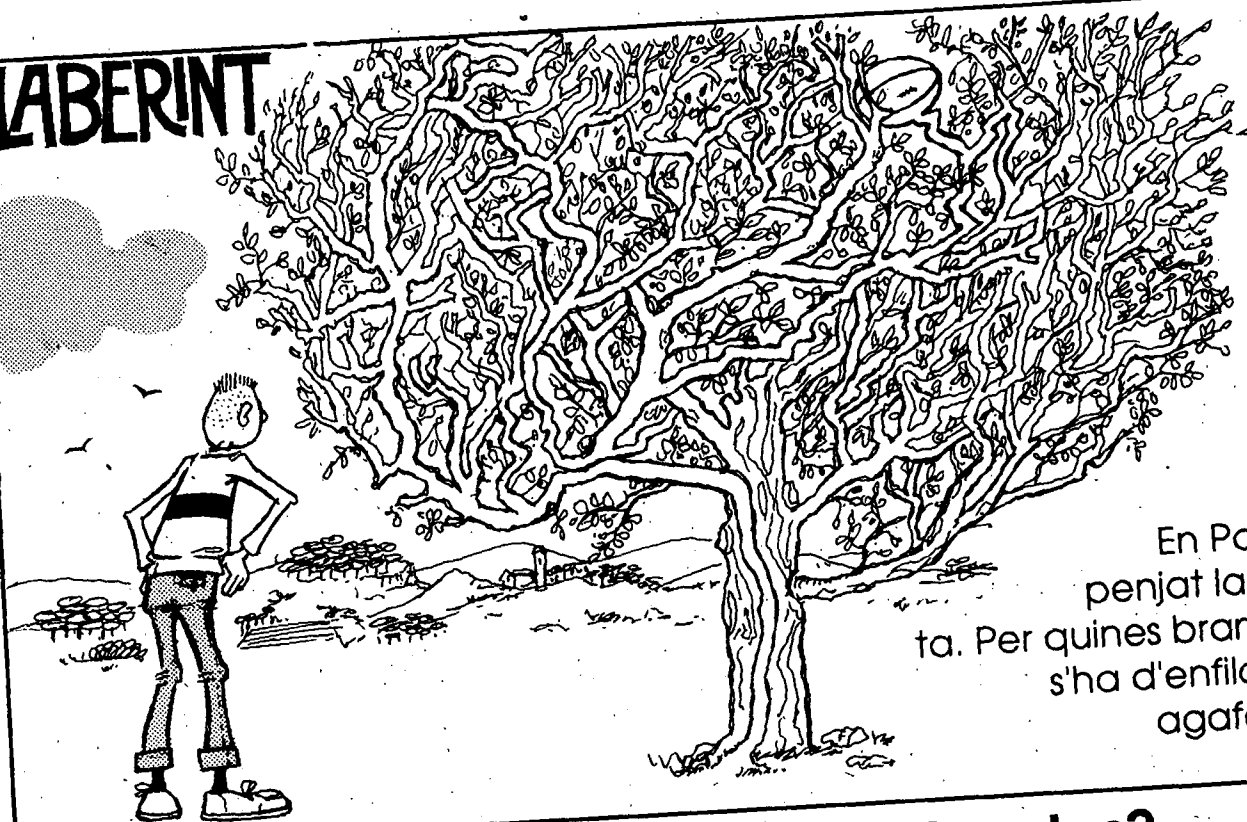
de joia, es belluga i tot. És un !

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

el pi, la punya,
la farigola,
el jereu,
l'escarbat.

LABERINT

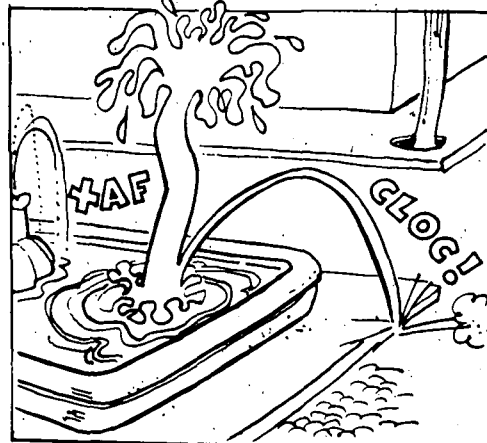
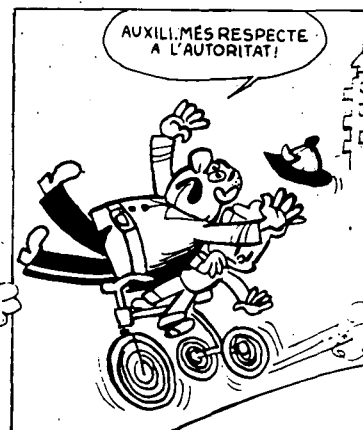
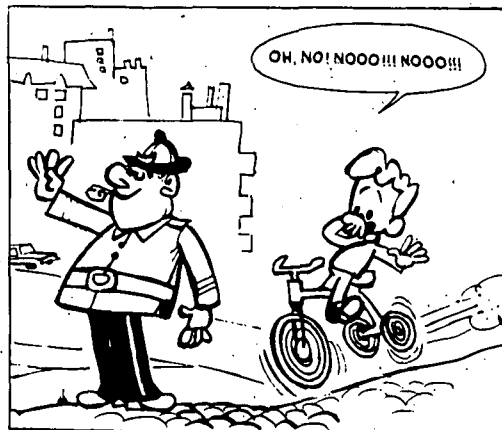
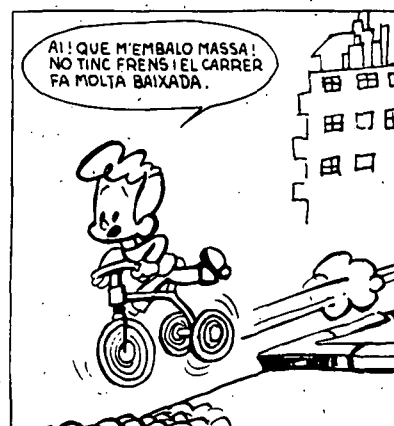
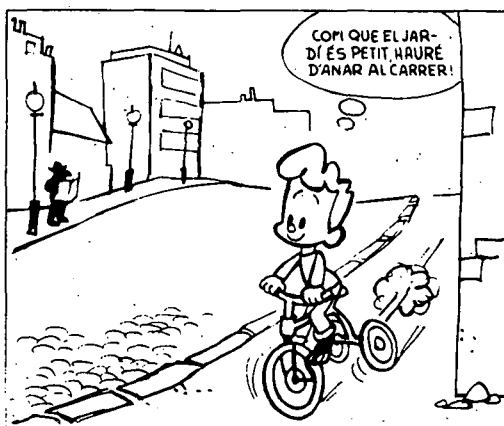
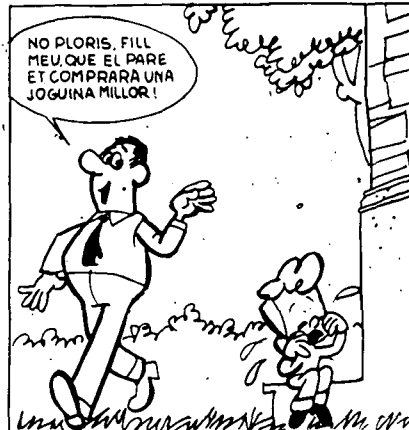

En Pau ha
penjat la pilo-
ta. Per quines branques
s'ha d'enfilar per
agafar-la?

Les 8 diferències. Saps trobar-les?

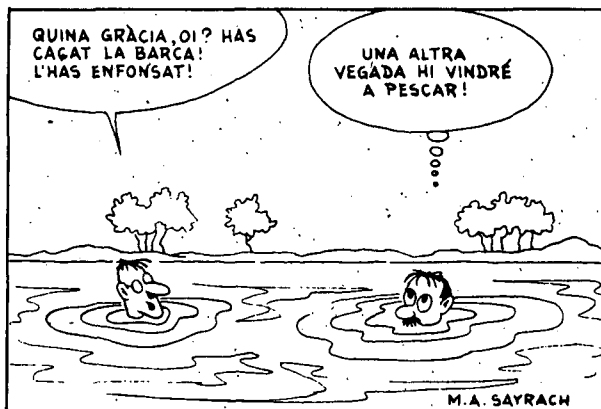
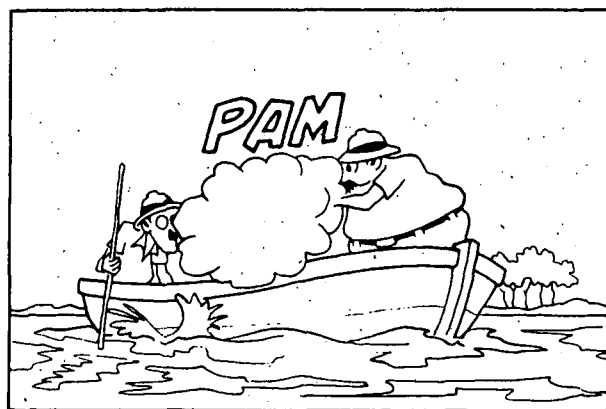
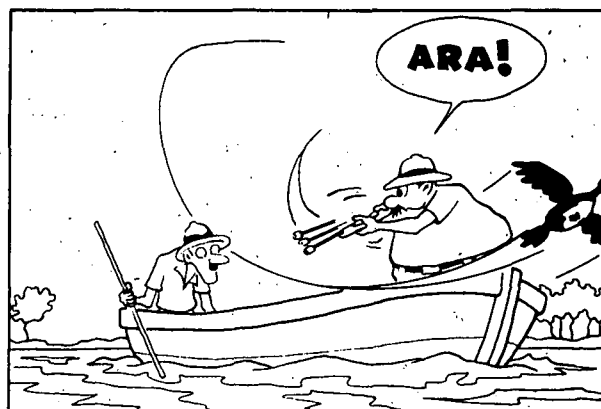
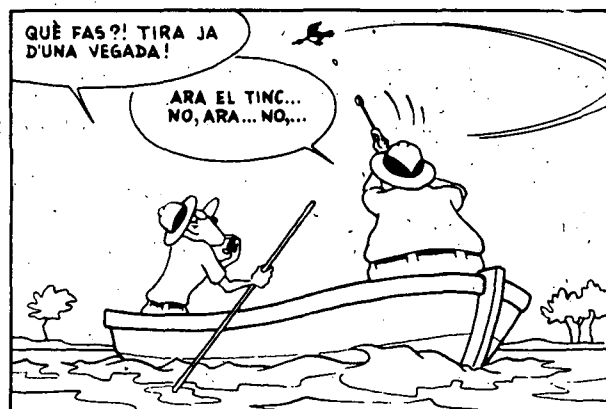
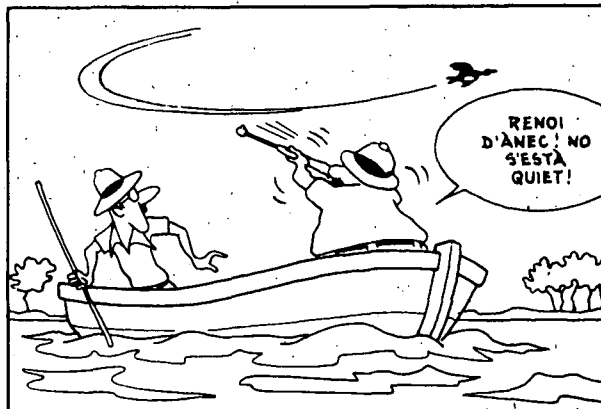
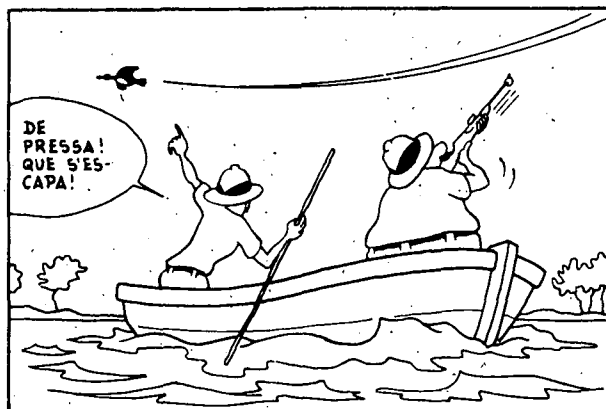
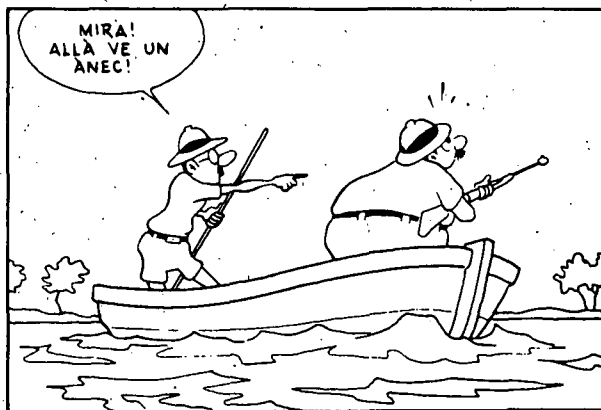
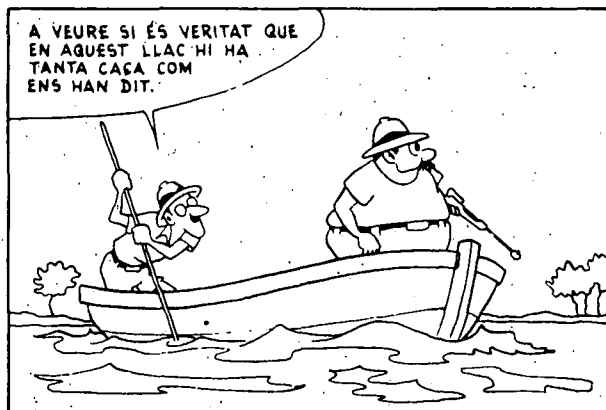

EN QUIMET TRAPELLA

EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach

© M. A. SAYRACH

M. A. SAYRACH

Avet Set — Avet Set —

"A cor obert" (VIII)

Mai, quan per assumptes professionals esperava ser rebut per Mr. O'Callaghan, havia tingut tants nervis i passat tantes angúnies com en aquells, lents i llargs alhora, moments d'espera. Tenia el cervell en blanc: tots els possibles esquemes, pensats i repensats, fets i desfets cent vegades, se n'havien anat en orris i fet pols. Què diria? Com ho diria? Gairebé tingué un ensurt quan Miss Nancy, dreta al dintell de la porta entreoberta del despatx de Mr. O'Callaghan, li digué:

-Passi, si li plau, Mr. Claudi.

En Claudi entrà. Tancà la porta darrere seu. Se sentia tot ell com travat per una estranya angúnia. Li semblà que li flaquejaven les cames i que estava blocat mentalment.

-Què tal, Mr. Claudi? Segui, segui, si li plau.

-Oh, gràcies, Mr. O'Callaghan.

-Vostè dirà.

-Miri, Mr. O'Callaghan, no vull anar-me'n de vacances sense confiar-li quelcom que per a mi és molt important.

(L'anunci de la confidència personal no alterà gens ni mica l'expressió serena i neutral de la cara de Mr. O'Callaghan).

-Digui, digui, hi ha quelcom que no marxa bé? Té alguna dificultat tècnica en la realització d'algun projecte? Té intenció de quedar-se al seu país?

-Oh no, Mr. O'Callaghan. Es tracta d'un assumpte estrictament personal.

(A en Claudi li semblà que algunes de les preguntes de Mr. O'Callaghan Tenien una doble intenció. Sentia una pressió tan intensa al cor, a la gorja, a la boca, al cap, que, gairebé sense voler, se sentí empès a abocar pel broc gros el nucli de la qüestió).

-La seva filla i jo ens estimem. Bé, jo l'estimo molt, estic enamorat, i crec que ella m'estima també a mi.

(De bona gana s'hauria desmaiàt, o aixecant-se s'hauria posar a córrer. Es tirà enrere recolzant l'esquena al respall, i els dos braços en les braceres de la butaca. I mirant, sense veure'l, Mr. O'Callaghan, esperà una paraula, només una que li obrís la porta de l'aire fresc de l'esperança, o caigués damunt seu com una llosa).

-Mr. Claudi, vostè és un xicot intel·ligent i bon noi. I miss Rose, és clar, a mi no m'escau dir-ho, però per a mi i per a la meua muller, és una dona extraordinària. Com ja sap és filla única, i per a nosaltres és la nostra il·lusió i allò que dona sentit a la vida. Si no fos per ella no sé si m'avindria a tenir tantes preocupacions i tants maldecaps. Nosaltres, la seva mare i jo, sense malcriar-la en absolut, hem procurat, volent i podent fer-ho, donar-li el bo i millor de nosaltres mateixos i de tot el necessari per a la seva educació integral, i preparar-la per afrontar la vida amb coratge i amb alegria. Sabiem, és clar, és natural, que un dia arribaria això que ara vostè em fa avinent, i del que ella n'ha parlat a cor obert amb la seva mare. Ja ho sap vostè, entre mare i filla, i jo crec especialment, filles, hi ha sempre més facilitat de confidència i connivència. El pare és sempre una mica el dolent de la pel·lícula. Els pares som més freds. Per una deformació atàvica ens agrada passar-nos de llestos, i voldríem introduir a l'ordinador els pensaments, els sentiments i les intencions de la persona per poder, a joc vist, jugar amb avantatge. Però això, sortosament, no és possible. Vostè es preguntarà: és que Mr. O'Callaghan té res en contra meu? Doncs no, la veritat. És que em veu incapaç de fer feliç miss Rose? No, no, la veritat. Però... el matrimoni, Mr. Claudi, i vostè ho sap perfectament, no és solament la unió circumstancial de dos cossos, o la convivència de dues persones sota el mateix sostre... El matrimoni és la comú-unió estable i perdurable de dos jo, de dos amors, de dues llibertats, de dues ànimes, de dues vides... (Mr. O'Callaghan pensà que aquest últim tros li havia quedat bé i que volia dir exactament el què havia dit).

No sé si m'explico. Veurà: vostè i miss Rose han mamat (i perdoni'm l'expressió) una diferent indiosincràsia, cultura, llengua, fe, manera de veure i de viure la vida. La qüestió és la següent: és possible casar tot això? Aquest és el problema. A mi m'agraden les unions sòlides, sap? I avui, malauradament, són tan escasses!... Mr. Claudi, oblidí, si pot, ni que sigui per uns moments que està enamorat de Miss Rose, i digui'm amb sinceritat què opina d'aquestes reflexions.

(La llarga digressió de Mr. O'Callaghan permeté en Claudi afeblir la tensió acumulada. Coneixia Mr. O'Callaghan i sabia que el fet de no tancar-se en rodó a parlar de la qüestió era un símptoma positiu).

—Mr. O'Callaghan, ja que m'ho permet, li parlaré a cor obert, i amb tota sinceritat. Crec que, en un aspecte concret, té molta raó. El matrimoni entre persones de diferents cultures demana una continuada posada en comú, un treball tenaç i pacient per assolir una comú-unió interpersonal oberta, profunda i joiosa. I això, al meu entendre, és possible quan un autèntic amor, més oblatiu que possessiu, és l'eix, per ambdues parts, de la vida de la parella. Jo accepto, i en sóc plenament conscient, les diferències que en aquest sentit pugui haver-hi entre miss Rose i jo; però, cregui'm, n'hem parlat llargament durant el nostre festeig, i cada diferència ens és més un estímul que una dificultat, i cada punt d'acord, un enriquiment mutu. No hem trobat res que no puguem compartir com a parella.

(Mr. O'Callaghan sospirà profundament). Bé, Mr. Claudi, deixem, simplement, la porta oberta. Què li sembla? Em dono per assabentat, diem oficiosament, de les relacions serioses entre vostè i la meua filla Rose. No li demano pas que ho deixin córrer. Simplement demano que el cor no ofusqui el cap, i que siguin capaços de portar aquest afer amb la màxima lucidesa i llibertat interior. L'enamorament i el festeig són realitats molt vives; passin-s'ho bé, d'acord, però no passin de llarg d'allò que és essencial. Només això pot garantir la solidesa i plenitud de la relació de parella.

Parlar a cor obert havia deixat la porta oberta. En Claudi es donava per satisfet. Coneixia la Rose i, per què no pensar-ho?, es coneixia a ell mateix, i tenia la certesa que, tots dos alhora, portarien les seves relacions a bon port. Aquell capvespre, en Claudi i miss Rose, més joiosos i enamorats que mai, parlaren llargament, cara a cara, cor a cor, asseguts plàcidament en un banc de l'Avinguda del Dr. Fleming. El seu avenir ja no era un somni. Començava a fer-se present sota el dinamisme vigorós d'un amor tendre i jove.

(Continuarà)

■ XESC SOLIU